MR. M. SIMKUS
2429 MARYLAND AVE.,
BALTIMORE,MD. 21218

DARBININKAS

Vol. LVII Nr. 19 | SECOND-CLASS Postagę paid at Brooklyn, N.Y | Penktadienis-Friday, Balandis - April 28, 1972 | 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N.Y. 11221 | 15 centų

VIETNAMO FRONTUOSE BE ŽYMESNIŲ PASIKEITIMŲ
PANAŠI PADĖTIS DIPLOMATIJOJ IR PROPAGANDOJ

Nė kautynių lauke, nė diplomatiniame -propagandiniame fronte antrasis Vietnamo karas, Hanojaus pradėtas prieš mėnesį užpuolant P. Vietnamą visa savo turima kariuomene ir visais Rusijos dovanotais moderniškais ginklais, dar nėra pasiekęs atomazgos nė viena, nė kita kryptimi.

Šiaurėje prie demarkacijos linijos, vidurio aukštumose ir Saigono šiaurėje visi tebestovi ten, kur sustojo prieš dvi savaites. Didžiausias spaudimas pereitą savaitę vyko į priešo apgultą Anloc provincijos centrą gana arti prie Saigono. Pietiečiams nepasisekė komunistų nuo tos vietos atstumti, nes jiem atėjo parama iš Kambodijos, kur atsarginiai daliniai senokai buvo suvežti. Vietovė jau visai sunaikinta, bet pietiečiai tebėra užtvenkę į Saigoną vedantį kelią.

Visur kitur karinė veikla žemėje nebuvo stipri, tik aviacija ir Amerikos karo laivynas prie abiejų Vietnamų krantų buvo stiprokai užimti. JAV aviacija lankė karinius taikinius abiejose demarkacijos linijos pusėse, bet nelietė taikinių Hanojaus ir Haiphongo pakraščiuose. Bet sekretoriai Rogers ir Laird labai kietai pareiškė kongreso komisijose, kad jokio taikinio — miesto ar uosto — nebus pasigailėta, jeigu reikės apsaugoti Vietname tebesančius Amerikos karius. Senato užs. reik. komisijoje sekr. Rogers buvo tiek karingai nusiteikęs, kad veik nedavė prasižioti jos pirm. sen. Fulbright, kuris sunkiai tepajėgė valdyti ir savo pyktį ir savo ironiją. Kai išgirdo sekr. Rogers pareiškimą, jog Hanojaus pradėtai ofenzyvai nebus leista pasisekti, sen. Fulbright nustebimas ir susijaudinimas buvo labai didelis. Kai atsipeikėjęs paklausė, ar dar bus bombarduojamas Hanojus ir Haiphongas, gavo atsakymą, kad viskas priklausys nuo to, ką Hanojaus komunistai darys P. Vietname.

Diplomatiniame fronte nepavyko ikšiol priprašyti Washingtoną atnaujinti nutrauktas vadinamas taikos derybas. Komunistai pradžioje reikalavo nutraukti bombardavimą ir derybas pradėti, dabar jau sako, kad ateitų į posėdį be jokių sąlygų. Washingtonui reikia tikrumo, kad komunistai atsisakytų propagandos ir kalbėtų tik apie karo paliaubas ir taiką.

Nieko ikšiol nelaimėjo Hanojus nė su savo penktąja kolona Amerikoje, nes pereitą šeštadienį organizuotos demonstracijos reikalauti sustabdyti Š. Vietnamo bombardavimą ir tuojau pasitraukti iš Indokinijos nepasižymėjo nė dideliais demonstrantų skaičiais, nė karšta meile komunistams, nė praeity rodytais gyvuliškais instinktais naikinti savo mokslo įstaigų turtą. Kur buvo bandoma pakartoti chuliganizmą, susilaukta rimtesniųjų studentų pasipriešinimo. Ir kongreso nariai "liberalai" šį kartą susilaikė nuo prakalbų sakymo demonstracijų metu.

Nauji Maskvos laimėjimai lendant arabų pasaulin

— Paskutinių dviejų mėnesių bėgyje Maskva iš naujo gerino santykius su vadinamais socialistiniais arabų kraštais: Egiptą ir Siriją lankė pats maršalas Grečko, Irake buvo premjeras Kosyginas, Libijos delegacija buvo atsikviesta Maskvon. Ir rezultatai buvo neblogi.

Grečko turėjo priminti Sadatui, kad jo kariškieji bendradarbiai nėra dėkingi Rusijai, nes Egipte nemėgiami nė rusai, nė komunistai (kompartijos veikla ten uždrausta). Su Sirija maždaug tas pats, bet Sirijai dar pažadėta ginklų už tikro komunisto įsileidimą į kraštą valdančią (vietoj parlamento) revoliucinę tarybą.

Kosyginas Irake išgavo vadinamą draugystės ir bendradarbiavimo paktą 15 metų. Žadėjo dar padėti stiprinti Irako karinį potencialą iki draugystei reikalingo lygio. Sustiprintas tolimesnis Maskvos lindimas į Irako naftos pramonę, nes pirmas bandymas padėti Irakui savarankiškai pradėti eksploatuoti dalį Ramailos naftos šaltinių gana gerai pavyko.

Pasirašytoji sutartis panaši į pernai su Egiptu pasirašytą. Kaip ten, taip ir čia sutartis numato visokiausią bendradarbiavimą, kuris atidaro Maskvai duris skverbtis su savo specialistais į kiekvieną krašto gyvenimo sritį, išskyrus, žinoma, vidaus politiką. Kadangi Maskva nė savo pinigų, nė technologijos neduoda be teisės siųsti kartu ir vadinamus specialistus, tai šitokiu būdu ji visada gauna platformą šnipinėjimui, propagandai ir ardančiai veiklai, jeigu tai naudinga. Paskutinis ryškus pavyzdys buvo Sudanas, bet ten sąmokslas nepavyko Libijos valdovams padavus pagalbos ranką.

Bet pats svarbiausias dalykas su Iraku yra tas, kad Maskvos karo laivynui atsidaro kelias į Persijos įlanką, nes dabar Irako Basros uostas galės būti atramos tašku. Irakas tą galimybę suteiks Maskvos laivynui su dideliu malonumu, nes tarp jo ir Irano yra subrendęs didelis piktumas ir įsitempimas dėl Persijos įlankos kontrolės Anglijai iš ten pasitraukus ir jos vietoje ant įlankos krantų atsiradus kelioms liliputinėms valstybėlėms.

Anglų spaudos komentaruose užsimenama, kad Iraką šiame žaidime gali ištikti ir Čekoslovakijos likimas.

E. Kennedy?

— Sen. Kennedy tebesako, kad jis nėra demokratų kandidatas prezidento vietai. Bet geografiškai gerai parinktuose laikraščiuose visame krašte ką tik paskelbtas Kennedy šeimos "istoriko" Burns ilgas straipsnis apie tai, jog reikia skaitytis su galimybe, kad Edvardas gali būti priverstas kandidatu pasidaryti.

Minimos tokios progos: įklimpusi konvencija, užsienio įvykiai, neatsiradimas stipresnio kandidato nominacijų konvencijai artėjant. Seka nurodymai ką daryti: spaudai patariama juo pradėti dometis taip, lyg jis būtų kandidatas; vietos politikieriai raginami užmegzti su juo santykius; pirminiuose rinkimuose raginama leisti už jį balsuoti taip, lyg jis būtų oficialus kandidatas. Visi padarys išvadą, kad tai aktyvi pradžia sen. Kennedy pastangų tapti kandidatu lendant per užpakalines duris.

Bet kaip su Chappaquidick įvykiu aną šiltą vasaros naktį mėnuliui šviečiant? Teisėjui tada jį kietai tardant, jis raitėsi kaip kepamas ungurys, bet teisėjas viešai atvirai pasakė, kad žymi dalis jo pareiškimų-atsakymų prasilenkė su žinomais faktais. Toks Kennedy, koks jis buvo matomas tada per televizijos ekranus ir paskelbtose tardymo stenogramose, netinkamas būti Amerikos prezidentu.

— Lenkija ir Iranas pakvietė prez. Nixoną jas aplankyti grįžtant iš Maskvos. Irane turėtų būti gegužės 30-31, Lenkijoj— sekančias dvi dienas. JAV įvairių specialistų būrys jau nuvyko Maskvon prezidento kelionės paruošti (saugumas, komunikacija, spaudos informacija ir kiti dalykai).

Pirma skola — paskui prekyba

— Pašariniai grūdai dabar Sovietijoje yra pirmos rūšies problema, jeigu per dabartinį penkmetį norima nors kiek žymiau pakelti mėsos ir pieno produktų gamybą. Tai žadėta padaryti naują penkmetį pradedant, bet šių metų derlius bus mažesnis, nes pietinėj krašto daly iššalo žiemkenčių pasėliai.

Rusai keliais būdais davė amerikiečiams suprasti, kad jiems labai rūpi pašariniai grūdai, ypač kukurūzai, kurių Chruščevui savo laiku nepasisekė prigydyti. Čia neseniai lankėsi rusų žemės ūkio ministeris, dabar ten pereitą savaitę buvo nuvykęs Amerikos Butz (žemės ūkio sekr.) ir nusivežė delegaciją deryboms vesti. Jis buvo net Brežnevo pasikviestas pasitarimui, įvedė savo delegaciją į derybų vėžes ir grįžo namo. Delegacija dar šiandien tebėra Maskvoje.

Kai Maskvoje su rusais derasi amerikiečiai dėl grūdų pardavimo, Washingtone prakaituoja Sovietų delegacija užsilikusioms Lend-Lease skoloms sutvarkyti, nes amerikiečiai nemaną susirišti ilga prekybos sutartimi pirmiau, negu bus susitarta dėl tos skolos atmokėjimo.

Pašarinių grūdų sutartis turėtų apimti bent penkerius metus, užsitikrinant kasmet sutartą kiekį, bet didžioji kliūtis rusams yra kreditas, nes jie nori jo mažais procentais ir ilgesniam laikui. Šitą klausimą turi spręsti Washingtonas, iš kur jau paleistas gandas, kad linkstama kreditavimą sutvarkyti, bet tik ne rusų prašomu procentu. Kita problema dar sunkesnė — ką rusai gali parduoti Amerikai, kad užsimokėtų už grūdus ir kitokį importą. Užsimenama, kad visi tie klausimai turi būti sutvarkyti iki prez. Nixono vizito, kad šis įvykis galėtų būti atžymėtas bent jau paskelbimu apie pasiektą susitarimą.

— Referendumas Prancūzijoje dėl Bendrosios Rinkos praplėtimo apvylė vyriausybę, nes dalyvavo balsavime mažiau, negu buvo norėta.

— Pakistano ir Indijos atstovai susitinka šią savaitę parengti prez. Bhutto ir Indiros Gandhi konferencijos taikai tarp Indijos ir Pakistano atstatyti.

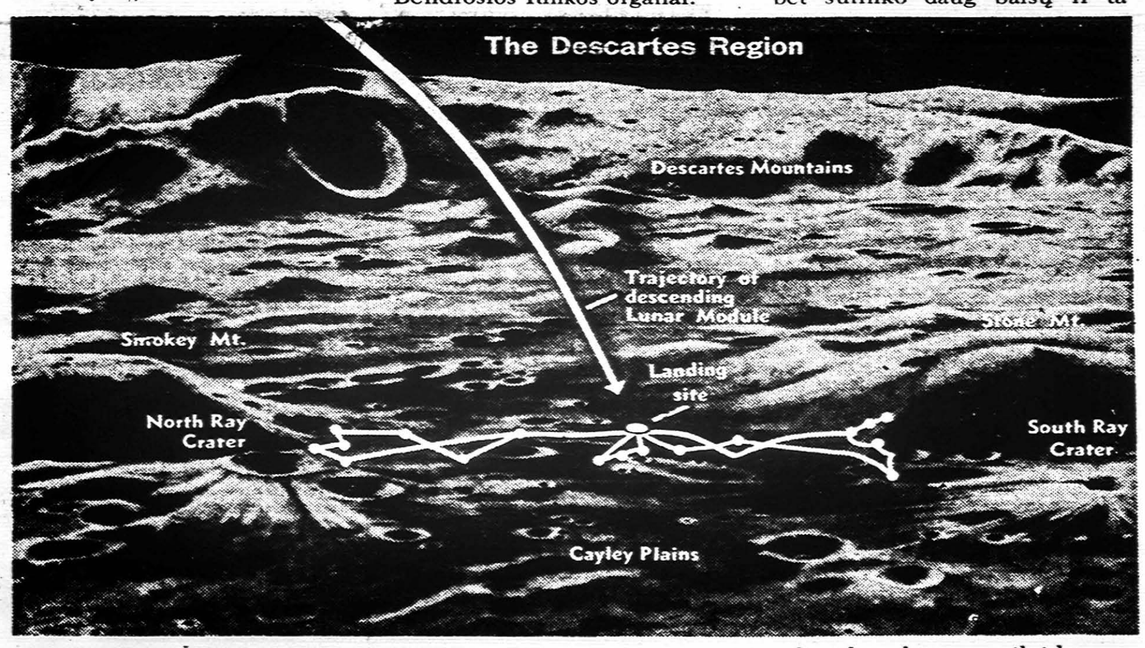

Čia matomas suglaustoj formoj pavaizduotas tas plotas Mėnulio, kur buvo nusileidę pereitą savaitę Amerikos astronautai su Apollo 16 misija. Visa toji dalis astronomų vadinama Descartes (Dekarto) sritimi. Nubrėžtos baltos linijos vaizduoja astronautų vaikščiojimo kelius. Kelionė šį kartą buvo pilna krizių ir dramatiškų momentų, kurių metu niekas nepasimetė, visi darniai dirbdami surado kliūtis ir jas ištaisė. Bet buvo vienas momentas, kada buvo manyta pakilimą Mėnulin sustabdyti ir grąžinti astronautus žemėn. Astronautai įvykdė visus duotus uždavinius: pastatė ir paliko ant Mėnulio observatoriją, pririnko uolienų iš naujų vietų, nufotografavo nurodytus objektus ir padarė visus kitus darbotvarkėje nurodytus eksperimentus. Sugrįžta namo šį ketvirtadienį.

Maskva Libijos naftos pramonėje

— Prieš "jaunaturkių" perversmą Libijos naftos reikalus nuo gamybos iki prekybos tvarką V. Europos naftos bendrovių sindikatas su britų persvara. Neseniai britai buvo visai iš Libijos naftos pramonės išvaryti. Kad likę partneriai būtų sukalbesni, Libijos "jaunaturkiai" pasinaudojo Maskvos paštangomis kaip nors pagerinti ryšius su "arabais socialistais" ir pasiuntė į Maskvą delegaciją. Ši grįžo su pasirašytu susitarimu įvesti Rusiją į Libijos naftos pramonę.

Sutartis nepaskelbta, bet atrodo iš kitų šaltinių, kad Rusija negavo koncesijos senoviška tos sąvokos prasme, bet tik pasitelktas jos bendradarbiavimas aiškiai apibrėžtuose rėmuose. "Kartu vystyti ir valdyti Libijos naftą", rašoma Sovietų spaudoje. Išeitų, kad Rusijai nepatikėta jokia proceso dalis vien tik jos vienos atsakomybei. Niekur dar nepaskelbta, kiek Rusija įsijungia į Libijos naftos pramonės tvarkymą, tylima ir Europos spaudoje. Bet reikia apsiprasti su mintimi, jog Rusija padarys viską, kad Libijoje įsitvirtintų ir vietoj fanatiškų arabų nacionalistų įsodintų valdžion savo tyliai ir slaptai rengiamus komunistus. Tuo keliu einant gali įvykti tragedijų, bet pagunda šioje vietoje rizikuoti Maskvoje yra labai didelė.

PRIEŠ VIZITĄ DAUG KONTAKTŲ

— Nežiūrint galimybės, kad ryšium su Š. Vietnamo karinių taikinių bombardavimu Maskva gali paprašyti prez. Nixono kelionę Rusijon atidėti tolimesniam laikui, ruošimas tai kelionei medžiagos abejose pusėse ir abiejų valstybių įvairus santykiavimas vyksta sustiprintu tempu. Štai keli paskutinių dienų faktai.

Amerikon atvyko trys sovietų studentai diskusijoms su amerikiečiais studentais tokia tema: Kaip Amerika ir Rusija gali kartu veikdamos pasitarnauti taikai? Vėliau trys amerikiečiai studentai vyks tokioms pat diskusijoms Rusijon. Diskusijos Amerikoje bus pravestos keliose kolegijose ir universitetuose.

Tuo pačiu metu atvyko trys Sovietų filmų agentūros pareigūnai 18 dienų užmegzti ryšių su Amerikos filmų pramonės atstovais. Vėliau panašiu tikslu Maskvon turėtų vykti trys Amerikos filmų atstovai. Rusų trejukė lankysis Washingtone, Chicagoj, Hollywoode, San Francisco ir New Yorke. Sovietų delegacijos sudėty yra net du ministrų tarybos nariai.

Ką tik pasirašytas dviems metams naujas ir praplėstas kultūrinio bendradarbiavimo susitarimas, kuris pirmą kartą numato pasikeitimą universitetinio lygio lektoriais reguliariems kursams vienas kito universitetuose. Specialybės: nuo gamtos mokslų iki socialinių problemų, kalbų ir literatūros. Suplanuota programa (8 lektoriai) yra labai kukli lyginant su prancūzais, kurie turi Rusijos universitetuose 45 lektorius. Amerikiečiai ir tokia pradžia patenkinti, nes ikšiol rusai visai nenorėjo tuo reikalu su jais kalbėtis.

KISSINGERIS MASKVOJ

Prez. Nixono patarėjas dr. Kissingeris pereitą savaitę 4 dienas buvo Maskvoj slaptiem pasitarimam su Kremliaus vadais. Be prezidento kelionės aptarimo buvę paliesti ir kiti svarbūs tarptautiniai reikalai. Apie įvykį pranešta po Kissingerio sugrįžimo namo.

Angliakasių unijos vadai — labai dideli nusikaltėliai

— Šiurpi serija skandalų, pasiekusių viršūnę prieš pusantrų metų įvykusiu J. Yablonski nužudymu, seniai neginčijamai liudija apie kadaise kovingos, bet garbingos angliakasių unijos toli pažengusį moralinį supuvimą.

Yablonski su žmona ir dukra buvo nužudyti savo name naktį bemiegą po to, kai pasidėjęs narių susirūpinimas netinkamais vadovybės elgesiais paskatino juos bandyti pakeisti įsisenėjusią vadovybės viršūnę naujais asmenimis. Taip Yablonski buvo išstatytas kandidatu pirmininko vietai. Nors jis tada nelaimėjo, bet surinko daug balsų ir ta proga prasidėjo bruzdėjimas tuo keliu ir toliau eiti. Iš tų rinkimų atsirado teisme byla dėl rinkimų balsų falsifikavimo ir dėl unijos iždo pinigų naudojimo atskirose vietose propagandai prieš Yablonskį varyti. Šitoji byla dar neišspręsta.

Yablonski žudikai buvo gana greit išaiškinti, du jau nuteisti mirties bausmėmis, dar dviejų bylos ką tik pradėtos nagrinėti, kiti dar laukia savo eilės, bet ilgai nesidavė išnarpliojamas pats svarbiausias klausimas — kas pasamdė žudikus? Visi jautė, kad žudikai kieno nors pasamdyti, bet vis nebuvo liudininko tam faktui paliudyti. Dabar atsirado ir liudininkas: vieno žudiko žmona, kuriai pažadėta mirties bausmę pakeisti kalėjimu, sutiko pasakyti viską, ką ji apie tą žmogžudystę žino. Jos žodis būsiąs toks: už Yablonskio žudikų nugarų stovėjo unijos vadovybė.

Pats unijos pirm. Boyle ką tik rastas kaltas dalinęs unijos pensijų ir pašalpų fondų pinigus demokratų partijos kandidatų rinkiminei kampanijai 1968 paremti. Šitą reikalą betyrinėjant, paaiškėjo, kad pirm. ir iždininkas buvo niekam neatsakingi tų fondų tvarkytojai, todėl pinigų investavimas atnešęs unijai daug nuostolių. Gi taip atsitiko todėl, kad ne viskas buvo investuojama unijos vardu, todėl ir atsiradęs uždarbis teko ne unijai, bet ją apvaginėjantiems pareigūnams.

Dabar jau demokratai kongrese turėtų susiprasti ir nutraukti boikotą įstatymo projekto, kurį prez. Nixonas seniai prašo priimti privačių fondų viešajai kontrolei sustiprinti.

Britai ir Vietnamas

— Š. Vietnamui pradėjus prieš P. Vietnamą antrą karą ir įsiveržus į jo teritoriją, britų vyriausybė parlamente buvo paklausta, ar manoma Hanojui įteikti oficialų protestą dėl P. Vietnamo užpuolimo, ar manoma bandyti sukviesti Ženevos konferenciją.

Atsakyta, kad oficialaus protesto nebus, nes neturima su Hanojum dipl. santykių. Bet ir be protesto Hanojus žino Londono nuomonę. Ženevos konferencijos negalima sušaukti, nes tai padaryti trukdo Rusija, kuri yra antrasis jos pirmininkas. Kadangi Hanojus buvo kelis kartus prez. Nixono įspėtas, jog karinės veiklos P. Vietname sustiprinimas Amerikos karių ištraukimui vykstant susilauks staigios ir stiprios reakcijos, todėl Amerikos aviacijos atkirtis dabar labai suprantamas, nes Hanojus panorėjo į tą įspėjimą nekreipti dėmesio.

TURIM PASIKALBĖTI RIMTAI APIE JŪSŲ SUSIRAŠINĖJIMĄ SU UŽSIENIEČIAIS . . .

Sovietų mokslininkas Z. Medvedevas pasakojo apie savo nepasisekimą iškeliauti į konferenciją San Francisco.

Tuo jo nepasisekimai nesibaigė. Po kurio laiko valdžiai užkliuvo jo susirašinėjimai su užsieniečiais.

-o-

Už laiškų tikrinimą pusė metų, bet . . . .

Pasikvietė Medvedevą pas save į kabinetą instituto direktorius G. A. Zedgenidze. Ten buvo dar nepažįstamas "draugas".

"Mes turime rimtai pasikalbėti apie kai kuriuos jūsų veiksmus, ypačiai apie jūsų susirašinėjimą su užsieniečiais," kalbėjo direktorius.

Atsiprašydamas pertraukiau jį — pasakoja Medvedevas — ir paaiškinau, kad aš niekad nerašiau privačių laiškų darbo valandom, nei nesiuntinėjau jų iš instituto. Nematau dėl to pagrindo, kad šitas reikalas būtų svarstomas su instituto administracija.

"Tamsta rašinėji kapitalistam — pasakė nepažįstamasis. — Jie gali imti ir paskelbti tamstos laiškus buržuaziniuose laikraščiuose".

"Atsiprašau — kreipiausi į nepažįstamąjį, stengdamasis būti ramus, — bet kas tamsta būsi ir kodėl tamsta skaitinėji laiškus, rašytus ne tamstai, nes pagal Baudžiamąjį kodeksą tamsta gali gauti iki šešių mėnesių už tokį darbą?"

"Prieš jus yra draugas Kopylov, iš miesto partijos komiteto", už jį atsakė direktorius.

Tada Kopylov pats ėmėsi vadovauti pokalbiui. Mėgino diskutuoti mano laiškų turinį ir išaiškinti, kas yra tie trys L., C. ir J.; kur ir kada aš juos pažinau, iš kur jie išmoko rusiškai ir t.t.

O ką tamsta galvoji . . .

"O ką tamsta galvoji apie įvykius Čekoslovakijoje?" — staiga paklausė Kopylovas.

"Daug skirtingų dalykų ten vyko, — atsakiau. — Kai kuriem pritariu, kai kuriem ne."

"Nebūk naivus. Mum rūpi tamstos nusistatymas dėl tarptautinės veiklos Varšuvos pakto socialistinių kraštų, kurie pasiuntė jungtinę kariuomenę Čekoslovakijos liaudžiai pagelbėti".

Atsakiau, kad savo pažiūrų niekam neprimetu, bet kad aš nesibijau pareikšti jas tiem, kurie tai laiko tarptautine pareiga.

"Tamstai nerūpi likimas Čekoslovakijos liaudies, kuriai gresia Vokietijos naujieji naciai" ir t.t.

Kopylovas šią diskusiją nutraukė. Pasižiūrėjo į popierio lapą ir ėmėsi naujų klausimų.

O Solženitsinas, o kt . . .

"Kokie tamstos santykiai su rašytoju Solženitsinu? Ar tamsta asmeniškai pažįstamas su Pavel Litvinovu? Su Ginsburgu ir Galanskovu?"

"Kokios tamstos nuomonės dėl Pavlinčiuko?"

"Kokius sociologinius ir politinius laikraščius tamsta išsirašai?"

"Ar tamsta dalyvauji politiniuose seminaruose?"

"Kodėl tamsta taip nevykusiai išauklėjai savo sūnų?" ir t.t.

Vienintelis daiktas, kuriuo komisija nesidomėjo, tai mano darbas institute ir darbas laboratorijoje.

Apklausinėjimo išvada

Rytojaus dieną darbas laboratorijoje ėjo kaip paprastai. Bet mane vėl pašaukė prie telefono.

"Drauge Medvedevai, — kalbėjo direktoriaus sekretorė — neišeikite, prašau, iš laboratorijos. Jums yra pranešimas iš direktoriaus įstaigos."

Po keleto minučių direktoriaus "Volga" privažiavo. Direktoriaus sekretorė, mane pamačiusi, su palengvėjimu atsiduso.

"Zores Aleksandrovič, jus prašo susipažinti su direktoriaus instrukcijom ir pasirašyti, kad jas gavote", ji kalbėjo.

Instrukcijos buvo trumpos. Pasiremiant tam tikrais paragrafais taisyklių apie kompetentingą apklausinėjimą ir kai kuriom sveikatos ministerijos instrukcijom apie laboratorijos personalo reguliavimą, "Z. A. Medvedevas atleidžiamas iš pareigų kaip molekulerinės radiobiologinės laboratorijos vedėjas".

Juodoji institucija siekia toliau

Aš pasiryžau — sako Medvedevas — skubiai baigti tam tikrą apžvalgą, kurią buvau pradėjęs ir kurios paskelbimas man būtų garantavęs atlyginimą artimiausiai ateičiai. Bet tai pasirodė tik mano iliuzija. Gegužės gale gavau laišką iš Medicinos žurnalo leidyklos. Vyriausias redaktorius G. Ostroverkov rašė:

"Medicinos leidykla tamstai praneša, kad persvarščius siūlymą paskelbti rinkinį "Molekuleriniai ir funkciniai ontogenezės principai", nuspręsta sutrumpinti ir eilę rašinių praleisti; tarp jų ir tamstos rašinį".

Juodoji Institucija pasiekė net ir čia — sako Medvedevas.

KAIP SEKASI LITUANISTINIAM ŠVIETIMUI

Aidų sausio nr. skirtas L. Bendruomenės rūpesčiam. Apie juos rašo V. Volertas, J. Kavaliūnas ir V. Trumpa. Konkrečios informacijos ieškantysis sustos prie J. Kavaliūno "Lietuviškojo švietimo darbai ir rūpesčiai". Iš jo patiriama:

1. Kiek pinigo gauna švietimo reikalai.

Iš Lietuvių Fondo nuo 1967 iki 1970 švietimo reikalam buvo gauta 50,810 dol. Iš tos sumos 9,050 buvo skirta lituanistinėm studijom universitetuose remti, 41,760 pradžios ir vidurinio mokymo reikalam per tuos 4 metus.

Tos sumos toli gražu nepakanka, kad lituanistinių mokyklų mokytojai būtų atlyginti taip, kaip pvz. panašių vokiškų mokyklų mokytojai. Pastariesiem už valandą atlygina po 6-7 dol., mūsų mokyklų mokytojam po 1.75-2.50 dol. arba ir visai nieko.

2. Kiek turime lituanistinių mokyklų ir mokinių.

1967 m. buvo 44 mokyklos su 3,223 mokiniais; 1968 m. — 44 mokyklos su 3217 mokinių; 1969 m. — 42 su 3025 mokiniais; 1970 m. — 42 su 2986 mokiniais.

"Mokinių skaičius sudaro apie 38 proc. mūsų jaunimo. Tas skaičius turėtų drauge su natūraliu prieaugliu didėti, tačiau išeivijos sąlygose jis linkęs mažėti. 1968 ir 1969 metais buvo stengiamasi per JAV LB apygardas ir apylinkes mokinių skaičių pakelti, bet ir pakartotinės pastangos vaisių nedavė. Tai rodo, kad lietuviškajam švietimui reikia kur kas didesnio mūsų visų dėmesio".

SPAUDA

3. Kiek dėmesio sulaukia lituanistinės studijos universitetuose.

"Pennsylvanijos universitete profesorių A. Senno ir A. Salio dėstomą lituanistiką nuo 1947 m. lig šiolei klausė tik 2 naujieji lietuviai ateiviai, 5 senosios kartos lietuviai, o visi kiti buvo nelietuviai.

"1969-70 m. Los Angeles universitete J. Tininio dėstomą lietuvių literatūros kursą klausė 35 studentai, iš kurių tik vienas buvo lietuvis.

"Prof. G. Ford buvo pradėjęs dėstyti baltistiką Northwestern universitete Chicagoje, bet kursą ėmė tik vienas ar du nelietuviai studentai.

"Nuo 1970 m. rudens lituanistika buvo įvesta Chicagos universitete, kur dėsto prof. P. Jonikas, bet ir ten klausytojų turėtų būti žymiai daugiau.

"Prof. A. Vasiui išėjus į pensiją ir pasitraukus iš Fordhamo universiteto, tenai užsidaro nuo 1957 m. veikę vasariniai lituanistiniai kursai, nes nebėra kam jo darbą tęsti.

"Nuostoliui išlyginti Švietimo taryba stengiasi įvesti lituanistiką į Illinois universiteto Chicago Circle, kur yra per 300 lietuvių studentų. Yra gerų vilčių, kad nuo 1972 m. rudens turėsime tenai lituanistiką. Ją galės imti bet kurios specialybės studentai, nes lietuvių kalbos ir literatūros kreditai bus įskaitomi į svetimos kalbos mokėjimo reikalavimus ir į laisvai pasirenkamųjų dalykų skaičių. Be to, bus duodami kreditai ir už egzaminais įrodytą lietuvių k. mokėjimą, įgytą kitur, pvz. mūsų lituanistinėse mokyklose."

Ar išsilaikys Čiurlionio paveikslai?

Ar M. K. Čiurlionio paveikslai galės išlikti ir kas daroma, kad tiem paveikslam negrėstų pavojus visiškai sunykti? Svarbiausias rūpestis — paveikslam kenkia spalvų ir popieriaus, ant kurio jie tapyti, kokybė, paveikslai blunka, ir daug kas jau nebepataisoma.

Dail. Pr. Gudynas, Čiurlionio kūrinių konservavimo ir restauravimo komisijos viršininkas, "Tiesoje" plačiai dėstė, kas daroma padėčiai gelbėti.

Vilniuje veikianti "Kultūros ministerija" sudarė specialią komisiją — iš 13 specialistų, kurių tarpe keturi rusai iš Maskvos, Leningrado, vienas lenkas ir 8 lietuviai (pirmininkas — Pr. Gudynas, Čiurlionio muziejaus direktorius P. Stauskas, V. Čiurlionytė-Karužienė ir kt.).

Susipažinusi su Čiurlionio paveikslų padėtimi, komisija priėjo tokių išvadų: **kūrinių dabartinė padėtis esanti gera** ir esančios geros laikymo sąlygos. Pavojaus dėl pačių dažų nesą. Spalvas pakeitė ir jas prislopino popieriaus pageltimas. Didžiausias pavojus grėsęs tiem kūriniam, kurie dar 1924 buvę užklijuoti ant blogos kokybės kartono. Pripažinta, kad reikia skubiai sudaryti pastovią Čiurlionio kūrinių konservavimo ir restauravimo komisiją ir restauratorių grupę. Pripažinta, kad Čiurlionio palikimą konservuoti ir restauruoti "galima drąsiai patikėti LTSR Dailės muziejaus restauratoriam, kurie pripažinti visoje Tarybų šalyje". Net ir rusai pripažinę, kad **Čiurlionio kūrybą gelbėti turį patys lietuviai,** nes jie geriausiai jaučia Čiurlionio kūrybos dvasią ir vertę. (Elta)

Lietuvių Fondo vadovai su kontrolės komisijos nariais bei teisiniu patarėju vieno posėdžio metu. Iš k. į d. sėdi — dr. J. Valaitis — valdybos pirm., dr. K. Ambrozaitis — tarybos pirm., ir P. Kilius — kontrolės komisijos narys. Stovi V. Orentas — kontrolės komisijos pirm., adv. P. Žumbakis — teisinis patarėjas ir K. Grina — kontrolės komisijos narys. Šiais metais Lietuvių Fondui sueina 10 metų. Nuotr. dr. K. A.

Kompozitoriaus S. Moniuškos 100 metų mirties sukakčiai Vilniaus operos teatras stato operą "Halka". Tai bus šeštasis pastatymas Vilniuje. Operą diriguoja J. Aleksa, režisierius — V. Grivickas, dailininkas J. Jankus. S. Moniuška Vilniuje yra gyvenęs 18 metų, ten "Halką" sukūręs. (E)

Kaune šiuo metu veikia 14 kino teatrų. Juos 1971 metais aplankė šeši milijonai žiūrovų. Šiais metais pradedamas statyti naujas kino teatras, 400 vietų, Vilnis, Vilijampolėj. (E)

TAISOM RADIJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, compiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštą dieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prie namų kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MONUMENTS HOLLANDER-CYPRESS CORP. — kapinėm paminklų projektuotojai ir statytojai. 800 Jamaica Ave. Brooklyn, N.Y. 11208. Priešais Cypress Hills kapines. Tel. AP 7-2332. Užsakymai atliekami visose kapinėse.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — **SUPERIOR PIECE GOODS CORP.** 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAŽELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GĖLIŲ PARDUOTUVĖ
Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.
Gėlės įvairiom progom
Maloniai kviečiame kaiminystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

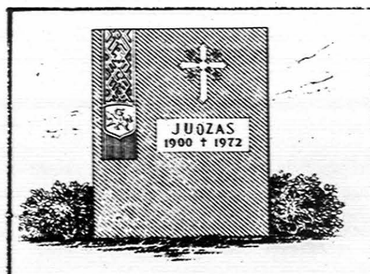

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAvenport 6—3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA
VYTIS
Romas Kezys, Pres.
2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:
LĖKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAIS įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos:
INDIVIDUALIOS (ekskursiniais bilietais)
GRUPĖMS
JAUNIMUI
ŠEIMOMS

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina $8.00 — Subscription per year $8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Deja ir dėkui

Visuomeninį darbą dirbančių ir jį dirbti sugebančių neturime daug. Juos dėl to vertiname ir už jų darbus, kurie padaryti laiku ir taikliai.

Yra tarp visuomenės veikėjų, sugebančių daug dalykų suplanuoti — ne visada įvykdomų, ne visada paskirstytų pagal pirmumą. Ir jų gerus norus pagerbiame, tegalėdami apgailestauti, jei norai nevirsta darbais ar virsta per vėlai.

Pasitaiko ir trečia grupė veikėjų, kurie rūpestingai smerkia dirbančiuosius. Vargiai būtų prasminga dėl to gyniotis. Gal tikslingiau tarti "deja" ir sekti dienos darbus toliau.

-o-

Su dėkingumu tenka sutikti plečiamą bendradarbiavimą tarp baltiečių. To bendradarbiavimo šiom dienom turime net du reiškinius — tai antroji baltiečių informacijos konferencija, surengta Washingtone, ir rengiama baltiškų studijų konferencija Toronte gegužės mėn.

Jei maža, per maža, to bendradarbiavimo buvo nepriklausomoje Lietuvoje, tai jį augant tenka stebėti dabar tarp jaunesnės generacijos žmonių.

Deja, augant bendradarbiavimui tarp baltiečių, pasigendama bendradarbiavimo savoje šeimoje, tarp lietuviškų veiksnių. Labiausiai neišlygintas plyšys tebėra tarp Altos ir Bendruomenės.

Vlikas būtų galėjęs būti tarp jų jungtim. V. Vaitiekūno betgi taikliai buvo atkreiptas dėmesys, kad Vliko ir Altos pirmininkai pereitų metų savo pasitarimu ir nevykusiu komunikatu "užuot šalinę ar bent švelninę veiksnių nedarną . . . iš laisvinimo talkos išjungę LB veiksnį, sudarė veiksnių nedarnai lig tol nebuvusias galimybes" (Aidai 1972 Nr. 1-2).

Nedarna nereiškia, kad tas ar kitas darbas, naudingas Lietuvai, turi būti sustabdytas belaukiant "darnos". Tai reiškia tik, kad vertinant pozityviai visus veiksnius, tenka stebėti kiekvieno jų darbus — kiek jie yra Lietuvai aktyvas.

-o-

Dėmesys sustoja prie JAV LB centro valdybos surengto balandžio 13 priėmimo Kongreso nariam Washingtone senato patalpose. Priėmimas ypatingas pirmiausia tuo, kad juo buvo reiškiamas lietuvių dėkingumas rėmėjam įstatymo etninių grupių praeičiai bei kultūrom tirti. Toks įstatymas yra pasisakymas už pluralistinę Ameriką, kurioje gali gyventi bei sugyventi įvairių kultūrų žmonės. Populiarusis lig šiol "melting pot", suvirinimo, asimiliavimo politika atrodo atgyvenus, paliekant ją praktikuoti Sovietam.

Priėmimas pademonstravo lietuvius Kapitoly kaip tik iš tos etniškosios pusės — lietuvišku "stalu". Ta prasme esą buvo pastebėta, kad lietuviškoji grupė čia pasirodė pirmoji. Grupė, kuri daug pastangų padarė, kad sen. Schweikeris ir mažumos lyderis Hugh Scott etninį projektą paverstų įstatymu.

Kai betgi viena iš LB veikėjų, kurie rengė priėmimą, p. Aušra Zerr susilaukė priekaištų tam tikroje spaudoje, ji gali jaustis atlikusi gerą darbą, jei ji yra iš tos pusės puolama.

-o-

LB tarybos suvažiavimas Chicagoje turės išsvarstyti darbus Lietuvos laisvei ir darbus lietuvių kultūrai. Jei suvažiavimas sustiprins kultūrinės veiklos pastangas — jai priklausys "dėkui".

IŠGUITA IŠ TĖVYNĖS, ATGIMUSI ROMOJE,

Taip rašė apie L. Katalikų Mokslo Akademiją jos pirmininkas prof. A. Liuima, S. J., 1964 metais. O šiais metais akademijai sukanka 50 metų. Tiesa, jos įstatai buvo įregistruoti Kauno miesto ir apskrities viršininko įstaigoje 1922 rugpiūčio 12 d., steigiamasis posėdis buvo spalio 22. Bet New Yorko akademijos židinys jos minėjimą rengia truputį anksčiau — balandžio 30. Tebus anksčiau apie ją priminta ir šioje laikraščio vietoje.

AKADEMIJA SMARKIAI AUGA IR STIPRĖJA PASAULIO LIETUVIŲ TARPE

Vaisius išauga geras, kai yra gera sėkla; kai ji tinkamu laiku ir geron dirvon pasėta; kai ji rūpestingo augintojo auginama.

Augalo raida galima matuoti ir L. Katalikų Mokslo Akademijos 50 metų veiklą.

Akademijos idėja buvo gera sėkla. Gera, nes ji reiškė organizuotą mokslo tiesos ir šviesos plėtimą tarp lietuvių.

Akademijos idėja buvo gyva nuo 1908 metų. Bet reikėjo išlaukti tinkamo laiko. Toks laikas rodės jau pribrendęs tais pačiais metais, kada buvo įsteigtas Lietuvos universitetas — 1922. Akademija sukurta tik pusmečiu vėliau.

Pradžioje tai buvo kuklus augalas: susirinkdavo akademijos nariai iškilausyti mokslinių pranešimų. Paskui užsimojimai augo — telkė kapitalą moksliniam prieaugliui ruošti; buvo parenkami žmonės ir siunčiami į užsienį specializuotis. Atėjo dar didesnis užsimojimas — mokslo žmonėm ir jų idėjom sudaryti platų užnugarį, tą užnugarį padaryti organizuotą, idėjom imlų, idėjas svarstantį, jas plečiantį.

Tam tikslui nuo 1933 imta rengti kas treji metai lietuvių katalikų mokslininkų ir mokslo mėgėjų suvažiavimus. Buvo trys toki suvažiavimai. Juose skaityta 88 paskaitos. Paskaitom dirva pasirodė gera — pirmame suvažiavime jų klausėsi 300 žmonių, antrame 350, trečiame, anot Židinio informacijos, "šešetas šimtų". Ir tai vis daugumas su aukštuoju mokslu ar jį einančių.

Po pirmojo suvažiavimo Židinys rašė: "Suvažiavimas pasiekė daugiau, negu tą tikslą, kurį jo ruošėjai buvo pasistatę. O jis tebuvo juk labai kuklus — sudaryti lietuvių katalikų mokslinių pajėgų inventorių, kaip pasisakė atidarydamas suvažiavimą pats L. K. M. Akademijos pirmininkas (prel. A. Dambrauskas Jakštas. Red.). Iš tikrųjų suvažiavimas davė daug daugiau, negu tai. Ne tik pamatyta, kad tų jėgų turima daug, bet kad jos yra jau nemažai nudirbusios ir pasiryžusios dirbti ir toliau. — Bet esminis, svarbiausias suvažiavimo momentas . . . bus tas, kad su juo lietuvių katalikų moksliniame darbe prasideda naujas etapas — kolektyvaus darbo etapas" (1933 Nr. 3).

-o-

Sovietinė invazija akademijos darbą nutraukė. Bet Vakaruose jau 1953 kilo idėja akademijos veiklą atgaivinti. Po parengiamųjų darbų Italijos valdžios įstaigose akademija buvo įregistruota 1956 m.

Pratęsiant Lietuvoje buvusią tradiciją ir čia imta rengti suvažiavimus ir jų darbus surašyti "Suvažiavimo darbuose". Pradedant nuo 1957 metų buvo surengti penki toki suvažiavimai (Romoje, Chicagoje, Vokietijoje, New Yorke, Toronte). Artimiausias suvažiavimas būsiąs Bostone.

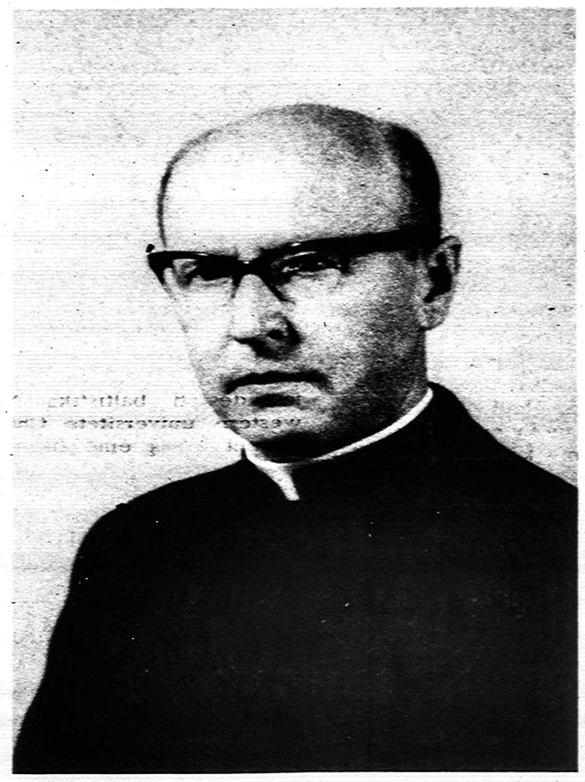

Prof. dr. Antanas Liuima, S. J., LKM Akademijos pirmininkas.

"Suvažiavimo darbų" išleisti trys tomai — viso apie 1,500 puslapių. Dar svarbesnis naujas leidinys — "Metraščiai". Jų išleista lig šiol 5 tomai — viso arti 2,500 puslapių. Per tuos Metraščius ar be jų akademija išleido eilę stambių mokslinių veikalų: J. Vaišnoros "Marijos garbinimas Lietuvoje", A. Kučo "Kunigas Antanas Staniukynas", Ig. Skrupskelio "Lietuviai XVIII šimtmečio Vokiečių literatūroje", J. Griniaus "Lietuvos kryžiai ir koplytėlės", A. Škėrio "Lietuvos miškai ir jų ūkis", J. Ereto "Kazys Pakštas".

Kai dirva mokslo sėklai šiuo metu nėra palanki; kai knygai sunku išeiti į pasaulį, dingsta noras mokslo žmonėm leistis į tyrinėjimus. Akademija, jų raštus išleisdama, palaiko jų kūrybinę iniciatyvą.

-o-

Kas tie sėklos sėjėjai ir augalo augintojai?

Akademijos idėją žadino atsitiktiniu sutapimu du "B". Lietuvoje jos kėlėjas buvo kun. **Pr. Būčys,** tada Petrapilio akademijos profesorius. Vakaruose akademijos atgaivinimo idėją pažadino dr. **S. A. Bačkis,** tuo metu Lietuvos atstovas Paryžiuje.

Lietuvoje idėjos vykdymo prieky buvo pastatytas arkivyskupas **J. Skvireckas** — jis buvo akademijos pirmas pirmininkas. Bet jau nuo 1926 perėmė prel. **A. Jakštas Dambrauskas,** tikrasis plunksnos ir mokslo žmogus. Tik su jo mirtimi 1938 pirmininku buvo išrinktas prof. **St. Šalkauskis.**

Vakaruose akademijai atgaivinti formalus ryšys su Lietuvoje veikusia akademija buvo tos akademijos vicepirmininkas prof. **J. Eretas** ir sekretorius prof. **Z. Ivinskis,** atsiradę Vakaruose. Buvo čia dar keletas ir vadinamų narių mokslininkų.

Atgaivintos akademijos pirmininku išrinktas vysk. **V. Padolskis,** po jo mirties nuo 1962 pirmininkauja prof. **A. Liuima,** S.J.

Prof. Liuima, kaip ir Jakštas Dambrauskas, yra plunksnos, rašto, nepaprasto rūpestingumo ir atsidėjimo žmogus. Dešimt metų jis yra jau pirmininkas. Ir ne tik pirmininkas. Jis yra "Suvažiavimo darbų" bei "Metraščių" redaktorius. Per jo rankas perėjo į viešąją "rinką" tie arti 4,000 puslapių knygų. Tai milžiniškas indėlis.

Tiesiog imi tikėti, kad ir nelaimėje atsiranda žmonių, kurie padeda nelaimę versti laime. Akademijos laimė, kad toje Romoje atsirado dabartinis akademijos pirmininkas; kad Romoje susitelkė būrelis mokslo žmonių, kurie padeda pirmininkui naštą kelti. Dėl to suprantamas pakartotinis vado-

(nukelta į 4 psl.)

JUOZAS ERETAS TARNYBOJE LIETUVAI

36

Negalima vyriškom priemonėm auklėti mergaičių ir atvirkščiai. Taip begalvojant atėjo įsitikinimas ir ryžtas sukurti dvi pavasarininkų organizacijas — vieną berniukams, kitą mergaitėms — ir abidvi apjungti federacijoje".

Organizacinio rūbo keitimas nebuvo tuščias žaidimas, bet vidinių jėgų ir gyvenimo aplinkybių skatinamas. Jaunas kūnas brėsdamas nuolat reikalauja ir naujų dydžių drabužio. Tas pats dėsnis veikia ir socialiniuose organizmuose. Kas jo nepaiso, išaugina arba nykštukus, arba dvasinius atsilikėlius.

Programos, vadai, spauda. — Kartu su organizacinės technikos tobulinimu, kurį, kaip sakyta, diktavo augantis organizmas, prof. Eretas nepaprastai daug rūpinosi tinkamo darbo parūpinimu ir vadų ruošimu.

Duoti nariam daug ir įvairiausio darbo, apimti visas žmogaus veiklos sritis — toks būdavo jo leitmotyvas kiekviename centro valdybos posėdyje ir jos darbotvarkėje. Tai reiškė daugiau sugestijų ir nurodymų per "Pavasarį" (pav-kų organas nuo 1912 m.), daugiau smulkiau parengtų programų, platinamų per rajonines ir regionines konferencijas, geriau paruoštų rajoninių ir regioninių konferencijų, daugiau praktiškų ir gyvenimiškų straipsnių "Pavasary", populiarių paskaitų, praktiškų pranešimų. Visa tai būdavo kasmet papildoma, naujų elementų pridedama. Ir viskas turėjo išeiti iš veiklos stebėjimo žemiausiame padaliny, kuriuo buvo kuopa. Kuo jaunimas domisi, kokios ten problemos? Tokias žinias buvo stengiamasi surinkti visais galimais būdais.

Vienas tokių ryšininkų buvo studentai ateitininkai, vykstą namo Kalėdų ir Velykų švenčių bei vasaros atostogų. Prieš tai pats prof. Eretas su jais susitikdavo — papasakodavo jiem apie naujausias veiklos praktikas, kaip ir kur vyksta darbas, kur yra silpnų vietų, kokia pagalba kur reikalinga, kokie nauji sumanymai norima įgyvendinti, kuo labiausiai domėtis, kuo jaunimą sudominti, kokios kliūtys sunkina veiklą ir kaip tą veiklą įvertinti. Sugrįžę atgal į Kauną buvo prašomi užeiti į centrą su žiniom arba jas raštu suteikti. Ateitininkam, kurių didžioji dauguma tą misiją gan rūpestingai atlikdavo, tai buvo gera organizacinės veiklos praktika ir vieno šalkauskinės programos punkto, būtent, visuomeniškumo praktikavimas. Prof. Ereto vadovaujamai centro valdybai tai buvo šaltinis žinių, suteikiančių konkrečios medžiagos veiklai įvairinti ir tobulinti.

Prof. Eretas dažnai mums sakydavo: Ką padarei per kitus, pats padarei. Ir tuojau pabrėždavo, kad tie "kiti" mūsų veikloje yra veikliieji ir sumanumo turintieji kuopų nariai, turį drąsos kurią nors vadovaujančią pareigą mėginti atlikti. Ir jie yra tas būrys, iš kurių ateina vadai.

Kad jie greičiau ateitų, jiem reikalinga pagalba. Ir taip po 1927 m. pirmojo Kauno sąskrydžio ir Jaunimo direktorių vyskupijose paskyrimo prasidėjo intensyvus įvairių kursų organizavimas darbininkam kuopose paruošti. J. Eretas sudarė programą, susitelkė būrys studentų tai programai iki kursantų nunešti. Rezultatai buvo daugiau negu patenkinami — kaimo jaunimas kursais labai greit susidomėjo ir labai uoliai juos lankė. Jie vyko žiemos metu, nes tada kaime laisvalaikis. Garsui apie juos pasklidus, nebuvo jokio vargo su klausytojų verbavimu.

Kiek J. Eretui rūpėjo vadų ruošimas, rodo ir tai, kad jau 1923 m. pradėtas leisti "Pavasarininkų vadas", skirtas specialiai padėti veikliajam elementui mokytis. Jis buvo pavadintas "Jaunimo vadu" 1926 m. Svarbiausią medžiagą jam parašydavo pats prof. Eretas, visa kita tekdavo redaktoriam padaryti, bet Ereto pagalba juos lydėdavo nuo pradžios iki galo.

Paminėtina ir tai, kad J. Eretui rūpėjo ne tik pavasarininkam vadų ruošimas, bet ir suaugusio kaimo jaunimo bendrasis švietimas. Tai liudija jo pastangom 1925 pradėtas organizuoti "Pavasario" liaudies universitetas, vėliau pavadintas vyskupo Valančiaus vardu. Šitos institucijos mes nepajėgėm išvystyti dėl lėšų stokos ir dėl greit atsiradusių tautininkų režimo kliuvinių pavasarininkų organizacijai. Reikalingas lėšas pagalbinėm mokslo priemonėm būtume galėję sutelkti, patalpų irgi būtų užtekę, bet nebegalėjom gauti mokytojų-paskaitininkų, kurių daugumą galėjo sudaryti tik pradžios ir vidurinių mokyklų mokytojai, skirdami mažą dalį savo laisvalaikio vakarais ir sekmadieniais. Deja, greit sužinojom, kad mokytojai prie to darbo negalės prisidėti, nes nenorės patirti nemalonumų iš valdančios partijos vietinių vadų, kadangi tokia mokytojų pagalba būtų laikoma pavasarininkų organizacijos stiprinimu.

Pavasarininkų spauda suklestėjo, sukūrus atskiras vyrų ir mergaičių sąjungas, nes vietoj buvusio vieno "Pavasario" atsirado du: vyrams "Vyrų žygiai", mergaitėms "Liepsnos". Mergaičių "Liepsnas" teko man suorganizuoti ir iki bolševikų invazijos leisti bei redaguoti. Kadangi iš anksto buvo plačiai išreklamuotas jų pasirodymas, tai jau pirmųjų metų gale buvo pasiekta 10,000 prenumeratorių, o antrais ir trečiais metais dar prisidėjo apie 7,000. Vyrai su savo spauda judinosi lėčiau, bet ir jie būtų įsibėgėję iki reikiamo lygio.

Ryšiai su Vyčiais. — J. Eretas sumezgė ryšius ir su Amerikos vyčiais. Jie buvo pakviesti atvykti Lietuvon į 1927 m. pav-kų jubiliejinį sąskrydį. Atvyko didokas būrys, pavažinėjo po Lietuvą, lankė pavasarininkų kuopas.

TAUTINIS AUKLĖJIMAS
Knyga šeimai ir bendruomenei

Pedagogas Vaclovas Čižiūnas jau antrą kartą iškelia tautinio auklėjimo problemą tremtyje. 1953 pasirodė jo knyga "Tautinis auklėjimas šeimoje", gi praeitais metais — kita knyga, "Šeima tautinėje bendruomenėje". Atsiliepimai apie šias knygas mūsų spaudoje buvo palankūs.

Naujosios knygos pavadinimas ir įvadinė antraštė "Lietuvei motinai ir lietuviui tėvui" nusako knygos turinį ir tikslą.

-o-

Autorius yra žinomas kaip vienas aktyviausių pedagogų nepriklausomoj Lietuvoj ir tremty. Švietimo darbe jis prasiskynė platų kelią nuo eilinio pradžios mokyklos mokytojo iki vyr. referento švietimo valdyboj. Jis ne tik pedagogas, bet taip pat giliai įaugęs ir į mūsų visuomeninį gyvenimą: tur būt, nebuvo tokios kultūrinės organizacijos, kuriai jis nebūtų atidavęs savo laisvo gyvenimo dalies, kaip narys, steigėjas ar vadovaująs asmuo. Spaudoj — nuo 1922. Daugelio mokyklinių vadovėlių ir pedagoginių studijų autorius. Visą laiką buvo ir yra glaudžiai sutapęs su auklėjimo problemomis ir lietuviška mokykla, tokia artima mūsų šeimai ir jos dabartinėm problemom.

-o-

Naujojoj knygoj autoriaus paliečiami du mum aktualūs klausimai: šeima ir jos vieta lietuvių bendruomenėj. Analizuojami dalykai: tauta ir žmonija; šeima — tautos ir žmonijos pagrindas; šeima, kaip prigimtoji bendruomenės ląstelė; santuoka, kaip šeimos pagrindas; tėvai ir vaikai; šeimos židinys; šeimos irimo pavojai; šeimos tapatybė; šeimos stiprybė ir darna; imigrantų (ateivių) šeima viešpataujančioj visuomenėj; šeima PLB-nėj; kas darytina bendruomenėj didžiajam uždaviniui atlikti.

Šie dalykai rūpi kiekvienam tėvui, motinai, mokytojui, bendruomenininkui. Juo labiau, kad jie dar nėra išbėgę iš gyvenimo, o yra kiekvieno pašonėj, mokykloj ir namuos.

Pusė, net ir didesnė tėvų gyvenimo dalis atiduodama vaikam, kurie ateityje sudarys naujas šeimas, kurs bendruomenę ir tautos ateitį. Tėvų rūpesčiai neužsibaigia pirmu vaiko žodžiu ar žingsniu, jam išėjus į mokyklą, net į gyvenimą, ir sukūrus jau savą šeimą. Visada dreba širdis baime ir džiaugsmu. Daug rūpesčių, ir kartais labai komplikuotų. Visi keliai tokie slidūs, ir problemos trapios.

Autorius svarsto:

"Laiminga ta šeima, kurioje džiaugsmas tuo metu nusveria rūpestį ar liūdesį, kurios atžalos, sūnūs ar dukterys, išeina iš tėvų globos į savarankišką gyvenimą pakankamai jam pasirengusiais žmonėmis. Jaunosios kartos, tautų ir žmonijos ateities nešėjos, turi gauti iš tėvų šviesų šeimos židinio pavyzdį, kuriuo remdamosios galėtų kurti savo būsimų šeimų idealus, žengti į savarankiškai kuriamus naujus židinius, kaip ne vien tolimesnių tėvų-protėvių kraujo ir dvasios pratęsėjai, bet ir tautinių tradicijų puoselėtojai, kultūrinių vertybių vartotojai ir kūrėjai, savitu kultūriniu indėliu žmonijos lobyno turtintojai." (22 psl.)

Tiem dalykam pasiekti tėvai ir bendruomenė turi turėti daug išminties ir patirties. Ne viskas gyvenime taip vyksta, kaip turėtų vykti. Šioj knygoj kaip tik ir paliečiamos mūsų skaudžios šeimos ir bendruomeninio gyvenimo žaizdos: tautos asimiliacija, tautinio veido išblukimas, pasidavimas viešpataujančiai kultūrai (o tautinė kultūra yra svarbiausias lietuvybės ugdymo elementas). Šeimų irimas, mišrių šeimų sudarymas, kartų išsiskyrimas (generation gap) ir kitos panašios tautinės negerovės. Visi tie bendruomeniniai ir šeimos rūpesčiai atskleisti šiuolaikinėje gyvenimo šviesoje. Išraustos tų kasdieninių "rūdžių" šaknys. Knygos pabaigoj duodamas lyg atsakymas į viską ir išplečiama mūsų bendruomeninio ir tautinio gyvenimo viltis — **išlikti lietuviu,** o lietuviu būti yra daugiau, negu būti tik gimusiam iš lietuvių tėvų.

-o-

Kaip ir iš kurio išeities taško bežiūrėtume į šioj knygoj išdėstytos medžiagos platumą ir gylį, konkretumą, praktiškumą ir abstraktumą, išdėstymo būdą, vis tiek ji šiuo laiku mūsų šeimom, mokyklai ir bendruomenei yra vienintelė tos rūšies medžiaga.

Jei būtų leidžiama nauja laida, tai gal reikėtų plačiau paliesti šeimos ir lietuviškosios mokyklos santykius, ypač ryškinant motinos rolę mokykloj. Gal reikėtų panagrinėti, kaip derinti vietinės ir lietuviškos mokyklos interesus ir metodus, nes kai kur ryškus kryžmumas žlugdo vienų ir kitų autoritetą; kaip sugrąžinti lietuvių bendruomenei nekalbančius lietuviškai.

Knygos pabaigoj daug vietos skirta šeimos kronikai. Tai populiaru ir tarptautiniuose vadovėliuose. Bet ar nebūtų geriau tokią šeimos kroniką išleisti atskiru puošniu sąsiuviniu, kaip šeimos albumėliu ar dokumentine medžiaga?

Visiem verta šią knygą ne tik paskaityti, bet ir grupėje pasvarstyti jos mintis.

(Vaclovas Čižiūnas — **Šeima tautinėje bendruomenėje.** PLB Švietimo Tarybos leidinys JAV Lietuvių Fondo lėšomis. 1971. Viršelis ir brėžiniai autoriaus. Tiražas 1500 egz. Kaina 1.50 dol.)

A.S.

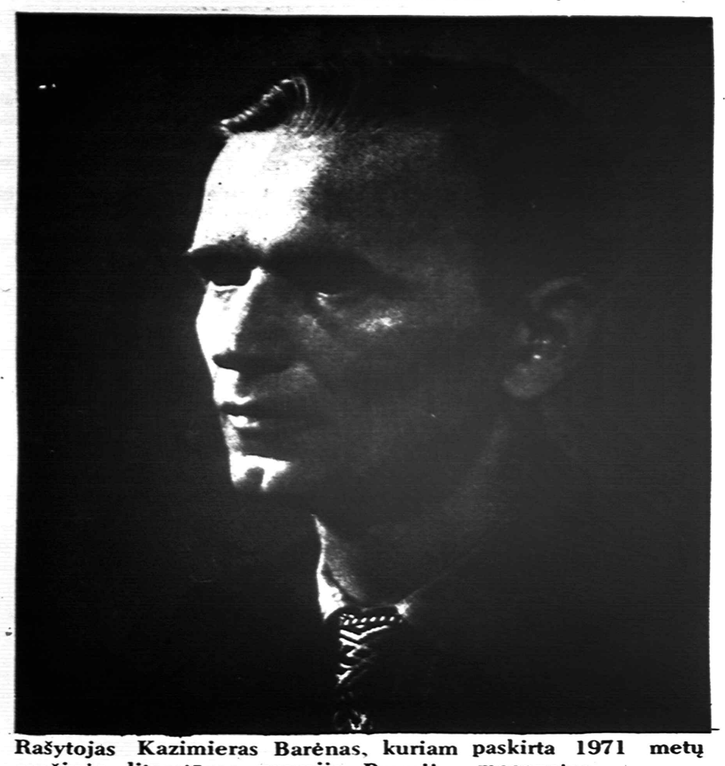

Rašytojas Kazimieras Barėnas, kuriam paskirta 1971 metų grožinės literatūros premija. Premijos mecenatas — Lietuvių Fondas.

PASKIRTA 1971 METŲ LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS PREMIJA

PRANAS NAUJOKAITIS

1972 balandžio 15 premijai skirti jury komisija: Liet. Raš. Draugijos atstovai: K. Grigaitytė-Graudienė, Paulius Jurkus, Pranas Naujokaitis ir Leonardas Žitkevičius ir Liet. Fondo atstovas Antanas Sabalis — posėdyje, įvykusiame Kultūros Židinyje, dauguma balsų Liet. Raš. Draugijos literatūros metinę premiją už išeivijoje 1971 m. išleistas knygas paskyrė **Kazimierui Barėnui** už knygą **"Dvidešimt viena Veronika".**

Komisija peržvelgė visą 1971 metų knygų sąrašą, kuriame gausiausias buvo beletristikos derlius, išsiskiriančias knygas plačiau aptarė ir tada slaptu balsavimu išrinko premijuotiną. Premija 1000 dol. yra skiriama Lietuvių Fondo.

-o-

Laureatas gyvena Londone. Yra "Europos Lietuvio" redaktorius, literatūros almanacho "Pradalgių" redaktorius, "Nidos" knygų klubo vedėjas, įžvalgus žurnalistas, rašytojas — praturtinęs mūsų literatūrą jau penktąja knyga.

Kazimieras Barėnas yra rytų aukštaitis, kilęs iš Stanionių kaimo, Pumpėnų valsčiaus, Panevėžio aps. Baigęs Panevėžio gimnaziją, studijavęs Hum. Mokslų fakultete literatūrą, jau nuo 1926 m. rašė eilėraščius ir apsakymėlius, bet daugiausia reiškėsi publicistikoje, bendradarbiaudamas Kultūroje, Socialdemokrate, Žaidre, Vaire, Lietuvos Aide. Vokiečių okupacijos metais dirbo "Ateities" dienraščio redakcijoje. Tremtyje Vokietijoje gyvai bendradarbiavo beveik visuose tremties lietuviškuose laikraščiuose, pats redagavo stovyklinę spaudą. Emigravęs į Angliją, tuojau buvo vienas iš pirmųjų lietuviškos spaudos organizatorių ir įsitraukė į jau minėtus darbus. Gimęs 1907 m. taigi jau ne pirmos jaunystės žmogus, tarp nuolatinių redaktoriaus pareigų randa laiko ir energijos atsidėti ir literatūros kūrybai.

Premijuotoji knyga yra jau penktoji K. Barėno beletristikos knyga. Pirmoji jo novelių knyga "Giedra visad grįžta" išleista Vokietijoje 1953 m., antroji novelių knyga "Karališka diena" išleista 1957 m. Anglijoje. Abiejų knygų novelės nukelia skaitytoją į Rytų Aukštaitiją, į to krašto kaimus ir miestelius ir rodo gyvų, spalvingai nutapytų, to krašto žmonių, jų vidaus konfliktų, realių buities scenų. Trečioji novelių knyga "Atsitiktiniai susitikimai" prabyla jau tremties gyvenimo vaizdais ir toje aplinkoje veikiančiais gyvais žmonėmis. Kai kuriose tos knygos novelėse, ypač "Gedimino Raudonės istorijose" K. Barėnas jau pasiekia žmogaus atskleidimo gelmių. O 1969 m. išleistas romanas "Tūboto gaidžio metai", vaizduojąs I-ojo pasaulinio karo įvykius Lietuvoje, toje pat Rytų Aukštaitijoje, buvo atžymėtas Montrealio Akademinio Sambūrio Vinco Krėvės vardo premija už intymų žmogaus vidaus atskleidimą. Ir štai 1971 m. išleista penktoji beletristikos knyga "Dvidešimt viena Veronika".

Kas tai per knyga?

Ją sudaro 21 pasakojimas, kuriuose pagrindiniai veikėjai yra Veronika Šventarienė ir jos vyras Kostas. Tai atskiros novelės, bet jas jungia į vienumą, į nedalomą ištisinį kūrinį, tuodu pagrindiniai veikėjai ir išlaikyta vieninga nuotaika, vienodas pasakojimo būdas. Knygos antraštėje nėra žanrinio pavadinimo, tačiau dėl minėtų vienumos savybių knygą galime vadinti mozaikiniu arba noveliniu romanu. Kintančių Veronikos ir Kosto charakterių atskleidimas sudaro esminius pasakojimo elementus. Dėmesys sutelktas į Veronikos ir Kosto vidaus konfliktus. Ypač Veronikos charakteriui nepagailėta spalvų. Rodomas jos susitikimas su įvairiais žmonėmis toje Anglijos aplinkoje, kurioje tenka Veronikai ir Kostui gyventi. Sumaniai nukeliama ir į Veronikos jaunystę, į jos skurdžią aplinką, atskleidžiami ir jų šeimos santykiai, motinos gerumas ir tėvo atšiaurumas, santykiai su broliais ir seserimi. Kostui teko gal kiek mažiau spalvų, bet ir jis gyvas žmogus.

Ryškūs ir tie atsitiktiniai žmonės, kurie vienokiu ar kitokiu būdu susiliečia su Šventarių gyvenimu.

Geriausiai meniškai išbaigti knygos epizodai yra "Karalienė motina", "Velnias", "Saulėtos atostogos", "Protingi lietuviai".

K. Barėno pasakojimas yra šiltas, nuoširdus, lyriškas. Pats autorius veiksme nedalyvauja, bet potekstėje jaučiama jo meilė savo vaizduojamiems žmonėms.

Vaizdavimo būdas yra realistinis, nuosaikus, ramus. Sakinys — sklandus, vaizdingas, blaivus, neperkrautas. Žodis — taupus ir taiklus. Lengvas humoras puikiai derinasi su ramiu epiniu tonu.

"Dvidešimt viena Veronika" ir žmogaus vidaus atskleidimu, ir originalia kompozicija, ir stilistinėmis priemonėmis, šiltu subtiliu vaizdavimu — K. Barėno beletristo kelyje yra ne tik penktoji, bet ir aukščiausioji jo kūrybos pakopa.

BALTŲ INFORMACIJOS II KONFERENCIJA

Balandžio 15-16 ties Washingtonu Maryland valstijoje Sheraton Inn viešbuty įvyko antroji šiaurės Amerikos baltiečių informacijos konferencija. Ją surengė Jungtinis baltiečių amerikiečių komitetas Washingtone. Komitete rengėjai buvo dr. Jonas Genys, lietuvis, Juhan Simonson, estas, dr. Ilgvras J. Spilners, latvis.

Rengėjų vardu konferenciją pradėjo dr. Genys; invokaciją sukalbėjo U. Petersoo, estas, liuteronas.

Tarp sveikinimų telegramom senatorius R. Doyle (Kansas) reiškė viltį, kad konferencija primins Baltijos kraštam, kad jie nesą pamiršti. Amerikos informacijos agentūros direktorius Frank Shakespeare: "Būkite tikri, kad jūsų svarstymų esmė bus per Amerikos Balsą pranešta Baltijos valstybių gyventojam". Esą nuolatinis Baltijos valstybių pripažinimas liudija saitus su amerikiečiais bei jų paramą baltų kultūrom. Baigė: **"Tuo metu, kai persekiojamas tautinis bei kultūrinis savitumas Baltijos kraštuose, didvyriška Baltijos tautų laikysena yra aiškus, ryškus drąsos simbolis".**

Pranešimų buvo labai gausu — net 27 kviestiniai pranešėjai. Dėl pranešėjų gausos nebuvo įmanoma išdiskutuoti visų keliamų klausimų.

Pagrindiniai klausimai buvo šie: dabartinė padėtis Baltijos valstybėse, priemonės skleisti informacijai apie Baltijos valstybes, šaltiniai žinių apie Baltijos valstybes, priemonės informacijai apie Baltijos valstybes pagerinti, veiksmai padėčiai Baltijos kraštuose pagerinti.

Pagrindinis amerikiečių pranešėjas buvo dr. F.G.A. Kraemer, buvęs Harvardo profesorius. Kalbėjo apie rusinimo pavojus Baltijos kraštuose. Jo nuomone, jei dabartinėje okupuotoje Lietuvoje lietuvių tebėra 80 proc., tai dėl didelio gimimų skaičiaus ir dėl lietuvių prisirišimo prie religijos. Kalbėtojas skatino baltiečius palaikyti nuolat gyvą Baltijos valstybių laisvės klausimą.

Jau banketo metu kalbėjo kitas amerikietis — kongresmanas Lawrence J. Hogan (Maryland). Svarstė padėtį pačioje Amerikoje — respekto stoką, kuri reiškiasi tėvų, jaunimo tarpe ir kt.; pabrėžė baltiečių veiklą, kuriai labai jautrūs komunistai.

Pranešimuose, kurių buvo per 20, savo pažiūras dėstė visų trijų tautų kalbėtojai. Apie dabartinę padėtį Baltijos valstybėse estai L. Vahter ir G. A. Bushman, latvis J. Dreifelds, lietuviai dr. P. A. Mažeika ir V. Bražėnas. Apie informacijos skleidimą estė Juta Kurman, M. Kari, latviai kun. N. Trepša ir dr. A. Berkis, lietuviai G. Karosas ir prof. J. Stukas. Apie baltų informacijos šaltinius lietuvis dr. J. Balys, latvis dr. A. Žiedonis ir kt.

Balandžio 16 klausimu, kaip pagerinti informacijos skleidimą, kalbėjo estai dr. H. Valdsaar ir E. Rink, latviai E. Rupners ir dr. R. Paegle, lietuviai kun. K. Pugevičius ir A. Dambriūnas.

Konferencijos vienas iš svarbiausių tikslų buvo numatyti galimus žygius ryšium su prezidento Nixono kelione į Maskvą, o taip pat ryšium su galima Europos saugumo konferencija. Tas rūpestis atsispindėjo ir **rezoliucijoje. Jo-je pageidauta, kad prezidentas Nixonas įgyvendintų JAV Kongreso rezoliuciją 416, Maskvos viešnagės metu atkreiptų dėmesį į rusinimo, genocido, religinės laisvės ir kt. klausimus Baltijos valstybėse.** Pageidavo išplėsti radijo informaciją pavergtiem kraštam. Rezoliucija baigta: "Taikos negalima pasiekti, nekreipiant dėmesio į tautų kančias, ir pasauliui tenka priminti žodžius, Abraomo Linkolno tartus: 'Tie, kurie paneigia laisvę kitiem, neverti jos sau patiem".

Konferencija pritarė įsteigti Simo Kudirkos vardo stipendiją ir pasiuntė sveikinimo telegramą prezidentui Nixonui.

Trečioji konferencija numatyta 1973 Chicagoje. (Elta)

Lietuvių Rašytojų Draugijos jury komisija, paskyrusi 1971 literatūros premiją. Iš k. Lietuvių Fondo, mecenato, atstovas A. Sabalis, P. Jurkus, K. Grigaitytė, Pr. Naujokaitis, Liet. Rašytojų Draugijos pirmininkas Tėv. L. Andriekus, L. Žitkevičius. Jury komisija posėdžiavo balandžio 15 Kultūros Židinyje. Nuotr. V. Maželio

AKADEMIJA AUGA

(atkelta iš 3 psl.)

vybės rinkimas iš Romoje esančių žmonių. Niekur kitur dabartinėm sąlygom tokis darbas nebūtų įmanomas.

-o-

Naštą, piniginę naštą, kelti padeda ir mecenatai, kurie savom lėšom išleidžia akademijos leidinius ar surengia suvažiavimus. Tarp tokių nusipelniusių asmenų randam tokias visiem žinomas pavardes: prel. P. Juras, kun. J.A. Karalius, dr. J. Kazickas, prel. L. Mendelis, kun. V. Puidokas, prel. Valančiūnas, a.a. kun. J. K. Vembrė.

Naštą kelti padeda ir Amerikoje susiorganizavę akademijos židiniai — New Yorke, Chicagoje, Bostone, ir kt. Jie dvejopai gali padėti — plėsti akademijos leidinių idėjas, platinti pačius leidinius.

Tai svarbi misija šiais laikais, kada dirva nėra palanki nei knygai nei idėjai. Sausai įdžiūvusiai dirvai židiniai gali būti organizuota gilių šulinių ir šaltinių sistema.

"Tik organizuotas žmogus turi reikšmės visuomenėje, ir pasaulis skaitysis tik su organizuota tauta", taip rašė prof. J. Eretas anais senais laikais, kai jis lankėsi Amerikoje pas Vyčius (1926). Organizuotas žmogus, organizuotas šiuo atveju į akademijos židinius, dar didesnės reikšmės turi šiuo metu.

Fatimos statula lietuvių kolegijoje

Velykų pirmą dieną (balandžio 2) JAV-bių Mėlynosios Armijos speciali delegacija iš 40 asmenų įteikė Šv. Kazimiero lietuvių kolegijai Romoj meniška Fatimos Dievo Motinos statulą — medžio drožinį. Šioji statula 1968 Fatimos jubiliejaus metais buvo nuvežta į Fatimą (Portugaliją). Pats popiežius Paulius VI ją palaimino. Ta pačia proga jis buvo amerikiečių painformuotas, jog šią statulą jie skiria Lietuvai. Amerikiečiai yra gerai informuoti apie lietuvių tautos didžią pagarbą bei meilę Dievo Motinai Mergelei Marijai. Tais pačiais metais Mėlynosios Armijos pirmininkas amerikietis John Haffert kartu su Fatimos vyskupu nuvežė šią statulą į Maskvą, tikėdamiesi ten gauti leidimą nugabenti ją į Vilnių. Šio jų žygio pagrindinė mintis bei tikslas buvo paguosti kenčiančią lietuvių tautą. Tačiau Sovietų valdžia Maskvoje, kaip ir buvo galima laukti, leidimo įvežti šią statulą į Lietuvą nedavė. Tada ji buvo nuvežta į Loreto šventovę Italijoj.

Fatimos Marijos statula

Kai Mėlynosios Armijos pirmininkas grįžo į Ameriką ir painformavo valdybą apie savo nesėkmę ir kur palikęs Dievo Motinos statulą, MA centro valdyba nutarė paimti ją iš tos šventovės ir iškilmingai nugabenti į Šv. Kazimiero kolegiją Romoj, kur auklėjami būsimieji lietuvių kunigai. Tokiu būdu minėtoji 40 asmenų delegacija, vadovaujama MA pirmininko John Haffert, Velykų pirmą dieną atvyko su šia Fatimos Dievo Motinos statula į Šv. Kazimiero kolegiją. Delegaciją priėmė vysk. A. Deksnys, dalyvaujant kolegijos personalui.

Kadangi Velykų atostogų metu daugelis profesorių ir studentų buvo išvykę iš Romos, tai man, kartu su vysk. A. Deksniu, teko tvarkyti iškilmes. Vysk. A. Deksnys aukojo mišias ir pasakė pritaikytą pamokslą. Po pamaldų kolegijoj buvo suruoštos kuklios vaišės.

Teko patirti, jog toj delegacijoj buvo amerikiečių iš 10 Amerikos valstijų, net iš tolimosios Texas valstijos, o pats pirmininkas — iš New Jersey. Delegacijos nariai pareiškė lietuviam nuoširdžią užuojautą dėl religinio persekiojimo Lietuvoj.

Mum, lietuviam Romoj, suteikė didelio džiaugsmo, kad amerikiečiai supranta Lietuvos sunkius pergyvenimus. Ši statula mum yra didelė brangenybė. Kartu yra brangus ir amerikiečių MA delegacijos pageidavimas ją nugabenti į Lietuvą, kuriai ji skiriama.

Prel. J. B. Končius

Jaunos skautukės pardavinėja savo išdirbinius skautų mugėje Philadelphijoj. Nuotr. V. Gruzdžio

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

NESUSIPRATIMAS DĖL BALDŲ

Klausimas

Marti jau 15 metų turi savo kirpyklą. Biznis jai sekasi. Ji man moka už savo vaikų priežiūrą. Vaikai nebemaži, visi lanko mokyklą.

Prieš metus ji užsimanė kirpyklą padidinti. Susiieškojo naujas, didesnes patalpas ir pradėjo jas visaip taisyti ir gražinti. Mano sūnus, kaip ir aš, patarėm jai neleisti tiek pinigų. Bet ji neklauso, ir gana. Ištaisius svetimas patalpas, pradėjo ieškoti naujų baldų, nors seni baldai ir įrankiai buvo geri. Visur žiūrėjo, bet nerado sau tinkamų. Visiem geri, bet jai reikia dar geresnių. Galų gale atėjo pas ją vienas sirijietis ir pradėjo ją kalbinti užsisakyti baldus tokius, kokių ji nori; jis pagaminsiąs juos pagal jos norą ir skonį. Vėl mudu su sūnum priešinomės, bet jos perkalbėti neįstengėm. Užsisakė baldų ir įrankių už pustrečio tūkstančio dolerių.

Teko laukti tris mėnesius. Kai tuos baldus pristatė, pasirodė, kad viena spinta nelygiai stovi ant grindų todėl, kad prastai pagaminta. Marti tuoj pranešė tam pardavėjui, kad spinta netinka. Tas atsiuntė savo tarnautoją, kuris nutarė, kad spinta pagaminta gerai, bet kad grindys nėra lygios. Mano sūnus grindis išmatavo, visaip išmėgino, ir nutarėm, kad ne grindys, bet spinta "kalta". Marti buvo dar pinigų nesumokėjusi ir kreipėsi į pardavėją, kad atsiimtų savo baldus. Tas atsisakė. Galų gale marti jį prašė, kad atsiimtų spintą arba ją paliktų sumažinta kaina.

Taip praėjo keletas mėnesių. Vieną dieną, kai marčios kirpykla buvo pilna žmonių, tas sirijietis atsirado su savo darbininkais ir pradėjo spintą kraustyti. Marti pasipiktinusi nutarė jam neleisti ir pasišaukė policiją. Policija nieko nedaro: sako, jo spinta, tegul ir ima. Marčiai buvo didelis nemalonumas: jos klientės moterys manė, kad spinta iškraustoma todėl, jog už ją nesumokama.

Dabar sirijietis pranešė marčiai, kad, jei nesumokės už baldus, jis ją patrauks teisman.

Prašau Tamstą man pasakyti, ar jis gali tai daryti, pats taip nevykusiai pasielgęs? Ar gali teismas priversti marčią mokėti, jei spinta buvo niekam tikusi? Jei marti pirks kitą spintą kitur, tada jos kitų baldų spalva netiks ir skirsis nuo spintos spalvos. Ar reikėtų pardavėją traukti teisman prieš tai, kai jis marčią trauks atsakomybėn?

Būsim dėkingi už patarimą.

Motina, New York

Atsakymas

Pirmoj eilėj reikia turėti galvoj tą faktą, kad baldai buvo specialiai pagaminti pagal Tamstos marčios specifikacijas. Tokie baldai, kai jie yra grąžinami, paprastai negali būti parduodami kitiem pirkėjam, nes jiem netiktų.

Kai marti gavo baldus ir įsitikino, kad viena jų dalis, būtent spinta, nėra tinkamai pagaminta, ji privalėjo pranešti apie tai pardavėjui raštu per tam tikrą laikotarpį. Jeigu ji taip padarė, pardavėjas turėjo pareigą spintą pataisyti ir sutvarkyti. Iš kitos pusės, jei spinta nelygiai stovėjo todėl, kad grindys nelygios (tai dažnai pasitaiko), tada pardavėjas jokių pareigų marčios atžvilgiu nebeturėjo. Jam priklausė pinigai už pristatytus baldus pagal susitarimą.

Jei pardavėjas nutarė atsiimti spintą "savo valia", be marčios sutikimo, tada jį galima būtų patraukti atsakomybėn už vadinamą "trespass", t.y. neleistiną įsibrovimą į jos biznio patalpas ir "conversion" (sauvališką "paėmimą"). Tačiau jei jis atvažiavo spintos atsiimti pagal marčios patvarkymą, jis turėjo teisę tai padaryti. Žinoma, buvo patartina jam susikalbėti su marčia dėl patogaus laiko, kad jai nebūtų nemalonumų, bet toks netaktiškas jo elgesys vargu ar galėtų būti pagrindu ieškiniui iškelti.

Už užsakytus baldus marti turės sumokėti. Pardavėjas privalės jai duoti "credit" už grąžintą spintą pirkimo kaina.

Patarčiau Tamstom pasikalbėti su vietiniu advokatu. Tiksliam atsakymui į Tamstos klausimą reikėtų turėti daug smulkesnių žinių.

LIETUVIŲ FONDO NARIŲ METINIS VISUOTINIS SUVAŽIAVIMAS

LF Taryba šaukia gegužės 6 narių metinį visuotinį suvažiavimą Chicagoje, Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Av.

Suvažiavimo metu bus paminėtas LF dešimtmetis.

Balandžio mėn. pradžioje LF būstinė išsiuntinėjo visiems fondo nariams asmeniškus pakvietimus dalyvauti suvažiavime. Su pakvietimais pasiųsta suvažiavimo darbotvarkė, finansiniai fondo duomenys bei kita informacija.

LF Taryba nuoširdžiai prašo narius šiame jubiliejiniame suvažiavime kuo gausiausiai dalyvautil

Tie nariai, kurie pakeitė adresus ir naujų adresų LF valdybai neatsiuntė, pakvietimų negalės gauti. Tačiau, kas skubiai praneš savo naują adresą, tam pakvietimas bus tuojau išsiųstas.

LF adresas: 2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

IŠ VISUR

— **Amerikos Lietuvių Taryba** maloniai prašo visų, dar nesugrąžinusių protesto peticijų, jas kuo greičiau iki balandžio 30 prisiųsti ALTai, 2606 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

— **Apie Lietuvos universitetus** Lietuvių Profesorių Draugijos parūpinta knyga jau atspausdinta, įrišta ir atgabenta leidėjui. Tomas 912 psl., sveria 3 su puse svarų. Iki š. m. vasario 16 neužsisakiusiem knygos kaina 20 dol. Nesiųsti užsakymų negeru adresu: 6015 So. Francisco. Vienintelis šios knygos platintojas ir administratorius yra Lietuvių Profesorių Draugijos valdybos pirmininkas. Jo adresas: Liet. Prof. Dr-ja c/o St. Dirmantas, 6616 So. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629.

— **Balys Brazdžionis,** reguliariai prisiunčiąs Darbininkui Chicagos gyvenimo žinių, darbe susižeidė ir guli ligoninėj. Uoliam bendradarbiui linkim kuo greičiau pasveikti.

— **Pianistas Antanas Smetona** balandžio 30, sekmadienį, 8 v. Recital Hall, Clevelande, atliks Chopino kūrinių programą.

— **JAV LB tarybos sesija** prasidės balandžio 28, penktadienį, 2 val. popiet Chicagoj, Sheraton-Chicago Hotel ir tęsis 3 dienas. Sesija baigsis balandžio 30, sekmadienį, 3 val. popiet. Daugiausia laiko sesijoj skiriama naujų JAV LB įstatų svarstymui ir priėmimui. Sesijoje svečiais gali dalyvauti visi, kurie domisi LB gyvenimu ir darbais.

— **Inž. Valdas Adamkus** yra mecenatas garbės svečiam priėmimo, kuris įvyks prieš laisvojo pasaulio lietuvių IV-tosios tautinių šokių šventės programą amfiteatro patalpose.

— **JAV LB apylinkių pirmininkai** yra kviečiami ypatingais svečiais į JAV LB tarybos sesiją balandžio 28-30 Chicagoj (Sheraton-Chicago Hotel). Sesijos metu vyks JAV LB įstatų keitimas. Apylinkių pirmininkam bus sudarytos sąlygos pareikšti savo nuomones įvairiais klausimais.

— **Lietuvių Akademinio Sambūrio Montrealyje** kas antri metai skiriamos Vinco Krėvės literatūrinės premijos jury komisija jau sudaryta. Jos sąstatas: V. Piečaitis, Liet. Akad. samb. pirm.; dr. I. Gražytė, V. A. Jonynas (abu Liet. Akad. samb. kviesti atstovai); D. Kerbelytė, KLB Montrealio apylinkės atstovė ir dr. H. Nagys, Lietuvių Rašytojų d-jos atstovas. 500 dol. premija šių metų rudenį Montrealyje bus įteikta už 1970-1971 išleistą ir dar nepremijuotą grožinės lietuvių literatūros kūrinį išeivijoj.

— **Prancūzijos LB** tarybos ir garbės teismo rinkimai įvyks gegužės 2. Taryba renkama iš 11 narių, o garbės teismas iš 3 narių ketveriem metam. Kndidatus siūlyti ne vėliau kaip 4 savaites prieš rinkimus. Rinkimai visuotini, tiesioginiai ir slapti, vykdomi korespondencijos būdu.

— **IV tautinių šokių šventės sąmata** yra 90,000 dol. Antrosios buvo 32,000 dol., o trečiosios — 72,000 dol. Pagal nusistovėjusią tvarką apmokama šokėjam pusė kelionės išlaidų. Trečioj šventėj kelionėm išmokėta 22,000 dol.

PAAIŠKINIMAI VISUOMENEI DĖL

PODAROGIFTS, INC.

► Mes esame **VIENINTELĖ** firma Amerikoje, kuri yra išskirtinai įgaliota VNESHPOSYLTORGo priimti ir siųsti DOVANŲ užsakymus giminėms Lietuvoje ir U. S. S. R.

► **PODAROGIFTS, INC.** yra *VIENINTELĖ* **firma Amerikoje, kuri** siunčia DOVANŲ užsakymus į VNESHPOSYLTORGą be jokių tarpininkų, bankų etc.

► **PODAROGIFTS, Inc.,** yra **VIENINTELĖ** firma Amerikoje kuri priima užsakymus **Preferential Rouble Certificates — Specialios pirmenybės rublių pažymėjimams** ir pristato šituos užsakymus tiesioginiai per VNESHPOSYLTORGą, aukštos kokybės prekės gaunamos specialiose VNESHPOSYLTORGo krautuvėse ir prekių sandėliuose daugelyje didesnių miestų Lietuvoje ir U. S. S. R.

► **PODAROGIFTS, Inc.** yra **VIENINTELĖ** firma Amerikoje VNESHPOSYLTORGo autorizuota priimti užsakymus **BUTAMS.**

► **PODAROGIFTS, Inc.** yra **VIENINTELĖ** firma Amerikoje, kuri gauna VNESHPOSYLTORGo paskyrimą **AUTOMOBILIŲ** specialiomis dolerių kainomis.

► Šiuo metu mes turime keletą automobilių, parduodamų tučtuojau. Šie modeliai:

MOSKVICH 412 IZH — $3155.00;
MOSKVICH IE — $3033.00;
ZAPOROZHETS 968 — $2026.00 — jeigu nebus buvę parduoti anksčiau.

— Kas pirmas ateina bus pirmas patarnaujamas —

Klientų patogumui užsakymus galite paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai:

COSMOS PARCELS EXPRESS CO., 488 Madison Ave., New York, 10022
PACKAGE EXPRESS & Travel Agency, 1776 B'way, New York, N. Y. 10019
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc. 723 Walnut St., Phila, Pa. 19106

arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą:

PODAROGIFTS, INC.
240 FIFTH AVENUE (tarp 27 ir 28 gatvės)
New York, N. Y. 10001
(212) 685-4537

Būkite tikri, kad paduotumėt savo užsakymus tinkamai autorizuotai firmai

Per skautybę — lietuvybei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

Ir vėl išgirdome iš brolio Antano

Praėjusiais metais v. s. Antanas Saulaitis, S.J., pasidalino su mumis savo įspūdžiais iš Brazilijos, kur jis jau kuris laikas gyvena. Dabar po gana ilgos pertraukos vėl girdime apie tolimesnį brolio Antano gyvenimą ir jo veiklą Brazilijos lietuvių tarpe.

-o-

"Jau praėjo metai nuo paskutinio tokio laiškelio, kuriame bandžiau atpasakoti, kas per dvylika mėnesių atsitiko.

Kaip ir kiekvieneri metai, šie buvo pilni visokių nuotykių, apie kuriuos gal kai kurie spaudoje ir skaitėte.

Pernai rašiau per Vasario 16, ką tik užbaigęs "traumatinį" pergyvenimą — pirmąsias pamokas portugalų kalba fakultete jėzuitų kolegijoje .

Po to dar du kart dėsčiau tą patį kursą — antrą semestrą po du kart per savaitę ir "intensyvų kursą" iš mokslo filosofijos. Ilgesniame kurse buvo 57 studentai, sunku buvo diskutuoti, bet jų rašto darbai buvo labai gerai parašyti. Vasaros kurso studentai yra mokytojai, seselės ir t. t. iš įvairių Brazilijos kraštų, daugiau susigyvenę, tai buvo ir "profesoriui" maloniau. Jų buvo 27.

Fakultetas mokėjo už pamokas, bet turtingu dar netapau. Svarbiausia, kad tai proga vis lavinti portugališkai liežuvį ir pažinti šį mielą kraštą ir jo žmones. Šiais metais gal dėstysiu chemijos kursą parapsichologijos fakultete ten pat. Čia studijuojamas spiritizmas ir įvairūs pasąmonės jėgų reiškiniai — pranašystės, telepatija, gydymas "tikėjimu", kalbėjimas kalbomis ir t.t., todėl ir chemijos kursą nori pritaikyti (kartu su fizika ir biologija), kad išaiškintų šių reiškinių fizinę, fiziologinę dalį.

Iš visų pasaulio kraštų Brazilijoje daugiausiai yra šių "keistų" reiškinių — slaptingi vakarai su šviesom, garsais, užburti namai ir t.t. Jeigu netikite, papasakosiu prie progos . . .

Pasidaręs sėslus parapijos vikaras, nebeturėjau tiek progos pakeliauti kur nors toli, nors automobiliu visvien atpylėme gal 25,000 kilometrų čia apylinkėse — lankydamas šeimas prieš Kalėdas, kartą net 90 km. išvažinėjau, neišvažiuodamas iš Sao Paulo miesto. Vienintelė didesnė kelionė tai tarp Kalėdų ir sausio 4, į Brazilijos pietus, netoli Argentinos sienos, ten, kur prieš 350 metų jėzuitai vadovavo vadinamoms "indėnų redukcijoms".

Su draugu, jėzuitų studentu, autobusu dvi dienas keliavome, kol pasiekėme jo šeimos ūkį ir ten aštuonias dienas išbuvome. Visi apylinkės žmonės kalbasi tik vokiškai, nors jaunesni moka ir portugališkai.

Vienas senas žmogus prasitarė (vokiškai) — "Atsiprašau, kad aš nekalbu portugališkai. Mat, mano tėvo senelis iš Europos atvyko".

Čia religinės nuotaikos visai skiriasi nuo didmiesčio. Suvažiuoja į pamaldas arkliais, ratais, "džypais", traktoriais, kad ir anksti rytą, gieda senoviškas giesmes, visi priima komuniją, prieš ir po pamaldų lauke šnekučiuojasi — moterys apie savo reikalus, vyrai savo, jaunimas ir vaikai vėl sau.

Naujųjų Metų savaitgalį teko pavaduoti vietos kunigą aštuoniose kaimo koplyčiose. Gerai, kad esu per sniegą ir ledą važiavęs, nes molinis kelių gindinys po lietaus yra labai klastingas. Dar nuleido ir padangą, tad į Šv. Antano koplyčią pusvalandį pavėlavau. Visi žmonės laukė, sugūžėjo į bažnyčią. Kad gieda, tai gieda, — kaip lietuviai.

Patys žmonės viską paruošia, pradeda — giesmes, pranešimus, mišių intencijas surašo, atneša savo darytą vyną mišioms. Ir šeimose ryto ir vakaro maldos surištos su malda prieš ir po valgio. Pasimeldžia ne tik už artimuosius, bet ir už visą Bažnyčią, už kunigus ir vienuolijas, už misijas.

Tikrai buvo geros rekolekcijos tas kaimo žmonių krikščioniškasis pavyzdys. Padėjome vynuoges skinti ir vyną spausti (tik, gaila, ne basomis kojomis . . .), šluotas rišti, kiaules šerti. Dažnai gėrėme ir matė arbatą (angliškai — Jesuit tea) iš be auselių puodelio per sidabrinį šiaudelį, kuris kaip taikos pypkė aplink ratu eina.

Arbata padeda virškinti mėsą, kurios ten daug valgo, bet turi ir stiprią simbolinę reikšmę. Maudėmės raudonoje upėje (molis po lietaus), aplankėme tiesiog žavingas anų misijų liekanas, griuvėsius. Jei jų turtų ieškotojai ir karai nebūtų sunaikinę, turėtume milžinišką krikščionišką civilizaciją, nepanašią į Vakarų krikščionišką pasaulį."

(Bus daugiau)

-o-

Neleiskime techniškiem dalykam nustelbti moralinius. Stovyklavimas, iškylavimas, gerieji darbai, sąskrydžiai — tėra priemonės, ne tikslas.

-o-

Vadovas, tikėdamas skautybės sąjūdžio idealais ir sistema, veda besiveržiantį veikti ir karžygius sekti jaunimą į ateitį.

Kovo mėn. susitikę Clevelande iš k. s. fil. Stefa Gedgaudienė, v.s. Petras Molis ir v.s. Lilė Milukienė. Nuotr. V. Bacevičiaus

Atsisveikinimas su Clevelando skautija. Iš k. s. N. Kersnauskaitė, v.s. L. Milukienė, v.s. P. Molis, ps. V. Staškus ir ps. D. Kizys. Nuotr. V. Bacevičiaus

Posėdžiavo Liet. Skaučių Seserijos Vadija

Kovo 25 Liet. Skaučių Seserijos Vadijos narės susirinko vadijos posėdžiui Hartford, Conn., aptarti tolimesnės veiklos gaires.

Susirinkusias pasveikino Seserijos Vyr. Skautininkė v.s. L. Milukienė. Skaitytas protokolas buvo visų vienbalsiai priimtas. VS taip pat paskaitė gautus laiškus.

Kiekviena Vadijos narė turėjo progos pasisakyti apie jos vedamo skyriaus veiklą, tuo supažindindamos ir kitas Vadijos nares su atliktais darbais bei ateities planais. Seserijos iždininkė apibūdino dabartinį iždo stovį.

Atlanto Rajono Vadeivė s. D. Siemaškienė padarė pranešimą apie savo rajono veiklą ir užsimojimus.

Kiek plačiau sustota diskutuojant Seserijos leidžiamų ir numatytų išleisti knygų reikalus. Aeityje numatyta išleisti dar tris knygas-vadovėlius, būtent: Vadovės žinyną, knygą apie Kaziuko mugių ruošimą ir mugėms darbų pavyzdžius, taip pat paukštytėms knygelę, kurioje tilptų ir lituanistiniai bei skautiški uždaviniai spalvavimo formoje.

Šeimininkės s. D. Banevičienės skaniai paruošti pietūs trumpam nutraukė posėdį. Pasistiprinus buvo trumpa oficiali dalis, kurios metu s. S. Šatienei ir ps. B. Kidolienei buvo prisegta po "Ordiną už Nuopelnus", už jų pasidarbavimą skautiškoje veikloje.

Po pietų pertraukos buvo toliau tęsiamas posėdis. Šioje posėdžio dalyje buvo peržiūrimi Seserijos reguliaminai, taip pat diskutuota kai kurie jų pakeitimai. Posėdis užsitęsė iki vakaro. Po vakarienės teko išsiskirstyti, kad vėl toliau tęstume savo skautišką veiklą.

B.K.

Kaziuko mugė

rašo vilkiukas Petras Audėnas, 10 metų, Elizabeth, N.J.

Kovo 19 d. Elizabetho apylinkės skautai ir skautės suruošė Kaziuko mugę. 11 valandą skautai ir skautės ėjo į bažnyčią. Po bažnyčios visi susirinko į salę ir buvo Kaziuko mugės atidarymas. Ant stalų buvo pridėta daug gražių darbelių, kuriuos padarė skautai ir skautės su jų vadovų ir tėvų pagalba. Buvo paruošta skanūs pietūs.

Bet tai nebuvo tik vienos dienos darbas. Mes pradėjom dirbti jau po Kalėdų ir užtruko keli mėnesiai viską paruošti. Kiekvieną šeštadienį po mokyklos visi skautai susirinkdavo ir dirbo visokius darbelius. Kai viskas jau buvo paruošta, turėjom Kaziuko mugę.

Viskas praėjo labai gerai, nes buvo daug žmonių, ir skautų stalai su darbeliais buvo nutuštinti.

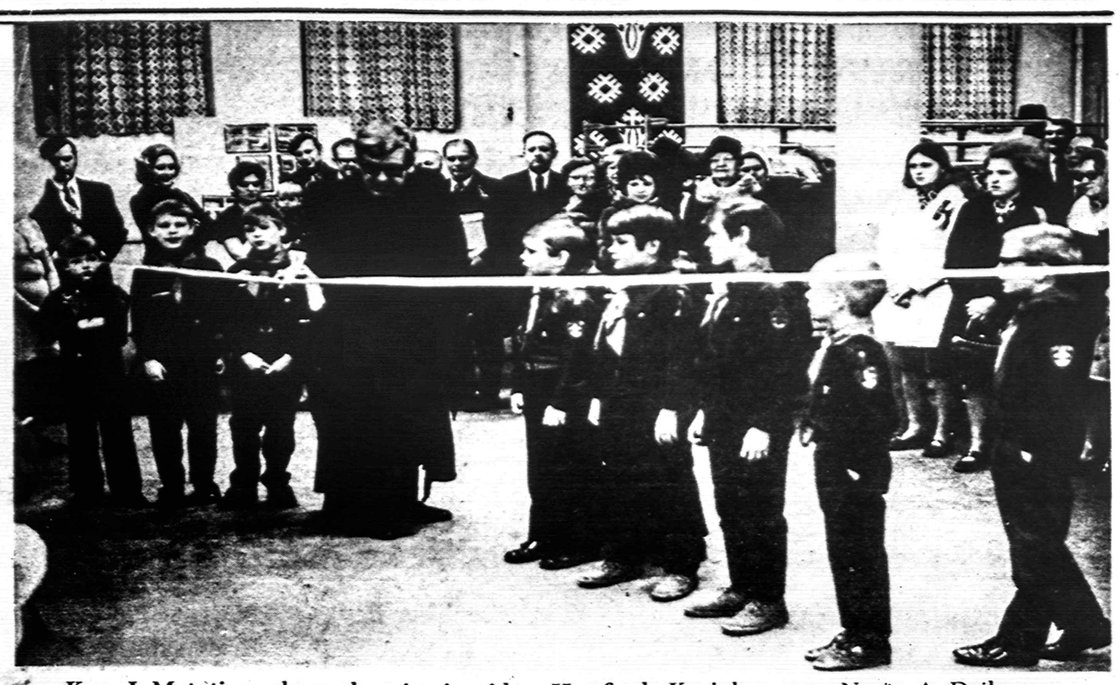

Kun. J. Matutis perkerpa kaspiną ir atidaro Hartfordo Kaziuko mugę. Nuotr. A. Dziko

HARTFORDO SKAUTŲ NAUJIENOS

Hartfordo "Šatrijos" ir "Tėviškės" vietininkijų Vasario 16 iškilminga sueiga įvyko vasario 12 d. Švč. Trejybės parapijos salėje, dalyvaujant gražiam skaičiui skautų, tėvelių ir svečių. Iškilmingos sueigos metu sesė Aleksandravičienė tarė susirinkusiems trumpą žodį, prisimindama skautų įstatą — "skautas nenustoja vilties", tuo pabrėždama, kad ir mes neturime nustoti vilties, kad Lietuva bus vėl laisva. Brolis R. Kapeckas uždegė tris žvakutes, geltoną, žalią ir raudoną — simbolizuojančias mūsų neužgęstančią meilę Tėvynei.

Toliau buvo šiai progai paruošta programa. Pradedant programą, sesės Loreta ir Liucija Zdanytės pravedė dainą ir išmokė tinkamą tai progai šūkį. Labai įspūdingai pasirodė paukštytės su atitinkamu eilėraščiu ir daina. Jų švelnūs balseliai ne vieną sujaudino. Nuo jų neatsiliko ir broliai su eilėraščiu ir dainomis. Skautės įscenizavo gyvąjį paveikslą apie našlaitį Sibire, o vyr. skautės pavaizdavo keletą fragmentų iš Lietuvos praeities.

Programa žiūrovams buvo gana jaudinanti, nes patys jos išpildytojai ją paruošė taip, kaip jie viską įsivaizdavo, perduodami publikai savo jausmus. Tokia programa visiems paliko gražius įspūdžius. Sueiga baigta visiems įsijungus giesmėn "Ateina naktis".

Regina Lišauskienė

KAZIUKO MUGĖ HARTFORDE

Kovo 19 d., sekmadienį, Švč. Trejybės parapijos salėje Hartforde skautų ir skaučių sukviesti apylinkės lietuviai gausiai suplaukė Kaziuko mugėn. Visiems buvo malonu pagyventi gražiais praeities prisiminimais, pasidalinti jais su mugėje sutiktais ir senai bematytais draugais.

Mugė ir šiemet buvo įdomi ir buvo daug skautų ir skaučių pagamintų rankdarbių. Buvo malonu pirmą kartą pamatyti gėrybėmis apkrautą vilkiukų stalą ir kaip jie patys prekiavo. Nuo jų neatsiliko ir paukštytės, kurios taip pat su pasisekimu pardavinėjo.

Mugę atidaryti buvo pakviestas šios parapijos klebonas kun. Matutis. Jam perkirpus kaspiną, prasidėjo daugeliui neužmirštama diena. Visus viliojo turtinga loterija, gražūs rankdarbiai, skautų kepti blynai ir lietuviškai pagaminti pietūs, kur buvo ir skanių dešrų, kopūstų, kugelio ir kitų patiekalų. Šatrijos židinio būrelis turėjo labai didelį skanumynų stalą, pro kurį sunku buvo praeiti nepasmaguriavus.

Hartfordo sesės ir broliai nuoširdžiai dėkoja visiems atsilankiusiems ir bet kuo prisidėjusiems prie sėkmingo mugės pasisekimo. Tikimės vėl visus susitikti kitais metais.

A. Saimininkienė

"ČIGONŲ VAKARĄ"

ruošia Hartfordo skautai ir skautės gegužės 13 d., 7 val. vakare Lietuvių Piliečių Klubo salėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn. Programoje: New Britain moterų sekstetas "Svajonė", šokiams gros Radionovo orkestras. Veiks turtingas bufetas. Auka 4 dol. asmeniui.

New Yorko sesės akademikės, talkinant Korp! Vytis broliams, ruošia nuotaikingą Finis Semestri gegužės 27 d.

Tikslus laikas ir vieta, taip pat ir programa bus pranešta spaudoje vėliau.

-o-

Rezoliucijos gali būti kilnios ir gražios, bet tik jų įgyvendinimas teikia jom tikros vertės.

-o-

Šypsena ir gerasis darbelis — mūsų specialybė.

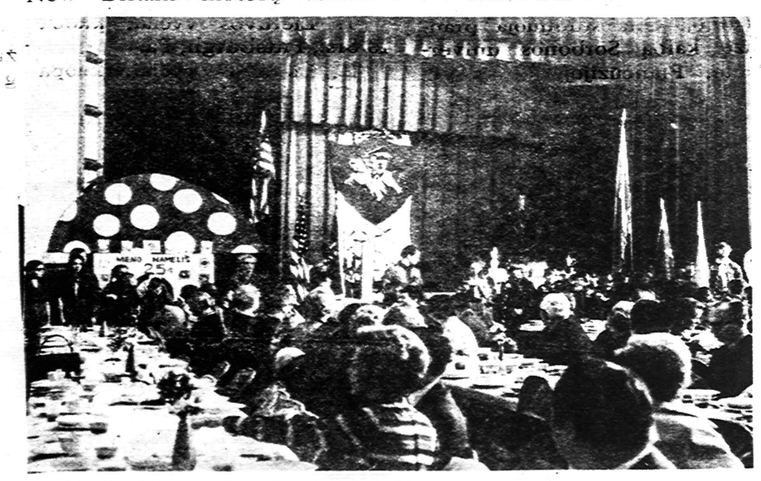

Prieš atidarant Kaziuko mugę Elizabethe. Nuotr. ps. A. Bartytės

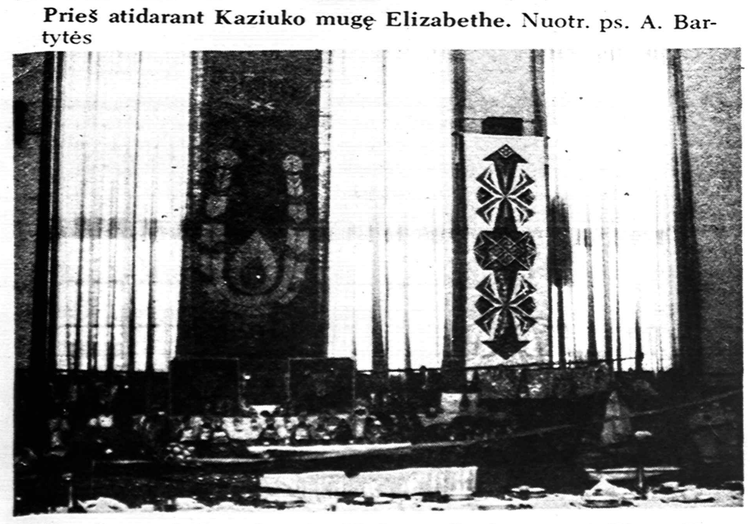

Bendras vaizdas skaučių "Palangos" vieneto paviljono Kaziuko mugėj Elizabeth, N. J. Nuotr. ps. A. Bartytės

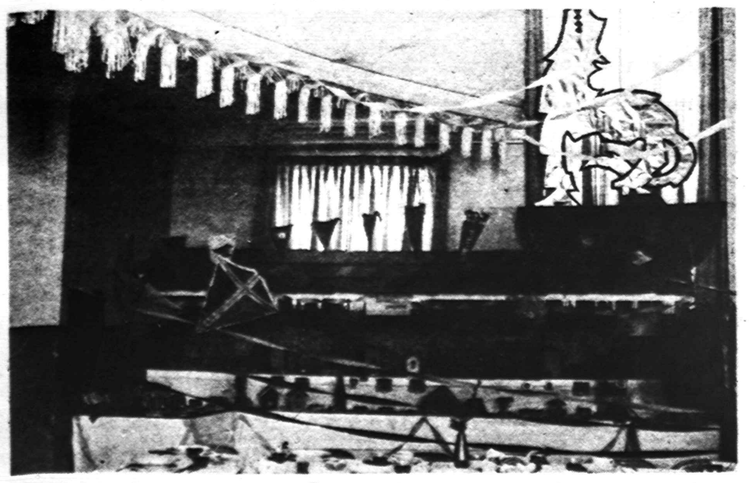

Elizabeth, N. J., skautų Šarūno draugovės paviljonas Kaziuko mugėj. Nuotr. ps. A. Bartytės

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VADOVYBĖ IŠJUDINO KONGRESĄ

Vasario 16-sios proga virš 100 JAV-bių Kongreso narių (senatorių ir kongresmanų) tarė žodžius ar padarė pareiškimus Senate ar Atstovų Rūmuose. Paskutinių kelerių metų laikotarpy tie žodžiai ar pareiškimai buvo pasidarę gana blankūs, nieko nepasaką. JAV-bių LB vadovybė jau ketvirti metai iš eilės bando visą tą reikalą įstatyti į tinkamas vėžes.

Š. m. vasario pradžioj LB vadovybė asmeniniais laiškais kontaktavo legislatorius, pasiųsdama jiem specialiai paruoštos medžiagos. Legislatoriai, kalbėję ar padarę pareiškimus, šią medžiagą panaudojo iki labai aukšto laipsnio. Čia minimi LB vadovybės pastangų rezultatai.

1. Apie pusę visų legislatorių savo žodžiuose ar pareiškimuose kėlė seną ir garbingą Lietuvos praeitį (paminėdami, kad 1972 minima 721-oji sukaktis nuo Lietuvos valstybės pradžios).

2. Apie pusę visų legislatorių kvietė krašto vyriausybę perkelti Lietuvos bylą į Jungtines Tautas ir ją ten tinkamai apginti (įgyvendinti Kongreso priimtą H. Con. Res. 416 rezoliuciją).

3. Dvylika legislatorių įtraukė ištisai į Congressional Record (Kongreso darbų stenogramas) H. Con. Res. 416 rezoliuciją.

4. Penki legislatoriai įtraukė ištisai į Congressional Record vieną iš LB vadovybės paruoštų memorandumų.

5. Eilė legislatorių minėjo savo žodžiuose partizanų kovas prieš komunistus, 1941 metų sukilimą ir Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės sugrąžinimą.

LB Inf. T-ba

New Haven, Conn.

LB New Haveno apylinkės valdyba balandžio 3-čios dienos posėdyje nutarė sušaukti visuotinį metinį susirinkimą balandžio 28, 7 val. vakaro. Kalbėta ir aiškintasi PLJ kongreso reikalu. Ieškota būdų, kaip surinkti kongresui daugiau aukų. New Haveno apylinkė — dar tik vienintelė apygardoje jau įteikusi 124 dol. aukų. Apygardos kvota— virš 6,000 dol.

LB Connecticut apygardos suvažiavimas šiais metais šaukiamas New Havene gegužės 6, 5 val. vak., parapijos salėj.

Dr. Henrikas Lukaševičius, gyvenęs New Yorke, nusipirko namus New Havene ir po truputį kuriasi.

Inž. Vytautas Valiukas, vėl pakviestas dirbti senojon darbovietėn, grįžo iš Vokietijos.

Antanas Banevičius, anksčiau gyvenęs kartos lietuvis, mirė balandžio 8.

Mūsų jaunimas, Velykų atostogų metu Gita Merkevičiūtė lankėsi Lietuvoj, o Linas Lipčius — Belgijoj ir Anglijoj. Gita studijuoja prancūzų kalbą Sorbonos universitete, Prancūzijoj; Linas yra Vokietijoj, Vasario 16-tosios gimnazijoj.

Lojalumo paradas, Connecticut valstijos karo veteranų kasmet ruošiamas, šiais metais įvyks gegužės 7, Windsor Locks, Conn. Į jį kviečiami ir lietuviai. Vienais metais lietuviai pasirodė labai gražiai ir gausiai, laimėdami, jei teisingai prisimenu, dvi premijas New Britaine. Apygarda turi 50 lietuviškų ir tiek pat amerikietiškų vėliavų, tat, vien tik vėliavas nešant, sudarytų didelį įspūdį. Tikėkimės, kad šiais metais visos vėliavos bus pajudintos!

Albina Lipčienė

Baltimorės žinios

Sutvirtinimo Sakramentą Šv. Alfonso parapijos berniukai ir mergaitės priėmė balandžio 23. Apeigas atliko vysk. J. Gossman. Iškilmių metu gražiai giedojo didysis parapijos choras.

Dainos choras rengiasi dalyvauti Amerikos legionierių padėjėjų dainų vakare gegužės 2 War Memorial salėj Baltimorėj. Choras tokiam koncerte dalyvavo ir pereitais metais ir susilaukė didelio klausytojų dėmesio.

Lietuvių Svetainės šėrininkai rengia 50 metų sukaktuvinį balių gegužės 6, šeštadienį, 6 val. vak. svetainės didžiojoj salėj. Dalyvaus Marylando gubernatorius Marvin Mandel, Baltimorės burmistras W. Donald ir kiti Marylando žymūs žmonės. Šokiam gros geras orkestras. Bilietus galima gauti svetainėj.

Pirmoji Komunija Šv. Alfonso parapijoj bus gegužės 7, sekmadienį, 8:30 val. mišių metu. Mišias aukos klebonas prel. L. Mendelis.

Šeimos Komunijos diena Šv. Alfonso bažnyčioj įvyks gegužės 14, sekmadienį. 8:30 val. mišių metu bus bendra komunija. Tą pačią dieną 4 val. popiet bus metinė procesija Marijos garbei. Dalyvaus parapijos organizacijos ir mokyklos vaikučiai.

Jonas Obelinis

MALDOS GALYBĖ IR LIETUVOS LAISVĖ

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, kaip pakartotinai Darbininke buvo skelbta, šiemet suorganizavo maldos ir aukos vajų komunistų rusų okupuotai Lietuvai ir lietuviam gelbėti. Kiekvienai dienai priskiriama kita vietovė. Šį kartą skelbiame gegužės mėnesio maldų kalendorių.

1. Lietuvos vyčiai, kuopa 19 Srs., Pittsburgh, Pa.
2. Lietuvos vyčiai, kuopa 24, Chicago, Ill.
3. Šv. Kryžiaus parapija, Mt. Carmel, Pa.
4. Lietuvos vyčiai, kuopa 25, Cleveland, Ohio.
5. Lietuvos vyčiai, kuopa 25 Srs., Cleveland, Ohio.
6. Lietuvos vyčiai, kuopa 26, Worcester, Mass.
7. Nekalto Prasidėjimo Švč. Mergelės parapija, Chicago, Ill.
8. Lietuvos vyčiai, kuopa 27, Norwood, Mass.
9. Lietuvos vyčiai, kuopa 29, Newark, N. J.
10. Lietuvos vyčiai, kuopa 30, Westfield, Mass.
11. Šv. Vincento parapija, Girardville, Pa.
12. Lietuvos vyčiai, kuopa 36, Chicago, Ill.
13. Viso pasaulio lietuvių maldos ir atgailos diena — visi meldžiasi — Mėlynoji Armija.
14. Šv. Kryžiaus parapija, Dayton, Ohio.
15. Lietuvos vyčiai, kuopa 41 Srs., New York, N.Y.
16. Lietuvos vyčiai, kuopa 52, Elizabeth, N. J.
17. Lietuvos vyčiai, kuopa 17 Srs., So. Boston, Mass.
18. Lietuvos vyčiai, kuopa 67, Bayonne, N. J.
19. Lietuvos vyčiai, kuopa 78, Lawrence, Mass.
20. Lietuvos vyčiai, kuopa 79, Detroit, Mich.
21. Šv. Antano parapija, Detroit, Mich.
22. Lietuvos vyčiai, kuopa 82, Gary, Ind.
23. Lietuvos vyčiai, kuopa 90, Harrison-Kearny, N. J.
24. Lietuvos vyčiai, kuopa 96, Dayton, Ohio.
25. Lietuvos vyčiai, kuopa 100, Amsterdam, N. Y.
26. Lietuvos vyčiai, kuopa 102, Detroit, Mich.
27. Lietuvos vyčiai, kuopa 103 Srs., Providence, R. I.
28. Švč. Trejybės parapija, Hartford, Conn.
29. Lietuvos vyčiai, kuopa 109, Great Neck, N. Y.
30. Lietuvos vyčiai, kuopa 111 Srs., Youngstown, Ohio.
31. Lietuvos vyčiai, kuopa 112, Chicago, Ill.

Valstybės departamentas kovo 28-29 Washingtone buvo sukvietęs visų Non Governamental organizacijų konferenciją, įskaitant Council of Voluntary Agencies for Foreign Services, kurio tikruoju nariu yra Balfas. Balfui atstovavo vicepirmininkė dr. Elena Armanienė. Čia ją matome su valstybės sekretorium W. P. Rogers ir kitų organizacijų atstovais.

LOS ANGELES, CALIF.

Radijo valandėlė veikia

Jau ketvirti metai, kaip kiekvieną šeštadienį nuo 11:30 iki 12 val. dienos per KTYM radijo stotį lietuviškas žodis ir lietuviški muzikos garsai oro bangomis sklinda po Kalifornijos apylinkes.

Ši vienintelė radijo lietuviška valandėlė Amerikos vakaruose palaiko lietuviuose gyvą lietuvių tautinę dvasią, meilę lietuvio lietuviui, duoda gerų lietuvių kultūros pavyzdžių ir geros lietuviškos muzikos. Šiai lietuviškai radijo valandėlei nuo įsisteigimo vadovauja dainininkė — visuomenininkė Stasė Pautienienė-Klimaitė, kuri daug laiko ir sielos įdeda į šią radijo valandėlę.

Jei kartą ši radijo valandėlė nustotų veikusi ir lietuviškas žodis nustotų lankęs mūsų namus,. mes labai pasigestume ir įvertintume. Dabar gi mes neįvertinam, kiek laiko, darbo ir lėšų reikia įdėti, kad šis lietuviškas žodis kiekvieną šeštadienį ateitų į mūsų namus. Lietuviškoji visuomenė turėtų tai suprasti, įvertinti, laikas nuo laiko ją paremti, stoti į radijo klubo narius, lankyti jos naudai parengimus.

Balandžio 29, šeštadienį, 7:30 val. vak. Kalifornijos Lietuvių Radijo Klubas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėj rengia gražų pavasario žiedų balių su įdomia menine programa, geru maistu ir gera M. Krafto muzika.

Visi kviečiami atsilankyti ir paremti radijo valandėlę, kuri be visuomenės paramos negalėtų išsilaikyti.

Juozas Gedmintas

HARTFORD, CONN.

Liet. Moterų Klubų Federacijos narės, vos atsikvėpusios po velykinio stalo darbų, vėl sujudo — siūdinasi drabužių madų parodai, kuri bus gegužės 7 d. 3 val. popiet Liet. piliečių klube, 227 Lawrence St. Be madų parodos bus ir didelė loterija.

Šio parengimo pelnas skiriamas jaunimo reikalam. Tuo norima įveikti jaunimo vajaus kvotą.

Maloniai praleisite popietę prie puoduko kavos, besigrožėdami moterų išradingumu ir grakštumu. Atneš laimę ir loterija. Tuo pačiu paremsite ir jaunimą. Tad L.M.K. Federacijos Hartfordo klubas visus maloniai kviečia gegužės 7 atvykti į jų popietę ir pasidžiaugti madų paroda. Įėjimo auka — 2 dol. Studentam nemokamai.

Šoko televizijoj

Hartfordo moterų grupė, susidedanti iš M. K. Federacijos narių ir skaučių židinio, balandžio 10 šoko New Haven televizijos stotyje WTWH -8. Šokiai užrašyti juoston, bus rodomi rugsėjo 10 d. programoj Dialogue (WTWH-8). Pašoko sadutę, kubilą ir blezdingėlę. Šokėjas paruošė Kotryna Marijošienė. Šokius angliškai aiškino Rūta Jurkevičiūtė.

Tą TV pusvalandį lietuviam išrūpino Elona Vaišnienė prieš išvykdama Vokietijon. Tai turėtų būti pirmasis iš numatytų pusvalandžių, kurių tikslas supažindinti su lietuvių kultūra, papročiais. Kultūriniais klausimais šį kartą kalbėjo dr. Vaidevutis Mantautas.

Reikia tikėtis, kad pradžia bus nebloga. Šokėjos atrodė simpatingai. Ypač gražiai atrodė Tamošaičių austi tautiniai drabužiai. Visai programai vadovavo Mrs. Laurel Vlock.

Maloni popietė su Irena Ruseckiene

Balandžio 16 Bubliauskienė sukvietė apie 20 moterų viešbutin valandėlę pabendrauti su Irena Ruseckiene, kuri balandžio 28 išeina pensijon. Atsilankė kelios bendradarbės iš Phoenix Inc., tačiau daugumą sudarė v.s. Ruseckienės buvusios auklėtinės skautės, kuriom ji vadovavo pirmą dešimtmetį atvykusi į šį kraštą. Visi papietavo, įteikė mažytę dovaną. Žadėjo ją panaudoti savo troškimui įgyvendinti — pamatyti operą Jūratę ir Kastytį Chicagoj.

Vyravo labai šviesi nuotaika, kuri visai atitiko Gr. Aleksandravičienės minčiai: "Džiaugiamės, kad iš pensijos grįžtate į darbą" — atseit, skautiškąjį darbą.

Nuoširdžiai linkime Irenai Ruseckienei sveikatos ir tikime, kad jos kūrybinė asmenybė turės galimybės pasireikšti mūsų lietuviškuose dirvonuose.

K. Marijošienė

— **Amerikos Lietuvių Taryba** gavo laišką iš kongresmano Frank Annunzio. Jis remia maldos demonstracijoj priimtą rezoliuciją ir rašo, kad peticijos kopiją yra nusiuntęs JAV atstovui J T. George Bush su savo paastabomis.

Dail. Jurgio Juodžio 60 m. sukakties proga Lietuvių Fondo Detroito komitetas rengia parodą gegužės 6-14 Detroito Lietuvių namuose, 3009 Tillman St.

— **Balfo seimas** šiemet įvyks spalio 28-29 Detroito Lietuvių namuose.

KULTŪROS ŽIDINY — aukos statybai

Kultūros Židiniui, Tėvų pranciškonų vienuolynui, jo koplyčiai, spaustuvei (pagal atskirų aukotojų pageidavimus) aukojo:

Prel. C.A.V. 1000.

Dr. A. Razma, Joliet, Ill. 1000, anksč. 200.

Dr. B. Jankauskas, Brentwood, N. Y., 500, anksč. 1,275.

W. T. Whitechavage, Brooklyn, N. Y., 300.

J. Biliūnas, Portchester, N.Y., 200, anksč. 100.

T. I. Jasaitis, Great Neck, N. Y., 100, anksč. 200.

P. Bogutsky, S. Ozone Park, N. Y., 3.

L. H. Paraszackas, Huntington Sta., N. Y. 100, pažad. 1000 (koplyčiai langą, įrašo E.D. Paraszacką).

T. Mitchell, Hartford, Conn., 100 (įrašo a.a. Vincentą Mitchell)

J. Katilius, Omaha, Nebr., 199.

Kun. J. Ruokis, Margaretville, N. Y., 100.

A. Macelis, Commack, N. Y., 50.

Mr. Mrs. Aleksa, Great Neck, N. Y., 50, anksč. 50, pažad. 200.

A. Pocius, Richmond Hill, N. Y., 50, anksč. 50.

P. Minkūnas, Woodhaven, N. Y. 25, anksč. 195.

A. Žvinys, Great Neck, N. Y., 20, anksč. 15, pažad. 100.

H. B. Sullivan, Floral Park, N. Y. 10, anksč. 30, pažad. 100.

Mrs. Sestokas, Brooklyn, N. Y., 10, anksč. 20.

M. Savickas, Brooklyn, N. Y. 10, anksč. 90.

A. P. Bagdonas, Chicago, Ill., 50.

A. Chaplick, Brooklyn, N. Y. 25, anksč. 115, pažad. 300.

Mr. Mrs. Walker, Middle Village, N. Y. 6, anksč. 80, pažad. 100.

N. Katinas, Linden, N. J., 10.

A. Yudd, Elizabeth, N. J., 10, anksč. 35, pažad. 100.

A. Miskiewisz, Bayonne, N. J., 5, anksč. 35, pažad. 60.

M. Kulikaitienė, Paterson, N. J. 10, anksč. 30, pažad. 100.

B. Stankus, Newark, N. J., 20, anksč. 20.

K. Krušinskas, Woodhaven, N. Y., vietoj dovanos p. p. Steponaičių ir P. Montvilos pagerbimo proga paaukojo Kultūros Židiniui 10 dol.

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir uzrašais testamentuose.

Siųsti:

BUILDING FUND
Franciscan Monastery
680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

IŠ VISUR

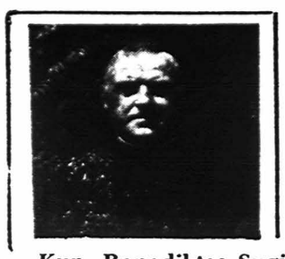

— **Kun. Benediktas Sugintas** balandžio 20 rytą mirė Šv. Kryžiaus ligoninėj, Chicagoj. Velionis buvo gimęs 1895 sausio 3 Vytogalos km., Tauragės apskr. Kunigu įšventintas 1919. Visą savo gyvenimą buvo uolus kunigas, patriotas lietuvis. Amerikon atvyko 1949 ir ypač atsidavė šalpos darbui. Yra padėjęs šimtam tremtinių atvykti į JAV ir čia įsikurti. Vasario 16 gimnazijai, Punsko lietuvių gimnazijai ir saleziečių mokyklai Italijoj yra surinkęs šimtus tūkstančių dolerių.

— **Inž. Vytautas Kamantas, Vaclovas Kleiza, dr. Edmundas Lenkauskas, dr. Stepas Matas ir dr. Antanas Razma** sudaro JAV LB tarybos prezidiumą, kuris pagal JAV LB įstatus šaukia LB tarybos sesijas, nustato sesijų darbotvarkę ir vadovauja sesijų posėdžiam. Sesija įvyks Chicagoj balandžio 28-30 Sheraton-Chicago viešbutyje. Dalyvaus tarybos nariai (kuriem dalyvavimas privalomas), LB apylinkių pirmininkai (kviesti kaip ypatingi svečiai) ir visi, kurie domisi LB veikla.

— **Stasys Barzdukas,** PLB valdybos pirmininkas, pasakys žodį JAV LB tarybos sesijoj Chicagoj balandžio 29, šeštadienį, bendrų pietų metu Sheraton-Chicago viešbuty. Sesijoj ir bendruose pietuose dalyvauti kviečiami visi, kuriem rūpi lietuvybės išlaikymas ir LB veikla.

— **Rochesterio jaunimo sekcija** stipriai veda vajų sutelkti lėšas šiais metais įvykstančiam jaunimo kongresui. Balandžio 30, sekmadienį, 12 val. p.p. sekcija ruošia pietus Šv. Jurgio parapijos viršutinėje salėj. Pietų metu veiks baras, o savo grojimu visus linksmins jaunimo orkestrėlis. Bilietus platina jaunimo sekcijos nariai tuoj po pamaldų, arba galima įsigyti per Daną Staškevičiūtę.

— **Balys Raugas,** JAV LB pietryčių apygardos pirmininkas, įeina į LB tarybą kaip naujas jos narys ir dalyvaus tarybos sesijoj Chicagoj.

— **IV-tosios tautinių šokių šventės** dalyvių tautinių rūbų aprašymus paruošė meninės dalies vadovė Genovaitė Breichmanienė, Tautinių Šokių Institutas ir šventės rengimo komiteto atstovai.

— **Romas Sakadolskis,** II-jo pasaulinio lietuvių jaunimo kongreso komiteto pirmininkas, painformuos JAV LB tarybą apie jaunimo kongreso ruošą tarybos sesijoj Chicagoj sekmadienio (balandžio 30) posėdy.

— **Dr. Leonas Kriaučeliūnas,** IV-sios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės komiteto pirmininkas, pateiks pranešimą apie šią šventę JAV LB tarybos sesijoj Chicagoj sekmadienio (balandžio 30) popietiniame posėdy.

LF DEŠIMTMETIS. UŽBAIKIME MILIJONĄ!

Lietuvių Fondo dešimtmečio visuotinis narių suvažiavimas įvyksta Chicagoje gegužės 6 d., Jaunimo Centre.

Ta proga toje pat vietoje tą pačią dieną, 7 val. vakaro, ruošiamas **LF sukaktuvinis balius.**

Meninėje programoje: rašytojas A. Baronas ir solistė J. Šalnienė. Šokiams groja L. Bichnevičiaus orkestras. Įėjimas — auka 7.50 dol. asmeniui (su vakariene).

Vietas rezervuoti iki gegužės 1 d., skambinant 312 925-6897 arba atsilankant į LF būstinę, 2422 W. Marquette Rd.

Rytinio Amerikos pakraščio jaunimo kongreso atstovai posėdžiavo balandžio 15 Kultūros Židinyje. Sėdi I-je eilėj iš k. — J. Gaila, JAV CV vicepirmininkas jaunimo reikalam, toliau R. Sakadolskis — jaunimo kongreso pirmininkas, J. Audėnas — Vliko atstovas. Nuotr. V. Maželio

LIETUVIS KALBA PER PORTLANDO RADIJĄ

Portland, Maine, vienos iš didžiausių radijo stočių WGAN —"Maine Line" — programai, kuri girdima kasdien nuo 8 iki 11 val. vakaro, išskyrus šeštadienius, vadovauja lietuvis **Bob Kwesell (Robertas Kveselis)**, trečios kartos lietuvis iš Lewiston, Me.

Jis tik pradėjo šią programą spalio mėn. 1971 m., ir jau pasidarė viena iš populiariausių programų, ir Bob yra labai žymus žmogus. Programa yra, kaip amerikonai vadina, "talk show", — kas nori, gali paskambint telefonu ir kalbėti bet kokia tema. Čia jis pasirodo labai iškalbus, santūrus ir moka labai švelniai su žmogumi apseiti, nors ir nesutinka su jo nuomone.

Labai įdomu, kad Bob Kwesell yra trečios kartos lietuvis ir didžiuojasi savo lietuvybe. Kur tik gali, jis lietuvių vardą kelia kiekviena proga savo kalbose.

Brolis Jurgis Petkevičius, pranciškonas iš Kennebunkporto vienuolyno, vieną dieną jį aplankė ir padovanojo lietuviškos literatūros, plokštelių ir mažas Amerikos ir Lietuvos vėliavėles. Jis labai džiaugėsi tom vėliavėlėm, padėjo ant darbo stalo stoty ir per savo programą tą naktį jis paskelbė "Lietuvos vėliavos dieną". Net tris kartus aiškino klausytojams lietuviškos vėliavos spalvas.

Bob Kwesell yra gimęs 1937 m., sūnus Onos (Kanausheuskio) ir Jono Kwesell, kurie dabar gyvena Brockton, Mass. Jis yra baigęs Lewiston High School 1955 ir tarnavo Amerikos laivyne nuo 1955 iki 1957 m. 1962 m. baigė Northeastern universitetą Bostone, Mass. Dirbo kaip industrijos inžinierius ir skyriaus vadovas prieš pasirinkdamas radijo darbą, kuris jam labai patinka.

Bob su žmona Susana gyvena Gray, Maine, ir augina tris dukras — Jeanne, Joana ir Jaqueline.

Šv. Patriko dieną jis per savo programą pagrojo dvi lietuviškas plokšteles.

Daug sėkmės Bob Kweselliui, kad iškiltų dar aukščiau savo darbe, kad dar labiau skleistų lietuvišką vardą radijo bangomis.

Br. J. P.

JAUNIMO KONGRESO PIRMININKAS NEW YORKE

Balandžio 14 Kultūros Židiny įvyko II pasaulio lietuvių jaunimo kongreso finansų komisijos posėdis. Į jį iš Chicagos buvo atvykęs kongreso komiteto pirmininkas R. Sakadolskis. Iš FK dalyvavo: pirmininkas dr. J. Kazickas, nariai: R. Alinskienė, S. Arūnas, R. Čerkeliūnienė, G. Ivaškienė, J. Oniūnas, A. Sabalis, dr. V. Vygantas, be to, N. Y. jaunimo metų komiteto pirmininkas P. Sandanavičius.

Platų pranešimą padarė R. Sakadolskis. Jis apžvelgė kongreso atidarymo akademinę programą Chicagoj, kuri jau galutinai apipavidalinta, be to, baigiama organizuoti uždarymas ir baigiamasis aktas Toronte. Studijų dienos kelia rūpesčio, nes norima jas itin kruopščiai paruošti, dėl to galutinė programa paaiškės tik pora savaičių prieš patį įvykį. Parodos susilaukia labai daug atgarsio. Vienas iš svarbiųjų uždavinių — kūrinius tinkamai atrinkti. Prisibijoma, ar visi eksponatai tilptų Jaunimo Centro patalpose, kurios kongreso parodoms jau darosi ankštos. Atstovų bei dalyvių registracija vyksta sklandžiai — iki šiol užsiregistravo 100 asmenų. Nelengva rasti pakankamai nakvynių, bet tikimasi, kad, kongresui priartėjus, Chicagos lietuviai atidarys savo svetingus namus. Neužmirštamas ir lietuvių teatras — numatyti du originalūs vieno veiksmo dramos veikalai, dar niekur nestatyti. Juos režisuoti kviečiamos: Marija Smilgaitė ir Dalia Šimoliūnienė.

R. Sakadolskis pabrėžė, kad šiame kongrese pagrindinis jaunimo tikslas yra eiti į save, gilintis į savo lietuviškumo įprasminimą.

Dr. Vygantas kalbėjo apie atstovų iš užjūrio atvykimo problemas. Visuose kraštuose rūpinamasi kiek galima daugiau lėšų sukelti vietoje, bet tenykštės finansinės talkos nepakanka, atsižvelgiant į skirtingą ekonominę padėtį, ypatingai P. Amerikoj. Vienas iš FK didesnių rūpesčių yra sudaryti minimalias sąlygas užjūrio atstovams atvykti į kongresą.

A. Sabalis pranešė apie piniginio vajaus padėtį, J. Oniūnas apie būdus gauti finansinės paramos iš įvairių organizacijų.

P. Sandanavičius painformavo apie aukų rinkimą New Yorke, pasidžiaugė, kad tautiečiai noriai aukoja. Vieno ko stinga — tai didesnės jaunimo talkos rinkliavai. Kol kas penki rinkėjai turėjo aplankyti apie 600 šeimų. Numatoma prašyti jaunimo organizacijų, kad jos iš savo tarpo skirtų bent po keturis talkininkus rinkliavai.

Posėdžiui, kuris užsitęsė keturias valandas ir kur dalyviai pasisakė aktualiais klausimais, vadovavo FK pirmininkas dr. Kazickas. Jis, be to, pranešė, kad gegužės 19 New Yorke FK numato kviesti spaudos konferenciją. (rpč)

Bob Kwesell, kuris kalba per Portlando radiją Maino valstybėj.

LIETUVIŠKOS KOLONIJOS KŪRIMAS PUTNAME PROGRESUOJA

Praėjusių metų gruodžio mėnesį buvo rašyta apie Lito bendrovės kuriamą lietuvišką koloniją Putname, kur seniau buvo Putnamo seselių vadovaujama mergaitėms vasaros stovykla prie Quasset ežero.

Žemė jau parduodama 5 akrų arba didesniais plotais. Tokie sklypai eitų nuo viešojo kelio iki pat paežerės apie 230 pėdų ruožu. Kaina apie 1750 dol. už akrą. Galima pirkti ir išsimokėtinai.

Norint gauti daugiau informacijų prašome kreiptis šiuo adresu: A. Škėrys 84—41 88 St. Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. (212) 846-0220.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. bangomis. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. 201—232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105,9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288. 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORDO LIETUVIŲ TĖVYNĖS GARSŲ radijo valandėlė nauju laiku! WKSS—FM 95.7 sekmadieniais nuo 9-10 valandos vakaro. Vedėjas Algimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd. Hartford, Conn. 06114; 249-4502

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Meliodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96,5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12 - 12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

HAPPY FAMILY DAY

SPORTSMAN HAVEN
Everything for the Sportsman
Sporting & athletic Equipment
136 Washington Ave.
Belleville, N. J.
Call 201 751-0725

COLONIA ESSO SERVICE STATION
Open 7 Days a Week
General Auto Repairs — Road Service, Tires, Batteries & accessories
1171 St. Georges Ave.
Colonia, N. J.

GALLOPING HILL INN
Open 7 Days a Week
A Family Place
325 Chestnut St.
Union N. J.
Call 201 686-2683

C & S WINES & LIQUORS
We Deliver
507 Summer St.
Call 201 742-5815
Ask for Mr. C. or Mr. S.

QUICK TOOL SERVICE
The Automotive Jobbers Repair Shop
832 C Ridgewood Avenue
North Brunswick, New Jersey
Call 201 846-8077

CATHEEDRAL ELECTRIC CO. INC.
Licensed Electrical Contractors
291 Pleasant Ave.
N. Y.C., N.Y.
Tel.: 534-6600
Anthony B. Calineli, Pres.
Endeavoring to Serve Catholic Institutions

GIPFEL'S
International Gourmet Cuisine
By Our Celebrated Swiss Chef
Luncheon & Dinner Mon.-Fri.
Saturday Dinner Only
66 Purchase Street, in
Rye, New York

TAD'S STEAK HOUSE
Coast to Coast
A Family Place

TONY & STELLA'S LUNCHEONETTE
Open 5 Days a Week
Good Food at Sensible Prices
163 Brill St.
Newark, New Jersey

AK IRON WORKS
Manufacturers of Structural & Ornamental Iron Work
325 Centre Ave.
Secaucus, N.J.

SPOTSWOOD GETTY
Open 7 Days a Week
General Repairs, Road Service
Tires, Tubes, Batteries & Acc.
Summerhill Road & Main St.
Spotswood, N. J.
Call 201 251 9885

VILLA BORGHESE
(Formerly Guidos)
We Serve the Cuisine
8719 Tonnelle Ave.
North Bergen, N. J.
Call 201 869-9835
Mr. Dom.

CABEZA'S TEXACO SERVICE STATION
Open 7 Days a Week
General Auto Repairs
Tires Batteries Accessories
364 Broadway Newark, N.J.
Call 201 485-9656

SILVA'S 515 CLUB
Liquors Wines Beers
Package Goods to take out
Sandwiches Served
A Family Place
515 Jackson Ave.
Elizabeth, N. J.
Call 201 355-5888

MIL-MAR LUNCHEONETTE
Open 7 Days a Week
Good Food at Sensible Prices
1015 Asbury Avenue
Asbury Park, N. J.

HACKETTSTOWN MALL
Friendly Mobil Service
General Auto Repairs
Road Service, Tires, Batteries & Accessories
213 Mountain Ave Route No. 57
Hackettstown, N. J.
Call 201 852-9639

TREAT POTATO CHIPS & SNACKS
Distributed throughout
N. Y., N. J. & Conn.
For Information Call
516 935-1311

LAKEVIEW AUTO SALES & SERVICE INC.
Authorized Mercedes Benz Dealer
Established Since 1932
Leasing available
468 Lakeview Ave.
Rockville Center, L. I. N. Y.
Bet. Peninsula Blvd & Ocean Ave.
Call 516 766-6900

M & H FINE FOODS
450 Main St.
Poughkeepsie, N. Y.
Tele: 914 454-9070
A Family Place
Ask for Mike or Helga Markavics

DISTINCTIVE VIHAN
The Only Shirt Maker On Bergenline Ave.
Custom Tailor and Shirtmaker
Imported Fabrics
Ready to Wear Shirts Available
865-7010
Custom Tailored Suits
All Work Done on Premises
6010 B'line West New York, N.J.

BRIONES
Specializing in Classical Italian Cuisine
87-12 4th Ave. Brooklyn, N. Y.
Tele: 748-1700 or 745-9672

Marlboro Coffee-Holland House Coffee, two quality coffee blends used & depended upon by leading institutional buyers. (Fund Raisers) Consider our Marlboro Tea-bags or have your own special tagged tea-bags. Packed attractively for resale by org. or Bazaars interested in Fund raising. All our products are taste tested for quality. Greenwich Mill Co. 520 Secaucus Road Secaucus, N. J. Call 201 865-0200 or 212 565-6263

GREG'S ARCO SERVICE STATION
Open 7 Days a Week
All Major Repairs
American & Foreign
Road Service, Tires, Batteries and Accessories
1310 Rahway Ave.
Avenel, N. J.
Call 201 634-8515

Mes padidinome mūsų tarnautojų skaičių dėl greitesnio siuntinių aptarnavimo

SKUBIAI atsiųskite savo SIUNTINIUS ir mes viską atliksime.

SIUNTINIAI, DOVANOS

į Lietuvą ir USSR

Sena patikima firma

toliau aptarnauja nuolatos didėjantį klijentų skaičių, tradiciniai, su virš 40 metų patyrimu.

Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klijentų, *mes* dėkojame *Jums* už pasitikėjimą. Jei ne, tai prašome pasinaudoti mūsų patarnavimu ir *Jūs* būsite dėkingas *mums.*

SIUNTINIAI PASIEKĘ MUS PAŠTU IŠSIUNČIAMI TĄ PAČIĄ DIENĄ

Dėl paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų kreipkitės į

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106; Tel. 215-925-3455

Centrinės įstaigos New Yorke:

240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10001
Tel.: (212) 725-2449

Ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224 — 3206 Eastern Ave.	DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127 — 390 West Broadway	AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60622 — 2242 W. Chicago Ave.	BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119 — 787 E. 185th Street	486-1836
DETROIT, Mich. 48210 — 6460 Michigan Ave.	TA 5-7560
ELIZABETH, N.J. 07201 — 956a Elizabeth Ave.	354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212 — 11415 Jos. Campau Ave.	365-6350
HARTFORD, Conn. — 11 Charter Oak Avenue	203—249-6255
KANSAS CITY, Kan. 66102 — 18 So. Bethany	AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026 — 2841 Sunset Blvd.	382-1568
MIAMI, Fla. 33138 — 6405 Biscayne Blvd.	FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55418 — 2422 Central Ave. NE	788-2545
NEW BRITAIN, Conn. 06052 — 97 Shuttle Meadow Ave.	224-0829
OMAHA, Nebr. 68107 — 5524 So. 32nd Street	731-8577
PARMA, Ohio 44134 — 5432 State Road	749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222 —346 Third Avenue	GR 1-3712
ROCHESTER, N.Y. 14621 — 683 Hudson Avenue	BA 5-5923
NEW YORK, N.Y. 10003 — 101 First Avenue	OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122 — 1236 9th Avenue	LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103 — 1512 N. 39th Street	ME 3-1853
SOUTH RIVER, N.J. 08882 — 168 Whitehead Ave.	257-2113
WORCESTER, Mass. 01604 — 82 Harrison St.	798-3347
TRENTON, N.J. 08611 — 730 Liberty Street	LY 9-9163
VINELAND, N.J. 08360 — Parish Hall, West Landis Ave.	691-8423

SĖKMINGAI ATIDARYTAS VAIŽGANTO KLUBAS

Iš balandžio 16 dienos įvykių New Yorke labiausiai išsiskiria Vaižganto klubo įsteigimas. Tai davė pradžią naujai kultūrinei veiklai. Rengėjus pradžiugino ir tai, kad į šį atidarymą susirinko arti 80 žmonių. Tai buvo rinktinė publika.

Klubą įkūrė LB apygardos valdyba, ir jis vadinsis Lietuvių Bendruomenės Vaižganto vardo kultūros klubas trumpai Vaižganto klubas. Rengėjai pasistengė ir patalpas papuošti. Lietuviškų varpsčių ornamentais buvo dekoruota galinė siena, papuošta tautinėm juostom. Ant pedestalo buvo pastatyta graži gintarais papuošta vaza, kurioje buvo įdėta šakelių su pumpurais. Tai pavasario ženklai.

Pradėta 2:15 vl. popiet. Pradėjo LB apygardos vicepirmininkas kultūros reikalam **Paulius Jurkus,** kuris dabar vadovaus klubui, kol jo veikla įsibėgės.

Pradžioje jis paaiškino, kas tas klubas, ką jis veiks. Kai kas sakė, kad tai nauja draugija, ir kam reikėjo ją kurti. Į tai buvo atsakyta: tai ne draugija, nes neturės registruotų narių, kurie mokėtų nustatytus nario mokesčius. Neturės ir sekretoriaus, kuris rašytų protokolus. Ir valdyba čia kaip ir nematoma. Pirmininkas pasirūpina programa, o metų gale jis suranda kitą, kuris apsiima pirmininkauti. Tas pasirūpina surasti sau kitus būtinus pagelbininkus.

Klubo tikslas — puoselėti lietuviškąją kultūrą. Kartu nebus užmiršti ir kiti mus liečią klausimai. Bus daromos kultūrinės veiklos apžvalgos, nagrinėjamos knygos, parodos.

Buvo paaiškinta, kodėl pasirinkta Vaižganto vardas, nes Vaižgantas visus apjungė, visus skatino į gera. Tegu jo pavyzdys uždega jaunus ir vyresnius, tegu klubo veikla būna pragiedruliai New Yorkui.

-o-

Išgirdę, kad New Yorke steigiasi kultūros klubas, pirmieji su sveikinimais atskubėjo iš Bostono. Lietuvių Bendruomenės kultūros klubo vardu raštu sveikino pirmininkas **inž. Jurgis Balčiūnas,** kultūriniam subatvakariam rengti komisijos vardu raštu sveikino komisijos pirmininkas **inž. Romas Veitas.**

Iš Rochesterio sveikinimus atsiuntė rašytojas **Jurgis Jankus,** kuris ir anksčiau organizatoriam buvo davęs įvairių sugestijų veiklai.

Žvilgsnis į Vaižgantą

Priderėjo, kad, pasirinkus Vaižganto vardą, pirmoji paskaita ir būtų jam skirta. Rengėjai pakvietė iš Philadelphijos lituanistą **prof. dr. Vincą Maciūną.** Jis savo paskaitą parengė labai kruopščiai ir tuo savo gražiu darbu prisidėjo prie klubo pasisekimo.

Dr. V. Maciūnas apžvelgė Vaižgantą iš visų pusių, kaip rašytoją, redaktorių, publicistą, visuomenės veikėją, bažnyčios rektorių, universiteto profesorių. Parodė jį ir kaip šviesų spinduliuojantį žmogų.

Paskaita ir perdavimo rimtis visus nuteikė labai tauriai ir kilniai. Tai ir įrodė, kodėl buvo pasirinktas Vaiganto vardas.

Žinia apie premiją

Klubas su pirmuoju susirinkimu ėmėsi svarstyti ir vertinti kultūrines aktualijas. Štai vakarykščiai buvo paskirta Lietuvių Rašytojų Draugijos premija. Apie paskyrimą dar niekas nežinojo. Šia tema pranešimą padarė **Pranas Naujokaitis.** Jis supažindino ir su laureatu — Kazimieru Barėnu ir jo premijuota knyga "Dvidešimt viena Veronika."

Iš Vaižganto raštų

Šiai iškilmingai progai pritiko atskleisti sultingus Vaižganto raštus ir juos paskaityti. Čia buvo pakviestas žymusis dramos aktorius **Henrikas Kačinskas,** pasižymėjęs savo dailiuoju skaitymu.

Jis pasirinko epizodą iš "Pragiedrulių", kaip jaunimas dirba talkoje ir kaip bendras darbas sujaudina Sviestavičių, atitrūkusį nuo lietuviškos veiklos bajorą. Kaip aną bajorą nuteikė lietuviškai veiklai jaunosios Lietuvos daina, taip ir aktoriaus Henriko Kačinsko subtilus skaitymas pagavo visus, pagavo labiau atsiverti Lietuvai.

Baigiamąjį žodį tarė **Jonas Rūtenis,** perdavęs LB apygardos valdybos sveikinimus, kviesdamas visus lankytis į klubą.

Tuo ir buvo baigta programa, kuri užtruko valandą ir 35 minutes. Paskui gretimuose kambariuose buvo vaišės, kurias parengė **Birutė Radzivanienė ir L. Tutinienė.** Visi turėjo progos dar pasišnekučiuoti, pasidžiaugti faktu, kad įkurtas Vaižganto klubas.

Prie šio pirmojo susirinkimo prisidėjo eilė žmonių. Štai jie: **Apolonija Radzivanienė, Birutė Radzivanienė, Milda Kvedarienė, Albina Žumbakienė, Jonė ir Antanas Pumpučiai, Bronius Bieliukas.** Prisidėjo ir visi programos dalyviai.

Visiem dėkoja rengėjai ir kartu kviečia — nesididžiuoti, ateiti į klubo susirinkimus ir pasvarstyti lietuviškos kultūros reikalus. **(p.j.)**

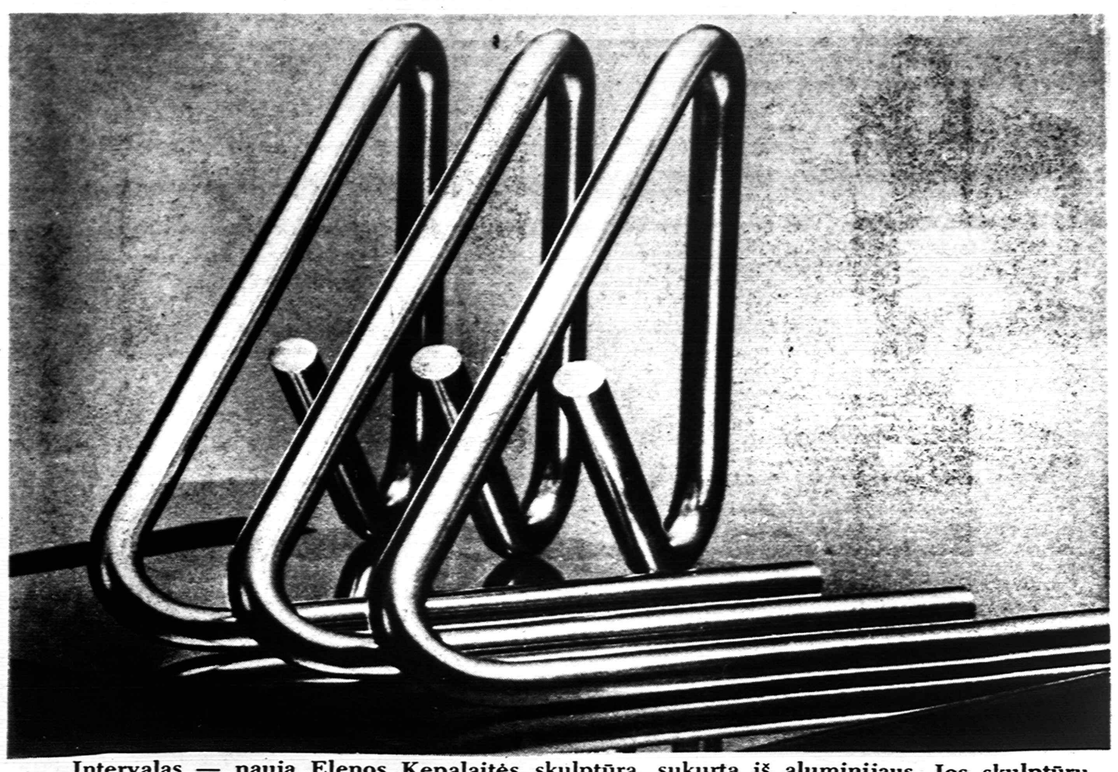

Intervalas — nauja Elenos Kepalaitės skulptūra, sukurta iš aluminijaus. Jos skulptūrų paroda atidaroma gegužės 9 Phoenix galerijoje New Yorke. Paroda tęsis iki gegužės 27. Nuotr. V. Maželio

HAMILTONO CHORO AIDO VIEŠNAGĖ NEW YORKE

Balandžio 15 vakare Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje New Yorke koncertavo Hamiltono mergaičių choras **Aidas,** vadovaujamas solisto **Vaclovo Verikaičio.** Programą sudarė choro dainos, sólisto dainos ir choro ir solisto dainos.

Mergaičių choras — retenybė. Ir šis yra bene vienintelis lietuvių choras visoje Š. Amerikoje. Mergaitės jaunos, jaunutėlės, ir jų per 50! Ir dainuoja su dideliu entuziazmu. Ir dainuoja gerai! Dirigento gerai ir labai gerai išmankštinta. Choras ypatingai sudrausmintas, klauso vadovo mosto, išlaiko dažnai vadovo tyčia prailginamas pauzas.

Choro jaunystė, entuziazmas ir jų pasiektas lygis tikrai visus pradžiugino. Be abejo, tai puikus choras, choras, kuris toli nueis dainuodamas!

Dirigento paslaptis

Chorą palaiko ir jį moko solistas Vaclovas Verikaitis, tikrai retų gabumų žmogus. Sutelk tokį būrį mergaičių, laimėk jų pasitikėjimą ir išmokyk! Čia reikia jau ypatingo talento. Dirigentas, atrodo, jas ypatingai griebia, drausmingai laiko, bet kartu jis yra ir atlaidus ir bičiuliškas.

Dirigentas yra pats solistas, ir jo įtarpai duoda daug įvairumo. O dainuoti jis moka, moka ir vaidinti, išgyventi savo atliekamą kūrinį. Kur dainavo su choru, išgavo lyg naują dimensiją — priartėjo prie operos įspūdžio. Ir tos dainos buvo pakiliausios, įspūdingiausios. Bene geriausiai skambėjo A. Dvorak — Grįš greičiau namo.

Repertuaras

Pasirinktas koncerto repertuaras buvo kiek vienodas, panašios nuotaikos, stiliaus, spalvos. Kartais nueina ir į lengvą sentimentalumą, primena TV programą "Sing along with Mitchel". Suprantama, kartais publika mėgsta labiau tokias dainas, bet choras juk turi tiek jėgos, kad gali pakelti ir sunkesnes, sudėtingesnes dainas. Tegu laiko savo šventu uždaviniu į kiekvieną didesnį koncertą įvesti naują, čia gyvenančių kompozitorių sukurtą dainą. Tegu ir specialiai užsisako, tikrai kompozitoriai tokiam chorui parašys.

O su tokia nauja daina bus pasiekta daug — bus skleidžiami ir populiarinami nauji lietuviški kūriniai, kurie dabar neturi progos išeiti į žmones. Nesibijoti ir sunkesnių dainų. Pripras prie jų žmonės, ir jos paskui bus gražesnės nei dabar populiarios lengvos dainos.

Sveikiname chorą

Visi, kurie klausėsi choro, buvo pagauti jo pakilios nuotaikos ir buvo patenkinti jo pasiektu lygiu. Sveikina chorą ir dirigentą ir sako: dirbkite, dirbkite, kad toli nuaidėtumėt. O esate puikus choras!

Koncerto rengėjai

Chorą pakvietė LB New Yorko apygarda. Į darbą buvo įsijungusios visos apylinkės. Pirma choras atvyko į Kultūros Židinį, paskui išsiskirstė į privačius namus pailsėti. Po koncerto buvo vakarienė ir šokiai tame pačiame Kultūros Židinyje. Choras išvyko balandžio 16, sekmadienį, po 10 val. mišių Kultūros Židinyje.

Visas koncerto pelnas skiriamas Maironio lituanistinei mokyklai, kuriai reikia paramos. Ta proga buvo renkami sveikinimai ir skelbimai ir drauge su programa išleista 32 puslapių knygelė. Pirmą kartą New Yorke toji skelbimų knygelė buvo kitokia. Visi jos puslapiai, kur buvo skelbimai per visą puslapį, buvo papuošti Lietuvos vaizdais ir įdėtas pritaikytas Maironio eilėraščio posmelis. Taip knygelė pasidarė patraukli, visi ją atsidėję peržiūrėjo. Programą suredagavo, visus techninius darbus atliko ir viršelius nupiešė — Paulius Jurkus.

-o-

Pats koncertas įnešė daug gyvumo, sujudimo, ir taip buvo mūsų lietuviško gyvenimo praskaidrinimas, paįvairinimas. Chorui tai buvo ne tik pramoga atvykti į New Yorką, bet ir didelė proga parodyti savo talentus, padirbėti ir patobulinti savo lygį. Ačiū New Yorko LB apygardai už drąsą tokį chorą pasikviesti ir ačiū Aidui — taip pat už drąsą pakelti tokią kelionę ir čia atlikti gerą koncertą. **(p.j.)**

MINDAUGAS IR UODAS IŠ CHICAGOS

Praeitą didįjį savaitgalį, balandžio 16, baigė svečiai iš Chicagos, suvaidindami Marcinkevičiaus "Mindaugo" fragmentus ir A. Vaičiulaičio pasaką — "Uodą". Rengėjai buvo Skautams Remti Komitetas. Kadangi aktorių trupė vakarykščiai svečiavosi Bostone, tai buvo patogu juos pasikviesti ir į New Yorką.

Žmonių prisirinko pilna Masonic salė Richmond Hill. Žmonės sėdėjo prie staliukų, kur buvo parengtos vaišės. Pradžioje žiūrėjo vaidinimo, paskui vaišinosi.

"Mindaugo" fragmentai

Marcinkevičiaus Mindaugo fragmentus vaidino — **Marija Smilgaitė** — karalienė Morta, du kronikos rašytojai — **Jonas Kelečius ir Leonas Barauskas,** paskui Mindaugas — Kelečius, Daugsprungas — Barauskas. Pabaigoje vėl abu kronikos rašytojai.

Vienas iš tų kronikos rašytojų yra realistas, atžymįs tik nuogus faktus, kitas susirūpinęs ir žmogumi istorijoje. Jiedu ir nupasakoja visą istorinį foną, istorinius asmenis. Šiaip visi fragmentai nepraskleidė "Mindaugo" dramos gilumos, bet žiūrėti buvo malonu ir įdomu. Gražiausia vieta — Mindaugo sielvartas, kad jis Lietuvą kurdamas darosi nelaimingas.

Karalienė Morta stovėjo lyg kokia statula nuošalyje. Apšviesta ji pareikšdavo savo mintis apie gyvenimą ir naują religiją.

Scena buvo papuošta pritaikintais valdovo simboliais ir krikščionybės ženklais. Scena — tai estrada, paaukštinimas su galine siena, visai neturėjo šoninių uždangų. Kol pasiruošė vaiinimui, reikėjo daug susiorganizuoti, pastatyti specialius apšvietimo paaukštinimus. Veikalo įspūdingumas čia dažniausiai išgaunamas šviesos efektais.

Gaila, kad niekur pradžioje nebuvo skelbiama aktorės Marijos Smilgaitės pavardės. Tikrai tai skriauda jai. O ji buvo patraukli ir įtikinanti, gal kiek nedrąsi. Bet ji puikiai jautė savo tekstą ir jo svorį.

Išdaigingas "Uodas"

Antroje dalyje buvo įscenizuota A. Vaičiulaičio pasaka "Uodas", Pasaka komiška ir išdaigi, tai ir dviem aktoriam— Leonui Barauskui ir Jonui Kelečiui — buvo kur su visu grakštumu ir šmaikščiu išdaigingumu pasireikšti. Perdavė visą pasaką su dialogais, autoriaus pasakojimais. Ėjo su dideliu tempu ir su dideliu išradingumu. Šią pasaką jiedu gali visur vežti, visiem rodyti ir visur laimės pripažinimą.

Abu aktoriai turi gražų balsą ir gerą techniką. Tegu ir toliau dirba panašioje kūrybingoje dvasioje — ir modernu, ir su polėkiu, ir netuščia.

-o-

Pradžioje žodį tarė skautam remti komiteto pirm. J. Vilgalys. Iš jo patyrėm, kad daug gerų rankų prisidėjo prie šio spektaklio. Šviesas tvarkė Vytautas Kidolis, o jam talkino Zenonas Jūrys. Šviesų efektai vaidinimui buvo labai svarbūs. Garso efektus sėkmingai tvarkė Algis Šilbajoris ir Rytas Vilgalys.

Po vaidinimo buvo vaišės prie staliukų. Čia vyriausia šeimininkė buvo nenuilstama ir visada paslaugi Danutė Šilbajorienė. Jai padėjo eilė jaunų skaučių, kurios nešė kavą į stalą. Buvo ir šokiai prie juostelių muzikos, jaukus vakarojimas prie skobnelių. Kadangi tai buvo sekmadienio vakaras, tai viskas baigėsi anksti — apie dešimtą valandą. **(p.j.)**

Aktorius Jonas Kelečius vaidina A. Vaičiulaičio pasaką "Uodą". Nuotr. V. Maželio

Hamiltono mergaičių choras Aidas koncertuoja New Yorke Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėj. Priekyje publikai lenkiasi dirigentas solistas Vaclovas Verikaitis. Nuotr. V. Maželio

ORGANIZUOJAMA DRAMOS STUDIJA

Įkurtasis Lietuvių Bendruomenės teatras, kuriam vadovauja aktorius **Kazys Vasiliauskas,** netikėtai susilaukė plataus atgarsio. Visi džiaugėsi ir sveikino, kad Lietuvių Bendruomenė ėmėsi iniciatyvos.

Tuoj pat jaunųjų teatro entuziastų tarpe kilo mintis, kad būtų įkurta dramos studija ir kad jie turėtų progos pasimokyti ir padirbėti. Tuo reikalu buvo kalbėta su New Yorke gyvenančiais dramos aktoriais.

Kazys Vasiliauskas sutiko šiai studijai suburti lektorius ir organizuoti pačią programą. Šiuose kursuose dėstyti jau pakviestas dramos aktorius Henrikas Kačinskas, kuris, nors ir gyvena Washingtone, bet atvyksta kas antą savaitę keliom dienom pailsėti į savo namus. Greitu laiku bus sudarytas pilnas kadras lektorių.

O kaip klausytojai? Kas tą studiją lankys. Dabar atrodo, kad tokių lankytojų gali būti apie 20. Studija veikia taip pat globojama Lietuvių Bendruomenės. Bendruomenės apygardos vicepirmininkas kultūros reikalams susitarė su Rima Bružiene, kad ji organizuos studijos klausytojus. Ji juos suregistruos, palaikys ryšį su aktorium Kaziu Vasiliausku.

Visi, kas tik nori šią dramos studiją lankyti, prašomi tuoj pat kreiptis į Rimą Bružienę. Jos siuntinių įstaigoje telefonas 441-4712, namų telefonas — 763-8022. Ypač kviečiamas jaunimas. Tai geriausia proga lavinti savo talentus ir juos paskui išvesti į sceną. Laukiami visi. O pačiai studijai linkime kuo geriausio paasisekimo.

-o-

Įkurtas L. Bendruomenės teatras šiuo metu ieško veikalų. Jau yra susipažinę su visa eile veikalų. Dar prieš vasaros atostogas norima tokį veikalą surasti, padalyti roles, kad per vasarą išmoktų savo tekstus.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

SAFETY WISE
CONTROL
BURGLAR ALARM CO.

Let US Restore your Alarm
We Also Sell & Lease All Types
186 Underhill Ave. Brooklyn
Call 638-2213
Ask For Bill Mabra

MEN & WOMEN'S
DRESS SHOP
Divers Novelties, Alterations, Cosmetics, Order Your Own Dresses, At Lowest Cost
774 Washington Avenue
Brooklyn, N. Y.
Phone 636-0545

MADAME ADELE ANN
505 8th Ave.
Brooklyn, N. Y.
Seam Stress Pattern alterations Instructions. We do Everything in Dressmaking. Call Eves. for appointment
212 499-9723

SAL'S MAINTENANCE
Rugs Carpets — Upholstery
Cleaned Floors, Panels
Cabinets Cleaned & Wayed
All Work Guaranteed
Call 212 356-0918

GROOMING
EXCLUSIVELY
In Your Home or Our Shop
All Services A.K.C. Puppies
Call 547-0512 Eves.

KLAUS WEDLER, THE PAINTER
Painting inside & outside
Painting & Decorating
Paper hanging & plastering
Free estimates given
78-05 83rd Street, Glendale
Call 366-1215

A. M. WEARY CO.
LOCKSMITH
ENGRAVING, RUBBER
STAMPS LAMINATION
2127 2nd Ave.
NEW YORK CITY
109-110 St. Call 876-1309

RUBISH REMOVAL
Clean Basements & Cellers
All Work Guaranteed
Call 625-1706 or 624-4090
Mr. John Woods

DISPLAY

NEW MANASQUAN DINER
Open 24 Hours 7 Days a Week
Good Food at Sensible Prices
164 Main St. Manasquan, N. J.
Call 201 223-9672
Ask for Mr. Steve Mauranas

ESSEX GUEST HOUSE
Lovely Grounds
24 Hour Supervision
3 Excellent Meals Daily
45 min. from N.Y.C.
Catholic Church in the Area
271 Claremont Ave. Montclair, N.J.
Call 201 746-5308

JOSEPH'S
REST HOME FOR THE AGED
230 East Linden Ave.
Linden, N. J.
Call 201-925-9897

TRAIN YOUR DOG
For Today's World. Complete obedience and protection training for $200. Also Trained Guard Dogs. Sale or Rent. 2206 A Flatbush Ave. Nr. Ave. R. Bklyn. 951-7555 Open 7 days

GARAGES & STORAGE
TRUCK PARKING
Secure Parking for 1 to 100 tks
Watchman on Duty 7 Days
24 Hours. Clarin UL 5-4800

GEORGE COLES
356 Atlantic Ave. Bklyn.
Home Owners, & Real Estate Co.
We Clean Cellars, Backyards
Haul Rubbish, Whitewash
Painting
Call 625-0274

CORNWALL HOUSE
HOME FOR THE AGED
Elegant Home Opened Recently
Very Scenic Area, Excellent Care
Licensed by State of Connecticut
Call (203) 672-6224 or write
Box 31
Cornwall Bridge, Conn. 06754

PAINTED PONY RANCH
LAKE LUZERNE, N. Y., 12846
The East Most Western Ranch
Fun for all Seasons A Family
Place, Ideal for Children
Write for Brochure or Call
518-696-2421

CONTINENTAL RESTAURANT
Open 7 Days a Week
Bring the Family for
Sunday Dinner
29 Echelon Mall
Voorhees Township, N. J.

TINA FUR FASHIONS
Finest of Imitation Furs
We Sell at Discount Prices
Latest Styles
304 9th Street
Jersey City, N. J.
Call 2 01 795-1886

Carpet Specialist, Installation, Repairs, Pick-up, Relays, No Job too small. Residential Recommend.
212-464-5954 or 516-488-5746

SPORTAS

PASIMATYMAS SU JACK SHARKEY

Buvęs pasaulio bokso čempionas Jack Sharkey-Juozas Žukauskas draug su Bostono majoru dalyvavo iškilmėse uždedant vainiką prie George Washingtono paminklo, balandžio 16, Bostone. Pasirodo, G. Washington buvo pirmasis Amerikos sunkaus svorio mėgėjų čempionas, iškovojęs titulą, kai dar nebuvo vartojamos bokso pirštinės.

Prieš pat iškilmes bostoniškiai Feliksas Zaleckis draug su Maziu Merkiu pasimatė su čempionu, kuris lietuviškai prašneko nusiskųsdamas, kad dėl tokių iškilmių jam tenka labai dažnai važinėti. Gyvena jis New Hampshire valstijoj.

Kazys Merkis, buvęs savo laiku ilgametis pusvidutinio svorio bokso čempionas, susitiko su pasaulio čempionu pirmą kartą, o Feliksas Z. pažįsta Sharkey jau keliasdešimt metų, nuo pat jo karjeros pradžios.

FUTBOLO RUNGTYNĖS EUROPOJ

Šį šeštadienį, balandžio 29, įvairiuose JAV ir Kanados teatruose rodomos tarptautinės futbolo (soccer) rungtynės. Perduodamos per televizijos satelitą. Rungiasi Anglija su Vakarų Vokietija ir Italija su Belgija. Rytinėje Amerikos zonoje Italijos-Belgijos rungtynės bus matomos 11 v. ryto; po to tuoj bus Anglijos-Vakarų Vokietijos rungtynės (apie 1:45 val.). Centrinėje zonoje Italija-Belgija bus matoma 10 val. ryto, Anglija ir Vakarų Vokietija — 12:45 val. Vakarinėje zonoje Anglija ir Vakarų Vokietija bus matoma 10:45 val. ryto; po to — Italija ir Belgija.

Žiūr. skelbimą šiame Darbininko numery.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame parėmusiem Rytų sporto apygardos žiemos rato žaidynes ir aukojusiem dėl taurių. Aukojo: 200 dol. JAV LB centro valdyba, 25 dol. M. Šalinskienė, 20 dol. dr. J. Kazickas, po 10 dol.: D. ir G. Grajauskai, D. ir S. Biručiai, J. ir A. Biručiai, dr. J. ir A. Snieškai, dr. I. Skeivys, dr. J. Dičpinigaitis, S. Arūnas, po 5 dol.: I. Gasiliūnas, dr. M. Bernier, S. Remeza, A. Vakselis, V. Gerulaitis, V. Matulaitis. Dėkojame taip pat prisidėjusiem prie sėkmingo pirmenybių pravedimo ir visiem sporto klubų vadovam bei sportininkam už drausmingą elgesį. —Rytų Sporto Apygarda

H. W. FEMALE

Exp. Operators, on Dresses, min. of $2. an Hour, Section or Piece work, Steady, C&J. Dresses, 1348 Southern Blvd. Near Jennings in the Bronx. Tele. 842-9794, Mr. Jose Albino

Nurses. ICU C.C.U. We offer a challenging opportunity in teaching hospital and excellent working conditions with high-level patient care. 3-11 PM & 11-7 AM shift, permanent staffing; and 7-3 PM shift with rotation. College of Medicine and Dentistry of N. J. Rutgers Medical School, Raritan Valley Hospital Greenbrook Road, Greenbrok, N.J. (201) 968-6000 (ext. 306). An Equal Opportunity Employer

TYPISTS
Good opportunity for individuals who enjoy typing. Join a rapidly growing company that will soon move into new headquarters. Competitive starting salary, typing incentive program, plus good employee benefits. Applicants should be able to type 45 wpm. with few errors. Available hours are 9 A. M. to 3 P.M. and 8:30 A.M. to 5 P.M. daily. We're located in Fort Washington area. To arrange a convenient appointment please call Monday-Friday. (215) CH 2-1130, Ext. 43
An Equal Opportunity Employer

Šeštadienį, balandžio 29
FUTBOLAS
(Soccer)
GYVOS SPALVOS - Didelis ekranas
DVEJOS pilnos rungtynės rodomos per satelitą
Ketvirčių finalai
ANGLIJA prieš VAK. VOKIETIJĄ
ITALIJA prieš BELGIJĄ
Anglija ir V. Vokietija — iš Wembley/
Italija ir Belgija — iš Milano
the felt forum
MADISON SQUARE GARDEN CENTER
8th AVE BET 31st & 33rd STS
Taip pat spec. seansai čia išvardytuose teatruose. Bilietai gaunami dabar. Per namų televiziją rungtynės neperduodamos
MANHATTAN ACADEMY OF MUSIC
JERSEY CITY RKO STANLEY THEATRE
WHITE PLAINS RKO KEITH
BROOKLYN WALKER THEATRE
NEWARK SYMPHONY HALL
QUEENS TRIBORO THEATRE
PATERSON RKO FABIAN
Visos vietos — 10 dol.
Pirmos rungt. prasideda 11 val. ryto

POCONO MTS. HOUSE & LAND Sale!
now! Homesites
OFFERED FOR THE FIRST TIME...
A FULL HALF ACRE VIEW LOT!
from $2500
Vacation Home
"The ADVENTURER"
TWO BEDROOMS
$3,995
LOOK AROUND....then Compare!!
● Private Community with its own lake —Trout Stream—Recreational Facilities—Plenty of Pine Trees.
● A pleasant drive from N.Y.
● 5 Min. from "Camelback" Ski Area.
● 10 Minutes from the Delaware River Gap Recreational Area. (37 mile lake —Boating, Swimming, Camping, Fishing, etc.)
IT'S NOT FAR FROM WHERE YOU LIVE BUT WORLD'S AWAY FROM YOUR PRESENT ENVIRONMENT....SOME EVEN COMMUTE.
WALK TO NEW SCHOOLS
RECREATION..... VACATION
RETIREMENT INVESTING
PHONE OR CLIP COUPON AND MAIL
MT. POCONO SKI HAVEN LAKE ESTATES
(212) 796-6000
MT. POCONO SKI HAVEN LAKE ESTATES
3735 Riverdale Avenue SH 4/16
Riverdale, New York, 10471 NK
Send Full Information About
Mt. Pocono Ski Haven Lake Estates.
NAME
ADDRESS
CITY STATE
ZIP PHONE

LITAS
INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS
Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS
(212) 441-6799
Litas Travel Service,
87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS
(212) 846-1650

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKIŠKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeikite — įsitikinsite!
9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9
New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewoode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801
Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushinge: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
Aluminum Combination Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

SERVICE
DR. LUIS FERNANDEZ
MEDICAL INTERNIST
ALLERGY
320-30th Str. (Near New York Ave.)
Union City, N. J.
By Appt. Only
Call 201 866-3339

RITE—WAY
Painting and Decorating
Also Wallpapering
Reasonable Rates
Fully Insured
All Work Guaranteed
Call 212-931-1748

Mario's Auto Inspection service, headlights adjustment, wheel alignment, motor tune-up and brake service. All minor adjustments done while you wait. Shell Bay Ave., Mayville, N.J. Cape May Court House, opp. State Inspection Station. Open Mon. thru Fri. 8 AM to 5 PM. Owned & operated by Mario De Santis "If you really want your car to go see Mario". 609-465-5607

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— Dr. Euwe, FIDE prezidentas, skubiai ieško šalies, kuri sutiktų surengti Spaskio-Fischerio matčą dėl pasaulio karūnos. Jugoslavija ir Islandija dėl didelių Fischerio reikalavimų atsisakė tas rungtynes rengti. Iš Maskvos ateina žinios, kad Spaskis norėtų žaisti Paryžiuje, tačiau Prancūzijos šachmatų federacija sakosi nieko nežinanti. Prancūzija buvo pasiūliusi 50,000 dol. ir nenumato didinti. Taigi minėtas matčas tebėra migloje.

— Š. Amerikos Lietuvių šachmatų pirmenybėm, kaip pranešama iš Clevelando, yra įregistruotos šešios komandos. Tai rekordinis skaitmuo. Jei nebus daugiau, tai varžybos bus vykdomos round robin, kiekvieno su kiekvienu vienetu.

— Tomas Gimius, 13 metų, pasidalijo pirmą vietą su dviem kitais Bay State Scholastic varžybose, balandžio 18-19, Brookline, Mass. Visi trys pirmieji surinko po 4-1 tš.

Prieš dvylika metų Massachusetts moksleivių 1960 m. pirmenybes Bostone laimėjo Algis Makaitis (15 m.) ir antru baigė tose pirmenybėse Algis Leonavičius (14 m.). Abu tebėra aktyvūs Bostono lietuvių komandos dalyviai.

— M.I.T., Bostono Met lygos lyderis, išsivežė iš So. Bostono naują pergalę, įveikęs praeitą penktadienį So. Bostono LPD-jos šachmatininkus 4-1. Mūsų komandai po pustaškį laimėjo Aleksis Klinovas, sužaidęs lygiomis su meistru Labelle ir Algis Leonavičius su G. Bergu. Nukentėjo A. Makaitis, K. Merkis ir J. Zoza.

Šį penktadienį, balandžio 28, į So. Bostoną atvyksta Bostono universiteto komanda antrom rungtynėm. Pirmose mūsų vyrai laimėjo 3-2.

— Lietuvos šachmatų pirmenybėse pirmauja kaunietis A. Butnorius 7-2, vilnietis G. Piešina 6 su puse ir kaunietis L. Ambrozaitis 6 tš. Lietuvos veterano Vlado Mikėno sąskaitoje 5 tš. ir dvi nebaigtos.

Moterų p-bėse pirmauja V. Kaušilaitė 7 su puse — 1 su puse, S. Lakiūnaitė 6 (1) ir G. Miknevičiūtė 6 tš.

Nauja knyga anglų kalba išėjo iš spaudos. Tai "History of Lithuania"". Knygoj kondensuotai aprašyta lietuvių tautos istorija nuo seniausių amžių iki mūsų laikų; turi 142 psl., 38 iliustracijas ir 4 žemėlapius. Autorius — prel. dr. J. B. Končius, išleido JAV Lietuvių Bendruomenė. Kaina 2 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoje.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Kur gimta padangė. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys: Kur gimta padangė, Kur giria žaliuoja, Vakaro daina, Mano pypkė kukavinė, Trumbaidy ir trumbaida, Prie apleisto seno namo, Kad aš našlaitėlė, Tau, mama, Tėvynė, Motinos valsas, Pienė, Jau skaidrus vanduo ir Mano gimtinė. Dainuoja choras, solistai ir duetai. Mono, 5 dol.

Lengvos muzikos ir šokių plokštelės: Svajonių muzika, stereo 5.50 dol., Tėviškės vėjas, stereo 6 dol., Jūreivių keliai, stereo 5 dol., Gimtinės dangus, Kur gimta padangė, Tavęs laukiu ir Lietuva brangi, mono po 5 dol. kiekviena. Persiuntimui pridedama 50 c. Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Richmond Hill sekcijoj parduodamas 2 šeimų mūrinis namas su krautuve. Kampinis namas su gerom pajamom, kaina 32,500 dol. Skambinti Jancewycz Realty dienos metu telef. 849-5099, vakarais 847-7075.

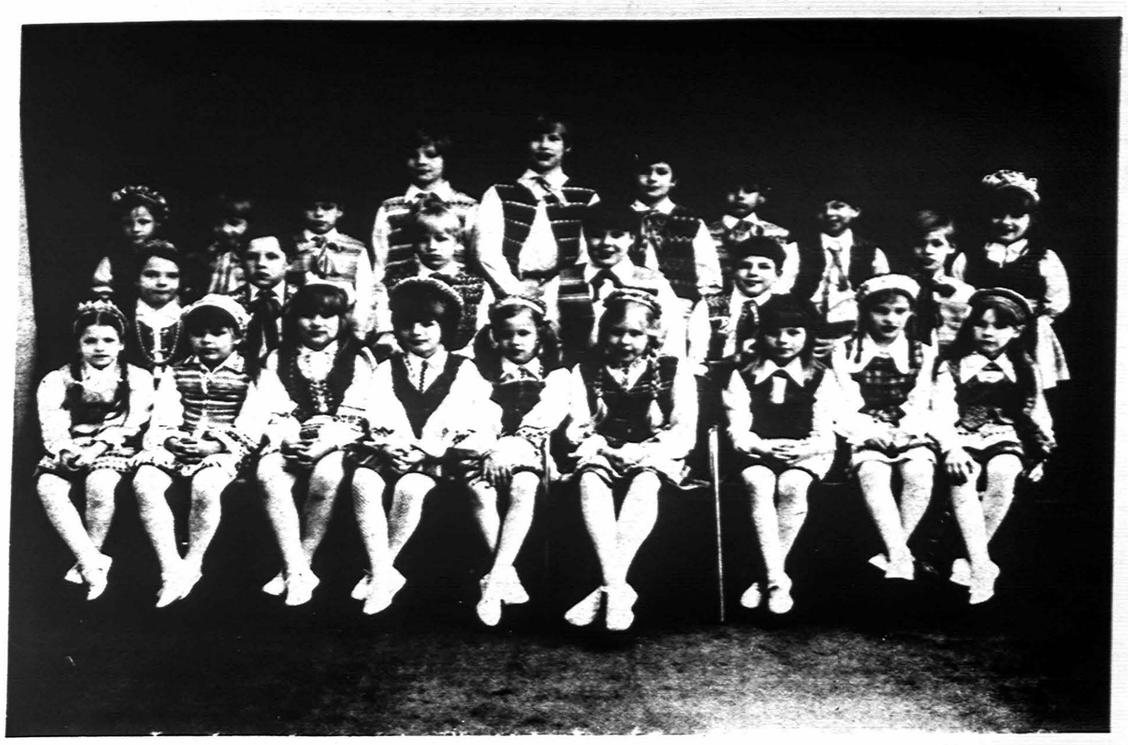

Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio jauniausi šokėjai, kurie balandžio 22 dalyvavo Naujosios Anglijos tautų pasirodymo šventėj. Balandžio 30 sambūrio parengime jie padės surinkti lėšų jaunimui, vykstančiam į ketvirtąją tautinių šokių šventę Chicagoj.

Organizuojamas N. Y. jaunimo choras

Kai su triukšmingais plojimais nusileido uždanga po Hamiltono mergaičių choro Aido koncerto, visi klausytojai pergyveno vieną ir tą patį — organizuokime ir mes savą lietuviško jaunimo chorą New Yorke. Argi mes menkesni už kitus? Argi mes neturime gražaus jaunimėlio?!

Šis Aido koncertas aidu atsimušė mumyse. Gana! Gana! Imkimės darbo, kad ir New Yorko jaunimo choras virstų realybe.

Buvo čia, Birbynės, Gyvataraį ir kitokie jaunimo chorai, dabar — užteks. Pasidrąsinkime ir patys įkurkime savo jaunimo chorą! Tegu ir mūsų jaunimas savo daina garsėja po šalis plačiąsias! Taigi — užtraukime naują giesmę, jaunimo giesmę!

Kas organizuoja?

Jaunimo chorą organizuoja Lietuvių Bendruomenė. Iniciatyvos ėmėsi N. Y. LB apygardos valdyba, bet čia kviečiamos visos apylinkės į talką. Choras bus visos New Yorko Lietuvių Bendruomenės choras.

Kodėl ėmėsi Liet. Bendruomenė? Tikėkime ir pripažinkime, kad ji yra pajėgiausia ir tvirčiausia visus sušaukti į bendrą didelį darbą. Bendruomenė čia vietoje surengė didelius kongresus, koncertus, tai, tikėkime, ji pajėgs suorganizuoti ir didelį jaunimo chorą.

Surastas dirigentas

Choro siela yra dirigentas, vadovas. Ir toks dirigentas jau surastas! Ir jis iš jaunimo tarpo, su geru muzikiniu išsilavinimu, iš garsios muzikų šeimos. Tai **Albinas Prižgintas**, šiuo metu vargonininkaująs Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje ir toliau gilinąs muzikos studijas, siekdamas daktaro laipsnio.

N. Y. LB apygardos valdybos vicepirmininkas kultūros reikalams P. Jurkus jau kalbėjosi su juo, ir jis davė sutikimą. Su malonumu apsiima vadovauti jaunimo chorui.

Kas girdėjo jo virtuozinę vargonų muziką, jo vadovaujamą chorą, tas žino, kokia tai pajėga, koks tai muzikas.

Iš jaunimo tarpo yra muzikos studentų, kurie galės pagelbėti. Viena tokia pažadėjo pabūti net chormeistere, mokyti paraleliai kitus balsus, kad paruošiamasis darbas eitų greičiau.

Dabar —

Kviečiame visą New Yorko jaunimą. Nepasilikite nė vienas. Visi junkitės į savą lietuvišką jaunimo chorą, Pamatysite, kiek tai atneš visiem džiaugsmo ir paguodos.

Mečislovas Razgaitis, solistas, savo dainų koncertą rengia gegužės 7 Apreiškimo parapijos salėj.

Kreipiamės į visas organizacijas, skautus, ateitininkus, sportininkus, neolituanus, studentus, Maironio mokyklą, — paraginkite jaunimą ateit į vieną bendrą jaunimo chorą.

Jaunimas kviečiamas maždaug nuo 15 metų iki 30. Čia metų riba nėra jau tokia griežta, svarbu — entuziazmas.

Registruokitės visi

Liet. Bendruomenės apygardos vadovybė surado didelę jaunimo choro entuziastę, kuri pati studijuoja muziką, tai **Rimą Bružienę.** Ji pažadėjo mielai padėti suorganizuoti. Štai visi kviečiami registruotis jos siuntinių krautuvėje: tel. 441-4712 arba namuose — tel. 763-8022. Visada kas nors bus ir atsilieps ir mielai patarnaus. Registruokitės patys ir kitus paraginkite.

Dar šį gegužės mėnesį sušauksime visus į Kultūros Židinį pirmam pasitarimui. Dar šį pavasarį choras įsitvirtina ir pradeda savo darbą!

Tegu nelieka nė vieno šalia choro! Visi į chorą!

Tėvelių pagalba

Be tėvų pagalbos vargiai bus įmanoma suorganizuoti tokį jaunimo chorą. Prašome — padėkite. Juk bus daug geriau ir linksmiau, kad turėsime savo gerą gražų jaunimo chorą. Paraginkite savo jaunuosius stoti į chorą, pavėžinkite į pirmąsias repeticijas, entuziazmu palaikykite naujo jaunimo choro steigimą.

Tad — visi, visi užtraukime naują jaunimo giesmę !

Organizatoriai

New Yorko ateitininkų metinė šventė įvyksta balandžio 29-30 dienomis Jaunimo centre. Šeštadienį, balandžio 29, 1 v. popiet šventė bus pradedama moksleivių kuopos susirinkimu. Bus sportas, vaišės, paskaita ir diskusijos. Į šventę atsilankyti kviečiami visi ateitininkai, o į šokius, kurie prasidės 8 v.v., kviečiamas atsilankyti ir pasilinksminti visas N.Y. ir apylinkių jaunimas. Atvyksta jaunimo iš kitų miestų. Šokiuose bus užkandžiai ir veiks baras. Sekmadienio rytą 11 val. Maspetho Viešpaties Atsimainymo parapijoje bus aukojamos mišios. Jaunimo centre 12:30 val. įvyks iškilmingas posėdis, meninė programėlė ir bendri pusryčiai. Lauksime atsilankant!

Išnuomojama labai gražioje vietoje prie Atlanto pakraščio Lordshipe (Bridgeport, Conn. priemiestis) prieinama kaina 6 kambarių, dviejų aukštų namas. Idealiausia vieta pensininkam. Informacijos tikslu kreipkitės pas K. Krušinską: dienos metu telef. EV 7-2111, 93-29 86th Rd. Woodhaven, N. Y.

A. A.

Inž. Andriui Gasiūnui

mirus, jo tėvelius, brolį Donatą su šeima nuoširdžiai užjaučia

Aleksandra ir Julius MALDUČIAI

A. A.

Andriui Gasiūnui

mirus, broliui Donatui su šeima, tėvams ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Danutė ir Antanas BOBELIAI

BOSTONO ŽINIOS

Kun. Pranas J. Rimkus paskirtas Bostono arkivyskupijos laikraščio The Pilot redaktorium. Kun. Rimkus prieš kelerius metus įšventintas kunigu ir buvo vikaru Šv. Marijos parapijoje East Walpole, Mass., kur pasižymėjo jaunimo auklėjimu.

Lietuvos vyčių Naujos Anglijos apskričio pusmetinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, balandžio 30, ir prasidės mišiomis 11:45 iš ryto Šv. Pranciškaus lietuvių bažnyčioje, Bradford St. Lawrence, Mass. Klebonas kun. Alfonsas Janušonis su vietos 78 kp. vyčiais apsiėmė globoti šį seimą.. Sesijos pobažnytinėje svetainėje prasidės 2 val. popiet. Tarp svečių kalbėtojų bus kun. Petras Shakalis iš Brocktono. Jis kalbės apie Mykolą Norkūną, Lietuvos vyčių steigėją. Lietuvos vyčiai, jaunimo organizacija, buvo įsteigta 1919 m. balandžio 24 d. Lawrence, Mass. Po seimo visi dalyviai važiuos aplankyti steigėjo Mykolo Norkūno kapo Saldžiausios Širdies kapinėse South Lawrencyje. Specialią maldą sukalbės apskričio dvasios vadas kun. Albinas Janiūnas iš South Bostono Šv. Petro lietuvių bažnyčios.

Bostono skaučių židinys balandžio 15 minėjo dešimties metų veiklos sukaktį. Ta proga pasikvietė iš Chicagos vaidintojus: Joną Kelečių, Leoną Barauską, Marytę Smilgaitę ir Rimą Vėžį. Jie atliko ištraukas iš Marcinkevičiaus Mindaugo ir suvaidino A. Vaičiulaičio pasaką Uodą, gi R. Vėžys paskaitė savo satyrinius eilėraščius.

Lietuvių maldos diena Bostone bus gegužės 14, sekmadienį, 9:30 v.r. 7-tos gatvės kopplyčioj bus aukojamos mišios už persekiojamą Bažnyčią ir Lietuvą. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti. Jei Lietuvoj 17,000 lietuvių rizikavo savo laisvę, pasirašydami peticiją ir reikalaudami religijos laisvės, tai mes, gyvendami laisvėj, turime jiem padėti. Jau suėjo 21 metai, kaip gegužės 13 Lietuvos vyskupai tremty susirinkę Romoje, paaukojo Lietuvą ir lietuvius Nekalčiausiai Marijos Širdžiai. Ta diena paskirta maldos ir atgailos diena už Lietuvos laisvę ir pasaulio taiką. Junkimės ir mes maldoje prie tų septyniolikos tūkstančių.

Teresė Stankūnaitė, gyv. Bostone, įsirašė nariu į Lietuvių Fondą ir įmokėjo 100 dol. Lietuvių Fondo komitetas Bostone jau peržengė per 30,000 sumą, reiškia, surinko pusantro karto daugiau nei Bostonui buvo paskirta. Tai atliko komiteto pirmininkas Antanas Skundžinskas, kuris niekada nepamiršta Fondo reikalų.

Bronislava Aleksaitė-Veličkienė, mirusi prieš metus Lietuvoje, jos sesers Anicetos ir svainio Antano Januškų įrašyta į Lietuvių Fondo narius, — jos vardu įnešta 100 dol.

Julia K. Yakavonyte, Brocktono miesto assesors departamento pirmininkė, buvo paskirta kardinolo Cushing ligoninės "trustee". Tai pirma moteris tos Brocktono ligoninės "trustee". Pranešimą padarė arkivyskupas Medeiros per The Pilot balandžio 8 d. laikraštį.

Šv. Petro lietuvių parapijos reunion su šokiais įvyks gegužės 14 d. naujoj salėje "Lantana" Randolph mieste, prie kryžkelio 28 ir 128. Jis lengvai pasiekiamas 28 keliu ir yra užpakalyje Holiday Inn. Galima užsakyti stalą dešimčiai žmonių. Bilietus iš anksto galima įsigyti pas kun. Juozą Svirską, šio parengimo pirmininką. Banketo pradžia lygiai 5 val. popiet.

Jonas L. Kasmauskas, išgyvenęs Bostone net 71 metus, ruošiasi išvykti gyventi pas savo dukterį Eleną Carr į Ormond Beach, Floridą. Jonas iš Lietuvos į Bostoną atvažiavo 1901, dirbo įvairiose lietuviškose organizacijose, turėjo medicinos įrankių dirbtuvę. Dabar sulaukė 88 m. amžiaus ir parduoda savo automobilį geram stovy, 3 šeimų namus su baldais ir gražiu daržu. Interesuoti lietuviai gali kreiptis telefonu 288-9042 ar asmeniškai adresu: 75 Armandine St., Dorchester, Mass.

Tautinių šokių grupė, vadovaujama Onos Ivaškienės, balandžio 7 atliko programą Weston moterų klubo bankete. Balandžio 22 dalyvauja Naujosios Anglijos liaudies šventėje, balandžio 30 yra pačio sambūrio šventė, kuri bus Liet. piliečių draugijos salėje.

Solistė Roma Mastienė, iš Chicagos, balandžio 9 koncertavo Bostone. Koncertas buvo tikrai puikus ir gero lygio. Rengė lietuvių radijo valandos — Laisvės varpo — vedėjas Petras Viščinis. Pelnas paskirtas tos valandėlės išlaikymui.

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Pamaldose už Lietuvą ir 40 valandų atlaiduose balandžio 16 Apreiškimo parapijos bažnyčion buvo prisirinkę gana daug žmonių, buvo apie 30 apylinkės kunigų. Choras, vadovaujamas Algirdo Kačanausko, gražiai giedojo lotyniškai mišparus, ir tai sudarė savotišką nostalgišką įspūdį. Bažnyčia buvo papuošta gėlėmis. Procesija buvo viduje ir joje dalyvavo visi žmonės. Pamokslą sakė kun. St. Raila, Religinės Šalpos reikalų vedėjas.

Parapijos choras pakviestas koncertuoti į Newarko lietuvių Švč. Trejybės parapijos bažnyčią. Ten balandžio 23 choras atliko Du Bois oratoriją "Septynis paskutinius Kristaus žodžius". Kartu su choru dalyvavo ir solistai: Louise Senken, Liudas Stukas, Fred Lučka. Diriguoja Algirdas Kačanauskas.

Parapijos metinis parengimas — piknikas bus šiemet ne Darbo dienos savaitgalį, bet liepos 30 d. Plattdeusche Restaurant Franklin Square, L. I., — toje pačioje vietoje, kaip ir kitais metais.

Vyskupas lankys parapiją ir suteiks Sutvirtinimo sakramentą gegužės 28 d. 11 val.

Balandžio mėn. mirė šie parapiečiai: Konstancija Montvilienė, 76 metų, gyveno East New Yorke. Palaidota balandžio 3 Šv. Jono kapinėse iš Apreiškimo bažnyčios.

Vincas Gudelis, 75 metų amžiaus, mirė balandžio 8, palaidotas Cypress Hills kapinėse iš Apreiškimo bažnyčios.

Viktorija Sidarienė, 98 metų amžiaus, mirė balandžio 10 Riverhead prieglaudoje. Palaidota balandžio 13 Švč. Trejybės kapinėse iš Apreiškimo bažnyčios.

Ona Strazdienė, 75 metų, mirė balandžio 11. Gyveno Milford St. Paliko vyrą Paulių. Palaidota balandžio 14 Šv. Jono kapinėse iš Apreiškimo bažnyčios.

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJA

Balandžio 16 buvo maldos diena už kenčiančią Bažnyčią Lietuvoje. Žmonių buvo daugiau kaip eilinį sekmadienį. Per sumą gražiai giedojo choras. Gloria ir Agnus Dei buvo giedami lotyniškai. Choras labai puikiai sugiedojo velykinį himną. Regina coeli letare. Visi pamokslai buvo sakomi apie Bažnyčios ir tikinčiųjų kančias Lietuvoje. Prisimintas Lietuvos tikinčiųjų pasiųstas skundas Jungtinėm Tautom. Už Lietuvą meldėsi ne tik lietuviai, bet ir kitų tautų žmonės.

Po sumos visiems buvo bendri pusryčiai parapijos salėje. Pusryčiai buvo nemokamai. Išlaidas sumokėjo parapijos klebonas kun. Antanas Petrauskas.

Išnuomojamas didelis, gražus, šviesus kambarys pagyvenusiai draugiškai moteriai gyventi su kita moterim. Tel. TA 7-7987.

VILA "DAINA"
CAPE CODE, PRIE JŪROS
"OLD SILVER BEACH"

W. FALMOUTH, MASS. — Išnuomuojami gražiai ir patogiai įrengti dideli kambariai. Jūros vanduo šiltas ir "beačiai" švarūs ir gražūs. Maistas šviežias ir gerai pagamintas. Žuvininkams taip pat patogumai. Nauja motorinė valtis, ošiantis miškas. Kaina prieinama. Dėl užsakymų ir sąlygų skubiai kreiptis:

sav. A. Daukantienė - Moriarty
124 Bellevue Rd.
SQUANTUM, MASS., 02171

CAPE CODE, prie gražaus ir švaraus E Ž E R O, balto smėlio puikios pakrantės ir **kvepiančių didžiulių pušų,** nuo **liepos 1 d.** ar anksčiau išnuomuojama 5 kambarių su ugniakuru ir apšildymu daili V A S A R V I E T Ė. Kaina nebrangi, o malonumas didelis vaikams ir žuvininkams. Taip pat netoli *jūra ir laivelis.*

Dėl sąlygų skubiai prašau rašyti:

Aleksandra Daukantienė - Moriarty
124 Bellevue Rd.
Squantum, Mass., 02171

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš $213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5¼ %
- Special Notice a/c — 5½
- 1 year Term Deposit — 5¾ %
- 2 year Term Deposit — 6%

All Accounts Compounded Daily

DARBININKAS

Redakcija 455-7281
Administracija 452-2923
Spaustuvė 452-6916
Vienuolynas 455-7068
Kultūros Židinys 827-9865

NEW YORKO NAUJIENOS

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos 50 m. sukakties minėjimą centro valdybos pavedimu ruošia New Yorko židinys. Jis įvyks balandžio 30, sekmadienį, 4 val. popiet, Apreiškimo parapijos salėj. Minėjime pagrindinę paskaitą skaitys prof. kun. Stasys Yla, kurioj nušvies L. K. M. Akademijos per tą laiką nueitąjį kelią ir mokslo srityje nuveiktus darbus. Minėjimo metu Juozui Brazaičiui bus įteikta tos pačios Akademijos paskirta žurnalistikos premija, kurios mecenatas — kun. dr. Juozas Prunskis. Ruošiama ir Akademijos leidinių parodėlė, kur bus galima juos ir užsisakyti. Meninėj daly — Julijos Rajauskaitės-Petrauskienės piano koncertas. Po minėjimo dalyviai bus pavaišinti kavute. Į minėjimą L. K. M. Akademijos židinys visus nuoširdžiai kviečia atsilankyti.

Dėmesio, netikri pinigai! Federal Reserve Bank New Yorko skyrius praneša, kad pastaruoju laiku padidėjo piktadarių padirbtų Amerikos popierinių pinigų platinimas. Ypač patariama atidžiai tikrint 10 ir 20 dolerių banknotus, nes jų daugiausiai dabar paplito.

BATUNo lietuvių sekcijos metinis susirinkimas įvyks gegužės 1, pirmadienį, 8 val. vak. Kultūros Židiny, Brooklyne. Darbotvarkėj pranešimai apie UBA-BATUNo veiklą, ateities planus, diskusijos ir sekcijos valdybos bei kandidatų į UBA-BATUNo vadovybę rinkimai. Susirinkimas viešas ir visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti.

Pranė Lapienė, žinoma New Yorko lietuvių veikėja, daug padėjusi naujiesiem ateiviam besikuriant, po sunkios ligos mirė balandžio 22. Palaidota balandžio 25 Port Jefferson, L. I., N. Y.

Į JAV LB tarybos sesiją, kuri bus balandžio 29-30 Chicagoje, iš New Yorko vyksta Aleksandras Vakselis — tarybos narys ir N. Y. apygardos pirmininkas, Genutė Nutautaitė — tarybos narė, Vytautas Radzivanas — N. Y. apygardos atstovas. Iš Los Angeles grįždamas, Chicagoje sustos ir posėdžiuose dalyvaus prel. J. Balkūnas — tarybos narys.

Elenos Kepalaitės aluminijaus skulptūrų paroda rengiama gegužės 9-27 Phoenix galerijoje, 939 Madison Ave., Manhattane. Paroda pavadinta Intervals. Bus išstatyta visa grupė naujausių skulptūrų, padarytų iš šlifuotų aluminijaus vamzdžių, išlankstytų įvairiom formom.

Vincės Jonuškaitės pagerbimą ir jos 70 metų sukakties minėjimą rengia Vaižganto klubas gegužės 6, šeštadienį, 7 v. v. Kultūros Židinyje. Apie plačią Vincės Jonuškaitės veiklą kalbės jos kolega poetas Stasys Santvaras iš Bostono. Bus pailiustruota ir jos gražiųjų įdainavimų. Pagerbimas pavadintas — "Vakaras su Vince". Šalia dar bus ir kultūrinė dabarties įvykių apžvalga.

LB Woodhaveno apylinkės susirinkimas šaukiamas gegužės 13 d. 7 v.v. Kultūros Židinyje. Po susirinkimo bus kavutė ir pasilinksminimas. Atskiri pakvietimai nebus niekam siuntinėjami. Visi prašomi atsilankyti.

Kornelijus Bučmys, O.F.M., grįžo iš Los Angeles, Calif., ir vėl įsijungė į Darbininko redakcijos darbą.

Ateitininkų pavasario šventė bus balandžio 29 ir 30. Šeštadienį 1 v. Kultūros Židinyje bus sporto rungtynės, paskaita, 8 v.v. jaunimo šokiai. Sekmadienį — mišios Maspetho lietuvių bažnyčioje, paskui vaišės ir akademinė dalis Kultūros Židinyje.

Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė, Liet. Moterų Klubų Federacijos pirmininkė, atvykusi iš St. Barbara, Calif., yra sustojusi pas M. Ulėnienę. Jos telefonas AP 7-3205.

New Yorko LB teatrą, neseniai įsikūrusį, pasveikino raštu JAV LB Kultūros Fondo pirmininkas, rašytojas ir dramaturgas Anatolijus Kairys. Sveikinimo laišką atsiuntė teatro vadovui aktoriui Kazimierui Vasiliauskui. Į dramos studijos lektorius įsijungė ir ilgametis pedagogas Alfonsas Samušis.

New Yorko LB teatras susilaukia vis daugiau populiarumo ir platesnio atgarsio. Į vaidintojų eiles įsijungė Regina Rūta Žymantaitė.

Į Balfo direktorių suvažiavimą, kuris bus šį savaitgalį, balandžio 29 Chicagoje, vyksta Balfo pirmininkas kun. V. Martinkus, vicepirmininkė ir teisinė patarėja dr. Elena Armanienė ir Balfo sekretorius Juozas Bagdonas, dabar einąs ir Balfo reikalų vedėjo pareigas. Jie taip pat turės progos pamatyti Banaičio operos "Jūratė ir Kastytis" premjerą.

Į "Jūratės ir Kastyčio" operos premjerą, kuri bus balandžio 29 Chicagoje, iš New Yorko išvyksta Irena Banaitienė, pas kurią gyveno velionis kompozitorius. Be to, vyksta Rožė Mainelytė, Vanda Galbuogytė, Emilija Jūrevičiūtė.

Lietuvių Kunigų Vienybės susirinkimas buvo Kultūros Židiny balandžio 11 d. Paliesti įvairūs organizaciniai reikalai. Programą praturtino prel. Vytauto Balčiūno paskaita apie naujausią prof. A. Maceinos veikalai "Didieji dabarties klausimai" ir apie jo autorių. Taip pat prelegentas supažindino su knygų serijos "Krikščionis gyvenime" uždaviniais ir planais.

New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba kviečia metinį-apyskaitinį susirinkimą gegužės 19, penktadienį, 7:30 val. vak. Čekavičiaus svetainėj, 94-25 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Keturios pagrindinės politinės grupės, sudarančios Altą, siunčia kiekviena po 4 atstovus, kurie bus nominuoti, renkant Tarybą kitai kadencijai.

Gi bendrai visos organizacijos — Altos nariai siunčia 1-2 atstovus į minėtą metinį susirinkimą. (Altos v-ba)

Liet. Moterų Klubų Federacijos suvažiavimas ir 25 metų sukakties minėjimas bus šį šeštadienį, balandžio 29, Plaza viešbutyje Manhattane. Kalbės viešnia Kermit V. Haugan, būsimoji GWC Federacijos pirmininkė. Sveikinimo kalbas pasakys Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Liet. Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas, Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas ir kitų organizacijų atstovai.

Mrs. Kermit V. Haugan, president-elect General Federation of Women's Clubs

AUKURAS ATVYKSTA Į AMERIKĄ

Hamiltono dramos mėgėjų grupė Aukuras yra viena iš senesnių išeivijos lietuvių teatro grupių, 1970 atšventusi scenos darbo dvidešimtmetį.

Išeivijos darbo sąlygomis tai gana ilgas laikotarpis. Aukuro nueitas kelias svarbus, šakotas ir lietuvybei labai vertingas. Per dvidešimt vienerius savo darbo metus Aukuras yra turėjęs per šimtą narių ir yra pastatęs per dvidešimt veikalų.

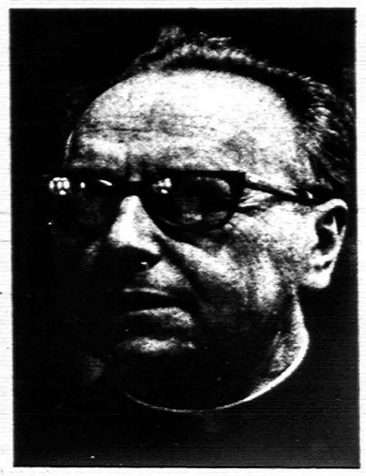

Tiv. Tadas Degutis, O.F.M. nuotr. A. Norvilos

Tėv. Tadas Degutis, O.F.M., kurį laiką gyvenęs Kultūros Židinyje ir padėjęs ten tvarkyti židinio, patalpas, pranciškonų provincijolo perkeltas į Prisikėlimo parapiją Toronte. Iš New Yorko jis išvyko balandžio 7. Čia jis reiškėsi ir lietuviškose organizacijose, buvo ateitininkų moksleivių dvasios vadas, dirbo lietuviškoje šeštadieninėje mokykloje, mielai patarnavo visiem susirinkusiem į Kultūros Židinį.

Reikalingas namų prižiūrėtoja dviejų suaugusiųjų šeimai Manhattano vidurio rytinėj pusėj. Gali gyventi tuose namuose arba ir kitur. Reikalaujama atestacijų. Skambinti tarp 10 val. ryto ir 12 val. pietų šiuo telefonu: EL 5-3181.

Highland Park sekcijoj parduodamas 1 šeimos namas iš 4 miegamųjų su 1 vonia ir kitais patogumais. Kaina 24 tūkstančiai. Skambinti tel. 235-9826.

Tokių rezultatų vienetas galėjo pasiekti visų savo narių dideliu pasiryžimu ir patyrusios vadovės bei režisorės aktorės **Elenos Dauguvietytės-Kudabienės** nenuilstama energija ir meile scenos menui. Jos tėvai buvo aktoriai ir visą gyvenimą skyrė teatrui. Iš tėvo Boriso Dauguviečio ji paveldėjo kūrybinę drąsą.

Aukuras yra apkeliavęs nemažai ir kitų kolonijų. Jo spektakliais žavėjosi Torontas, Clevelandas, Detroitas, Brooklynas, Montrealis, Rochesteris, Chicaga ir kiti.

Ypatingo pagyrimo Aukuras vertas už 1969 metų rudenį suorganizuotą jaunųjų aktorių grupę, kuriai priklauso apie 20 narių. 1971 su Moliere komedija "Sgnarell", vaidinama anglų kalba, jaunųjų aktorių grupė dalyvavo parapijų dramos konkurse, kur iš dvylikos dalyvavusių parapijų Aukuro jaunieji laimėjo du žymenis.

1971 Aukuras Hamiltono 125 metų sukaktuvėse Mc Master universitete anglų kalba suvaidino Marcinkevičiaus "Mindaugą".

Aukuras balandžio 29 Lietuvių muzikinėj salėj, 2715 East Allegheny Avenue, Philadelphijoj suvaidins Jurgio Jankaus 3-jų veiksmų dramą "Audronė". Vaidinimo pradžia 7:30 v. vakaro.

Balandžio 30 išsiilgusiai vaidybinio meno Elizabetho visuomenei Lietuvių Laisvės salėj, 269 Second Street, Elizabeth, New Jersey, pateiks Balio Sruogos "Dobilėlis Penkialapis". Pradžia 4 val. p.p.

a.j.j.

HAMILTONO TEATRAS
AUKURAS

balandžio 30, sekmadienį,
Lietuvių Laisvės salėje,
269 Second Street, Elizabeth, N. J.,
pastatys BALIO SRUOGOS
trijų veiksmų komediją

DOBILĖLIS PENKIALAPIS

Veikalą režisuoja **Elena Kudabienė-Dauguvietytė.**

Bilietai gaunami pas apygardos ir apylinkių valdybos narius ir prie įėjimo.

Įeinant aukojama 5, 4, 2 dol.

Pradžia 4 v. v. Publika prašoma nesivėlinti.
Vaidinimą rengia ir visus atsilankyti kviečia

LB New Jersey apygarda

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS

25 metų sukakties minėjimas

bus balandžio 29 d.
PLAZA viešbutyje
5 Ave. ir 59 St., Manhattane

— Posėdis 11 val. ryte Savoy salėje. Kalbės būsimoji GFWC pirmininkė Kermit V. Haugan.

— Priešpiečiai 1 val. Crystal salėje.

— Po priešpiečių — tautiniai šokiai. Šoka N. Y. tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvygos Matulaitienės.

— Gintaro paroda.

VISI KVIEČIAMI ATSILANKYTI

LB VAIŽGANTO
KULTŪROS KLUBAS

gegužės 6 Kultūros Židinyje
361 Highland Blvd., Brooklyne,

rengia

VAKARĄ SU VINCE

— VINCĖS JONUŠKAITĖS - LESKAITIENĖS
pagerbimą jos 70 metų sukakties proga

Apie sukaktuvininkę kalba poetas
STASYS SANTVARAS

Bus padaryta ir kultūrinių įvykių apžvalga.
Pradžia 7 v. v.

VISI NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAMI!

NEW YORKO
LIETUVIŲ DAILININKŲ SĄJUNGA

rengia

dail ČESLOVO JANUŠO

paskaitą apie akvarelę,
jos istoriją,
dažus,
popierių,
įvairias technikas.

Kartu bus pademonstruota akvarelės technika

Paskaita bus gegužės 7, sekmadienį,
12:30 v., tuoj po jaunimo mišių.

VISI KVIEČIAMI.
YPAČ KVIEČIAMAS JAUNIMAS!

Ir vėl visi kartu skrendame į

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ IR Į JAUNIMO KONGRESĄ,

įvykstantį

CHICAGOJE
liepos mėn. 1 - 4 d.

- Ekskursiją rengia New Yorko LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS. Skrendame United Airlines Boeing 727 lėktuvu. Lėktuve bus pilnas aptarnavimas, geras maistas, kurį gausite nemokamai.
- Išvykstame iš Kennedy aerodromo liepos 1 d. 6:30 val. rytą į Midway aerodromą, esantį Chicagos miesto centre.
- Iš Chicagos išskrendame liepos mėn. 4 d. 5:00 val. vakare iš Midway į Kennedy aerodromą.
- Kaina ten ir atgal: Jaunimo Kongreso atstovams ir Tautinių Šokių šventės šokėjams: 79.50 dol., o visiems kitiems: 84.50 dol. (normali lėktuvo kaina į Chicagą yra 118.00 dol.). Vietas prašome užsakyti ne vėliau gegužės 8 d., prisiunčiant 40.00 dol.

Rankpinigius siųskite:

"VYTIS"
International Ravel Service
2129 Knapp St.
Brooklyn, N. Y. 11229
Tel. 769-3300

Klemas Budreckas
91-03 117 St.
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. 849-0707

- Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis į kelionių agentūrą "Vytis" — Romas Kezys, tel. 769-3300 arba į Atletų Klubo atstovus: Klemą Budrecką, tel. 849-0707 ar adv. Valdą Duobą, tel. 847-4102.

- Jei norite su mumis skristi į minėtas šventes, tai prašom tuojau užsiregistruoti, nes vėliau, kaip ir pereitais metais, gali pritrūkti vietų.

REGISTRACIJOS LAPELIS

Pavardė .....

Adresas .....

Tel. ..... Zip. .....